

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Odbor ekonomických analýz
červen 2019

Analýza vývoje ekonomiky ČR

červen 2019

Obsah

Shrnutí.....	4
1 Výkonnost ekonomiky.....	6
1.1 Domácí vývoj.....	6
1.2 Vývoj v zahraničí.....	8
1.3 Výhled	9
2 Trh práce	10
2.1 Domácí vývoj.....	10
2.2 Nezaměstnanost v EU	12
BOX I: Nezaměstnanost mladých lidí v EU i v ČR je stále vysoká, i když se pozvolna snižuje	13
3 Cenový vývoj	15
4 Vývoj na finančním trhu a měnové podmínky	17
4.1 Domácí úvěrové podmínky	17
4.2 Směnné kurzy	18
4.3 Vnější rovnováha.....	19
5 Kapitálové trhy	21
6 Fiskální vývoj	23
6.1 Domácí rozpočty	23
6.2 Veřejné rozpočty ve světě.....	24
7 Průmysl.....	25
7.1 Domácí vývoj.....	25
7.2 Výhled průmyslu	27
7.3 Průmysl v EU	27
8 Stavebnictví.....	28
8.1 Vývoj stavební produkce	28
8.2 Stavební povolení a stavební zakázky	28
8.3 Bytová výstavba.....	29
8.4 Výhled stavební produkce	30
8.5 Stavebnictví v EU	30
9 Zahraniční obchod se zbožím.....	31
9.1 Souhrnné výsledky	31

9.2	Teritoriální struktura	32
9.3	Komoditní struktura	33
9.4	Výhled zahraničního obchodu.....	33
9.5	Zahraniční obchod EU	34
	BOX II: Zahraniční obchod s ICT službami je dlouhodobě na vzestupu.....	35
10	Maloobchod	37
10.1	Tuzemský maloobchod	37
10.2	Maloobchod EU.....	38

Shrnutí

Tuzemská ekonomika pokračovala na začátku letošního roku ve stabilním růstu. Meziroční růst reálného HDP dosáhl v 1. čtvrtletí 2,6 %, stejně jako ve 4. čtvrtletí 2018 a prakticky stejně jako v předešlých třech kvartálech. Absence výraznějších výkyvů je patrná i ve struktuře růstu. **Jeho hlavním tahounem zůstává spotřebitelská poptávka**, která i nadále profituje z rekordně nízké nezaměstnanosti a dynamického růstu mezd. Naopak **došlo k výraznému zvolnění růstu hrubého fixního kapitálu**, a to z dvouciferných temp patrných v loňském roce na 3,4 % v 1. čtvrtletí 2019. Nejstrmější zpomalení zaznamenaly investice do ICT a ostatních strojů a zařízení, kterými se firmy snaží obvykle řešit napjatost v pracovních kapacitách. Oproti loňskému roku došlo ke zlepšení v zahraničním obchodě. Ačkoli měl vnější sektor na hospodářský růst v 1. čtvrtletí neutrální vliv, přerušil sérii negativních příspěvků zpomalujících hospodářský růst z roku 2018.

Na nabídkové straně ekonomiky přispěl k růstu hrubé přidané hodnoty nejvíce průmysl, nicméně největší meziroční nárůst zaznamenalo odvětví informačních a komunikačních technologií. Jeho podíl na HPH celé ekonomiky se však pohybuje lehce nad 5 % oproti 30% podílu průmyslu. **Na rostoucí důležitost ICT odvětví ukazuje i nejvýznamnější meziroční nárůst zaměstnanosti z celého sektoru služeb.** Ze 46 tisíc osob, které za poslední rok začaly pracovat v sektoru služeb, jich přibližně 19 tisíc našlo místo v sekci informačních a komunikačních činností. Problémem však zůstává, že ani vyšší zaměstnanost v ICT službách, ani napjatost na trhu práce, nevedou ke zdatnému růstu produktivity v celé ekonomice. Zpomalující růst produktivity (+1,2 % v 1Q 2019) tak brání rychlejší konvergenci české ekonomiky k průměru EU.

V celé ekonomice pokračoval **trend růstu zaměstnanosti a převisu volných pracovních míst nad počtem uchazečů o práci.** I přes zpomalování růstu zaměstnanosti i rostoucího spreadu mezi nabídkou a poptávkou však bude ještě nějakou dobu trvat, než dojde na trhu práce k návratu situace k normálu a k odeznění tlaků na vyšší mzdy. Důvodem je rekordně nízká obecná míra nezaměstnanosti (2,1 % v 1. Q), která se pohybuje hluboko pod svojí přirozenou úrovní.

I přes setrvalý pokles zůstává nezaměstnanost mladých lidí v celé EU, včetně ČR, nad celkovou nezaměstnaností (**Bližší viz BOX I: Nezaměstnanost mladých lidí v EU i v ČR je stále vysoká, i když se pozvolna snižuje**). Z regionálního pohledu přináší zajímavé zjištění Jihomoravský kraj, kde na celkové nezaměstnanosti se nejvíce podílejí lidé s vysokoškolským titulem.

Vedle dynamicky rostoucích mezd působily na **rychlejší meziroční růst cen průmyslových výrobců** v 1. čtvrtletí i dražší ropa, vyšší ceny ostatních energií a slabší kurz koruny. Ceny stavebních prací rostly v souvislosti s reálným bohem. Vyšší ceny zemědělských výrobců zdražily potraviny, které spolu s rostoucími náklady na bydlení a solidní spotřebitelskou poptávkou ovlivněnou růstem mezd stimulovaly spotřebitelskou inflaci, která se v březnu vyšplhala až na horní hranici tolerančního pásma ČNB ve výši 3 %. Rostoucí poptávkové inflační tlaky spolu s relativně slabou korunou **donutily ČNB, aby v květnu po půl roce opět zvýšila své úrokové sazby.** I přes jejich růst však nedošlo ke zpomalení úvěrové expanze.

Na finančních trzích v první polovině roku zavládl optimismus a akciové indexy umazaly předešlé ztráty. Důvodem byly především spekulace, že v případě negativního dopadu obchodních válek na americkou ekonomiku, přistoupí tamní centrální banka ke snížení úrokových sazeb. Na americkém dluhopisovém trhu však přetrvává negativní sklon výnosové křivky vládních dluhopisů, který signalizuje rostoucí pravděpodobnost přicházející recese. Domácí akcie následovaly světové trhy, zatímco výnosová křivka korunových státních dluhopisů zůstává plochá. V závěru letošního roku i v roce příštím by se měl sklon výnosové křivky SD pozvolna zvyšovat z důvodu vyšší emise delších splatností kvůli potřebě vlády financovat rostoucí výdaje a opětovného růstu výnosů německých státních dluhopisů.

Vývoj v jednotlivých oblastech ekonomiky kopíroval zpomalující trend celého národního hospodářství. **Jak stavební, tak průmyslová výroba v 1. čtvrtletí zpomalily svůj meziroční růst.** Silný růst výroby ve farmaceutickém průmyslu a výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení nedokázal převážit relativně slabší

pokles ve váhově významnější produkci motorových vozidel, což vedlo ke stagnaci v celém zpracovatelském průmyslu. Mírně optimisticky však působí oživení nových objednávek, zejména těch tuzemských, a zastavení dlouhodobého poklesu sentimentu mezi nákupními manažery v průmyslu.

Tempa růstu exportu a importu v 1. čtvrtletí meziročně akcelerovala a přebytek zahraničního obchodu ČR v národním pojetí se mírně snížil. Rychleji rostoucí dovozy odráží silnou domácí poptávku, ale i vysokou importní náročnost českého exportu. Naopak nasycení evropského automobilového trhu a nejistota ohledně podoby budoucího brexitu prozatím neohrožily výkonnost českých exportů a tuzemským firmám se dařilo v zahraničí umísťovat stále více zboží. A to i přes skutečnost, že v prvních třech měsících roku 2019 došlo k mezikvartálnímu poklesu cenové konkurenceschopnosti českých vývozu, která se dostala pod úroveň Německa (vztaženo k roku 2008).

Teritoriální ani komoditní struktura ZO se nemění. Do zemí EU míří přibližně 85 % domácích vývozu (více než ve 4. čtvrtletí 2018) a 59% podíl představují vývozy strojů a dopravních zařízení (opět více než v předešlém kvartále). Určité změny jsou však patrné v oblasti vývozu služeb. Povzbudivou zprávou je, že zahraniční obchod s high-tech službami nabírá v ČR na významu. Vlivem převisu vývozu nad dovozy dochází k nárůstu přebytku obchodu s high-tech službami, které tak více než kompenzují deficit z obchodu s high-tech zbožím. S postupnou digitalizací české ekonomiky lze očekávat postupné zvyšování podílu obchodu s high-tech službami na úkor ZO s high-tech zbožím (*Bliže viz BOX II: Zahraniční obchod s ICT službami je dlouhodobě na vzestupu*).

Odhad tempa růstu HDP pro letošní rok jsme snížili na 2,5 % z téměř 3% růstu očekávaného v dubnu. Důvodem je především přehodnocení výhledu pro Německo, kde došlo k výrazné revizi růstu HDP směrem ke slabším hodnotám. Ohledně struktury růstu i nadále očekáváme podstatný příspěvek ze strany spotřebitelské poptávky. Zpomalení růstové dynamiky se projeví ve zmírnění tlaku na straně poptávky po práci a nižším růstem mezd. Slábnoucí ekonomika, inflace na horní hranici tolerančního pásma ČNB a neochota koruny se posunout k silnějším hodnotám povedou nanejvýše k jednomu zvýšení úrokových sazeb ČNB.

Stejně jako v minulém roce **jsou nejistoty dalšího vývoje české ekonomiky spojeny především s vývojem v zahraničí.** Hlavním rizikem je eskalace obchodních válek mezi Spojenými státy a zbytkem světa (Čína, EU, příp. i Mexikem). Bezprostřední riziko nižší obchodní výměny se Spojeným královstvím poněkud opadlo, s tím jak se hrozba tvrdého brexitu posunula na poslední čtvrtletí letošního roku. Nebezpečí zpomalení evropských ekonomik, především té německé, i kvůli nižší poptávce z Číny, však trvá. V domácích podmínkách přetrvává hrozba přehřívání v některých oblastech ekonomiky. Především nerovnováhy na trhu práce vytvářejí silný tlak na růst mezd, s rizikem nižší konkurenceschopnosti firem.

Uzávěrka údajů: 1. června 2019 (není-li uvedeno jinak).

1 Výkonnost ekonomiky

Domácí ekonomika si vedla na počátku roku nad očekávání dobře, když si v 1. čtvrtletí 2019 udržela růst o 2,6 %, tj. na úrovni dosažené v závěru minulého roku. O meziroční zlepšení se postarala silná domácí poptávka, zejména spotřeba domácností a tvorba fixního kapitálu. Na nabídkové straně ekonomiky přispěl k růstu hrubé přidané hodnoty nejvíce průmysl, dařilo se i odvětvím služeb a stavebnictví. Tuzemská ekonomika se i nadále opírá o zdravé základy, a pokud nedojde ke zhoršení vnějších podmínek, měla by růst stávajícím tempem i v blízké budoucnosti.

1.1 Domácí vývoj

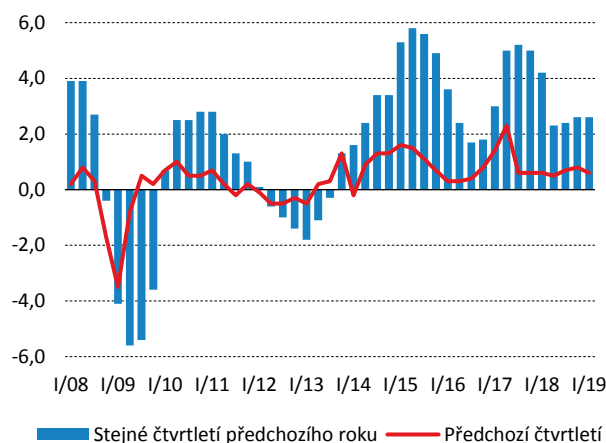
Tempo růstu české ekonomiky se začíná stabilizovat uprostřed intervalu 2,0 – 3,0 %, což zhruba odpovídá jejímu současnému potenciálu, limitovaného zejména napjatostí v kapacitách. V 1. čtvrtletí 2019 vzrostl hrubý domácí produkt meziročně o 2,6 %¹, tj. stejně jako ve 4. čtvrtletí 2018. Tohoto výsledku bylo dosaženo navzdory vysoké srovnávací základně minulého roku, kdy se výkon ekonomiky zvýšil o 4,2 %. Podle údajů srovnávacích mezičtvrtletní vývoj, hospodářský růst v 1. čtvrtletí 2019 zvolnil tempo na 0,6 %, proti 0,8 % ve 4. čtvrtletí 2018.

Výraznou bariérou další hospodářské expanze je nedostatek pracovníků. Nezaměstnanost je na nejnižší úrovni od června 2008 a její významnější pokles už není v zásadě možný. V letošním květnu evidovaly úřady práce zhruba 200 tisíc uchazečů o práci, takže se dále rozevřely nůžky, kdy je více volných pracovních míst než uchazečů.

Tuzemská ekonomika dosáhla posledního vrcholu ve 3. čtvrtletí 2017, kdy se její výkon zvýšil zhruba o 5 %. V dalším období došlo ke zpomalení tempa růstu HDP, a to až na 2,3 % ve 2. čtvrtletí 2018, kdy hospodářství narazilo na hranice svých možností. V jeho druhé polovině tempo růstu oscilovalo kolem 2,5 %, tj. zhruba na stejné úrovni jako v 1. čtvrtletí letos.

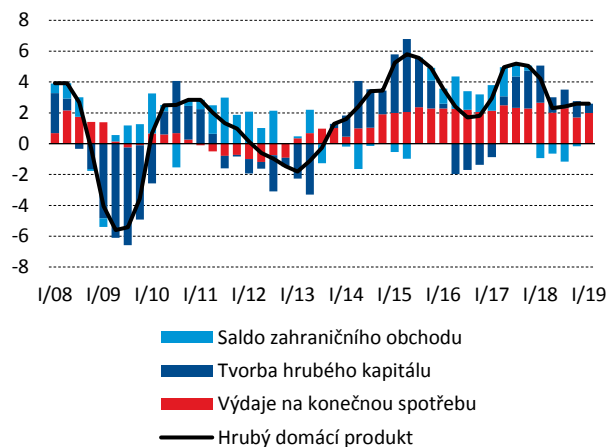
Na výdajové straně ekonomiky byl růst v 1. čtvrtletí 2019 tažen domácí poptávkou, když meziročně posílily výdaje na konečnou spotřebu, zatímco příspěvek tvorby hrubého kapitálu byl poznamenán slabší investiční aktivitou. Celková konečná spotřeba se podílela na růstu 2 p. b., z toho váhově nejvýznamnější spotřeba domácností 1,3 p. b. Při růstu celkových spotřebních výdajů o 2,9 %, vzrostly výdaje domácností o 2,7 %, což svědčí o stále pozitivní náladě spotřebitelů, podporované rychlým růstem příjmů a rekordní mírou pracovní participace. Nejrychleji rostly výdaje do předmětů střednědobé spotřeby, mírně pak přidaly

Vývoj hrubého domácího produktu
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Výdaje na hrubý domácí produkt
(příspěvky v p. b., meziroční reálný růst HDP v %, sezónně očištěné údaje)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou uváděna ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

i další kategorie zboží a služeb. Výdaje vládních institucí zvolnilly růstové tempo na 3,4 %.

Tvorba hrubého kapitálu zpomalila růst, při pokračující tendenci vyšších výdajů do fixního kapitálu a snižování zásob. Příspěvek tvorby hrubého kapitálu k růstu oslabil na 0,6 p. b., jako výsledek prorůstového vlivu fixního kapitálu ve výši 0,9 p. b. a negativního dopadu poklesu zásob v rozsahu 0,3 p. b. Kapitálové investice, po dvouciferném růstu v minulém roce, vzrostly o 3,4 %, z toho nejvíce investice do obydlí. Na 4,1 % zpomalil růst investic do ICT a ostatních strojů a zařízení, kterými se firmy snaží řešit napjatost v pracovních kapacitách, a nadprůměrně rostly ještě investice do ostatních budov a staveb, hlavně za podpory investiční aktivity vládních institucí. Pokles zásob by mohl souviset s méně příznivou náladou průmyslových firem, které se pod tlakem zhoršujících se očekávání zbavují svých zásob.

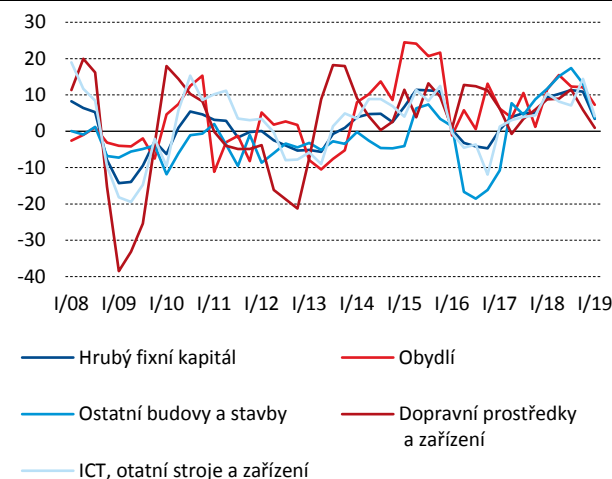
Vnější sektor měl na hospodářský růst neutrální vliv, a překročil tak loňskou tendenci, kdy jeho negativní příspěvky zpomalovaly vývoj v jednotlivých čtvrtletích. Nicméně dovoz zboží a služeb (ve stálých cenách) si přes meziroční zpomalení na 2,1 % udržel předstih před růstem vývozu, který zvolnil na 2 %. Tato relace ukazatelů zahraničního obchodu nadále souvisela s rychlým růstem domácí poptávky a vysokou náročností českého vývozu na dovozy. Na růstu vývozu se nejvíce podílel obchod s chemickými látkami a přípravky a také potravinářskými výrobky. Naopak pokles dynamiky růstu vývozu se projevil v obchodě s elektronickými a optickými přístroji a dopravními prostředky. Na růstu dovozu se významně podílely subdodávky pro elektronické a optické přístroje, a také stroje a zařízení.

Na straně zdrojů vzrostla hrubá přidaná hodnota (HPH) meziročně o 2,6 % s tím, že na tomto přírůstku se téměř jednou třetinou podílel průmysl. V průmyslu celkem, stejně jako v jeho zpracovatelských odvětvích, se výkonnost zvýšila o 2,5 %, když se dařilo zejména výrobě strojů a výrobě pryžových a plastových výrobků. Na druhé straně nižší dynamiku růstu zaznamenala výroba dopravních prostředků a výroba elektrických zařízení. Příznivě se vyvíjela také další odvětví. Ve službách vzrostla nejvíce HPH v informačních a komunikačních činnostech, peněžnictví a pojišťovnictví a mírně nad průměrem rovněž skupina odvětví obchodu, dopravy, skladování, ubytování a stravování. Také stavebnictví, po obnově růstu v minulém roce, dosáhlo slušné dynamiky.

Ve struktuře HPH posílilo především stavebnictví a některá odvětví služeb na úkor průmyslu. Podíl odvětví na celkové HPH (v nominálním vyjádření) je vedle růstu jejich výkonnosti ovlivňován také vývojem implicitních deflátorů. Při průměrném růstu cenové hladiny na nabídkové straně ekonomiky v 1. čtvrtletí 2019 o 3,3 %, tak pomalejší cenový růst v průmyslu, obchodu a dopravě, a také v peněžnictví a pojišťovnictví vedl ke snížení jejich podílu na celkové HPH. Naopak odvětví stavebnictví a činnosti v nemovitostech těžila z rychlého cenového vývoje a své postavení ve struktuře HPH si vylepšila.

Vývoj tvorby hrubého fixního kapitálu

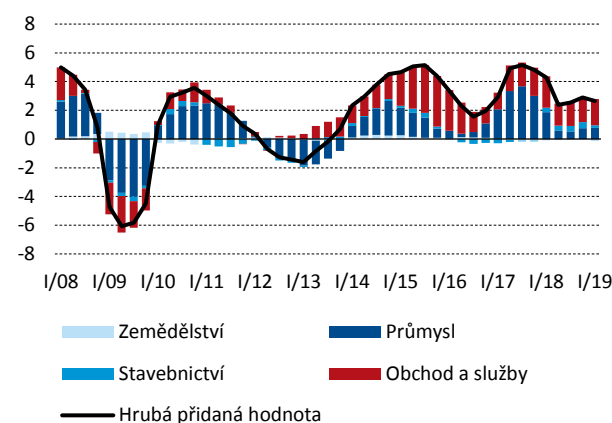
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj hrubé přidané hodnoty

(příspěvky v p.b., meziroční reálný růst HPH v %, sezónně očištěné údaje)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Hrubá přidaná hodnota podle odvětví

(sezónně očištěné údaje, meziroční změna a příspěvek ke změně ze stálých cen, podíl odvětví v běžných cenách)

	Meziroční změna (%)	Příspěvek ke změně (p. b.)	Podíl odvětví (%)	
			1. Q 2018	1. Q 2019
NH celkem	2,6	2,6	100,0	100,0
Průmysl	2,5	0,8	30,9	30,5
- zpracovatelský	2,5	0,7	26,2	25,5
Stavebnictví	3,1	0,2	5,6	5,8
Obchod a doprava	2,8	0,5	19,1	18,6
Peněžnictví a pojišťovnictví	4,3	0,2	4,0	3,9
Informační činnosti	4,8	0,3	5,4	5,4
Činnosti v nemovitostech	2,2	0,2	8,6	9,2

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

Napjatost na trhu práce zatím výrazněji netlačí na růst produktivity práce. Souhrnná produktivita (HPH na pracovníka) vzrostla v 1. čtvrtletí 2019 o 1,2 %, a navázala tak na tendenci zpomalování jejího růstu, která se s několika výkyvy prosazuje již od druhé poloviny roku 2017. Totéž platí o produktivitě práce na odpracovanou hodinu, jejíž tempo ve sledovaném kvartálu zvolnilo dokonce na 0,3 %, což znamená, že růst souhrnné produktivity je ve stále rostoucí míře zajišťován větším počtem odpracovaných hodin. Nelze tedy očekávat výraznější zlepšení pozice domácí ekonomiky vůči vyspělé Evropě, jakého jsme byli svědky v roce 2017, kdy česká ekonomika zmírnila míru zaostávání produktivity práce na 81,6 % průměru EU, tj. o 1,7 p. b. proti předchozímu roku.

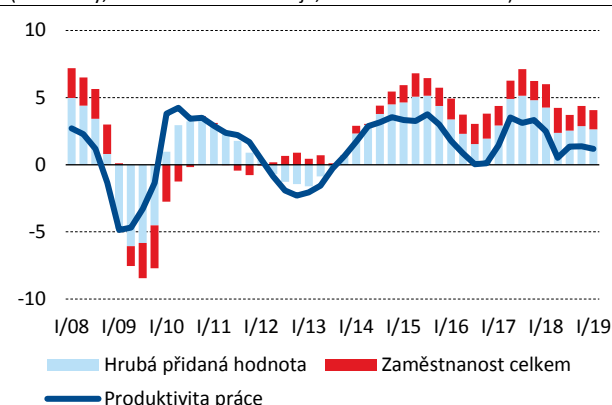
1.2 Vývoj v zahraničí

Globální ekonomická aktivita na konci loňského a na počátku letošního roku polevila, a to v důsledku hlubšího než očekávaného zpomalení světového obchodu a výroby, který zasáhl mnoho zemí, zejména však eurozónu, Čínu a část Asie. Na druhé straně se zvolnění růstu v 1. čtvrtletí 2019 vyhnulo hospodářství Spojených států, které přidalo na 3,2 %, i když muselo čelit pomalejšímu vývoji světové ekonomiky a slabšímu fiskálnímu stimulu. Spotřebitelská a podnikatelská důvěra si však udržely vysokou úroveň a finanční podmínky prorůstový vliv. Také trh práce zůstává silný, podporující vznik nových pracovních míst a růst výdělků. Globální vývoj tak byl postižen zejména zvolněním hospodářského růstu v Číně na 6,4 %, a to jak vlivem obchodních nejistot, tak i urgentní potřeby řešit nerovnováhy v domácí ekonomice, především snižování dluhové zátěže. Důsledkem těchto překážek bylo zpomalení obchodní výměny a pokles investic, zejména soukromých a do bytové výstavby. V Japonsku šlo o oslabení hospodářské expanze na vrub nižší průmyslové produkce a exportu, zároveň však napjatost na trhu práce podporovala investice podniků.

Hospodářství Evropské unie a eurozóny v 1. čtvrtletí 2019 pokračovalo v nevýrazném růstu o 1,5 %, resp. 1,2 %. Na výkonnost těchto seskupení dopadly především slabší výsledky vnějšího sektoru způsobené zvýšenou mírou protekcionismu ve světovém obchodě, nejistotami kolem odchodu Spojeného království z EU a slábnoucím trendem světové produkce. Nositelem růstu tak byla nadále domácí poptávka. Z hlediska růstové dynamiky byl však vývoj v jednotlivých zemích značně diferencovaný, když dominovaly postkomunistické země, zejména Maďarsko a Rumunsko, následované Polskem. Na druhé straně bylo slabou obchodní výměnou nejvíce zasaženo Německo vzhledem k velké otevřenosti ekonomiky a její významné orientaci na automobilový průmysl, který byl silně zasažen jednorázovými faktory. Německá ekonomika tak nedosáhla ani na průměrný meziroční růst eurozóny. Pro další vývoj je však povzbudivé, že německá ekonomika poté, co balancovala v závěru minulého roku na hraně recese, v 1. čtvrtletí 2019 její mezičtvrtletní růst zrychlil na 0,4 %. Další problémová země, Itálie, která se již loni v recesi nacházela, se z ní v letošním 1. čtvrtletí vymanila.

Vývoj souhrnné produktivity práce

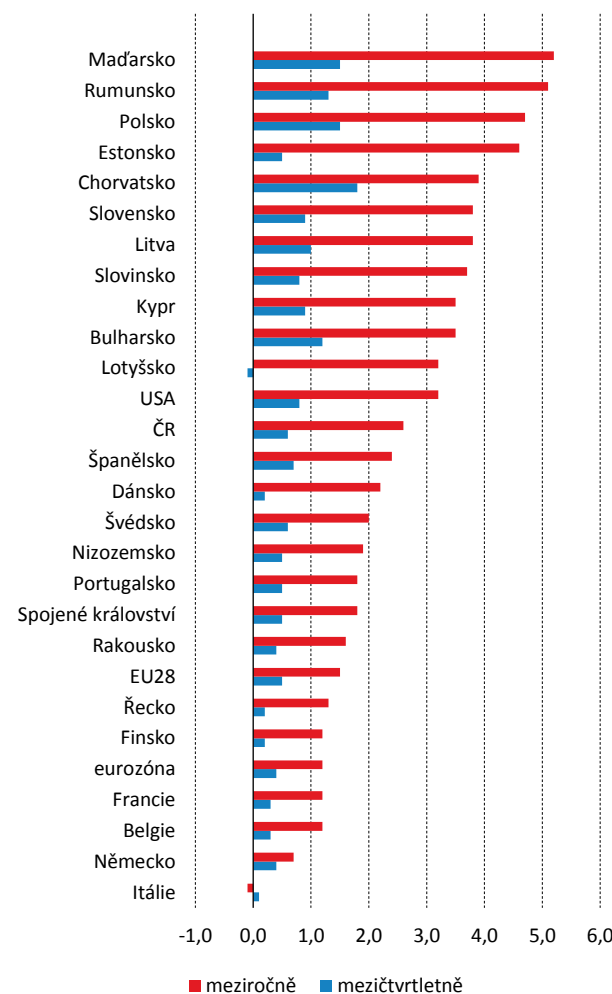
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Hrubý domácí produkt v zemích EU a USA v 1. Q 2019

(stálé ceny, čtvrtletní údaje sezónně očištěny, meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Pozn.: Data za Irsko a Lucembursko a Maltu nejsou zatím dostupná.

Dlouhodobě rychlejší růst domácí ekonomiky než EU by měl urychlit konvergenci České republiky k vyspělé Evropě.

Výsledky za rok 2018 Eurostat zatím nezveřejnil, podle dostupných dat za rok 2017 Česká republika dosahovala v ukazateli HDP na obyvatele (ve standardu parity kupní síly) 89 % průměru Evropské unie. Tento výsledek jí stačil na pátou příčku mezi zeměmi EU.

1.3 Výhled

Po aktuálním zvolnění globálního růstu se v průběhu roku 2019 očekává, že se světová ekonomika odrazí od dna. Jako hlavní prorůstový impuls pravděpodobně zafunguje uvolnění měnové politiky hlavních centrálních bank, které by se mělo projevit zejména v rozvíjejících se tržních ekonomikách. Kromě toho významné politické stimuly byly přijaty v Číně, od nichž lze očekávat jak stabilizaci zpomalení její ekonomiky, tak i podporu ekonomické aktivity v dalších asijských zemích. Globální oživení se však díky rozvíjícím se trhům patrně naplno projeví až v roce 2020, růst v dalších částech světové ekonomiky (Spojené státy, Japonsko, Čína) však bude pravděpodobně ještě zpomalovat.

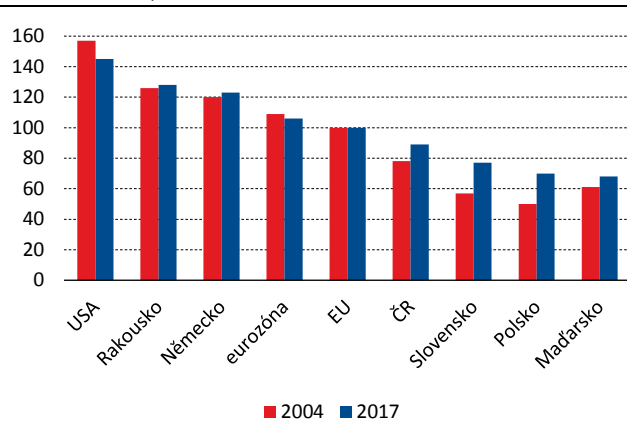
V zemích eurozóny by měla letos pokračovat tendence oslabování hospodářského růstu, především vlivem méně příznivého vnějšího prostředí. V této situaci je evropská ekonomika značně závislá na faktorech podporujících domácí poptávku, zejména na hospodářském mixu uvolněné monetární a fiskální politiky, na podmínkách trhu práce podporujících tvorbu nových pracovních míst a také na zlepšené finanční situaci firem i domácností. Tyto základy se ukazují natolik pevné, že by hospodářský růst eurozóny mohl v roce 2020 mírně zrychlit. Ale jen za předpokladu, že politické a obchodní nejistoty nebudou dále eskalovat.

U české ekonomiky předpokládáme, že si v nejbližších letech udrží solidní růst kolem 2,5 %. Jeho hlavním zdrojem by měla být i nadále domácí poptávka, zatímco zahraniční obchod bude pravděpodobně čelit nejistým podmínkám vnějšího prostředí.

V aktuálních konjunkturálních průzkumech v zásadě pokračuje trend zhoršených očekávání respondentů v další vývoj. Podle údajů ČSÚ celková důvěra v tuzemské hospodářství v květnu klesla na hodnotu 95,7 %, což bylo ovlivněno snížením důvěry podnikatelů, naopak mezi spotřebiteli se sentiment zlepšil. Index nákupních manažerů ve zpracovatelském průmyslu (PMI) podle průzkumu společnosti IHS Markit zůstal v květnu sice na dubnových 46,6 bodu, ale jde stále jeho nejnižší úroveň od prosince 2012.

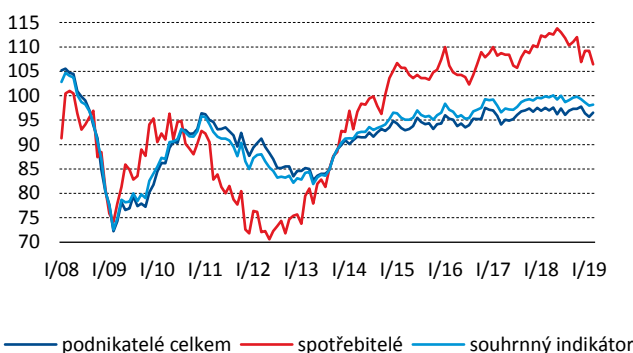
Stejně jako v minulém roce jsou nejistoty dalšího vývoje české ekonomiky spojeny především s vývojem v zahraničí. Její výkonnost by mohla být poznamenána především ochlazením ekonomické aktivity v eurozóně vlivem další eskalace ochranných opatření v mezinárodním obchodě, resp. dosud nevyjasněnou otázkou brexitu. V domácích podmínkách přetrvává hrozba přehřívání v některých oblastech ekonomiky. Především nerovnováhy na trhu práce vytvářejí silný tlak na růst mezd, s rizikem nižší konkurenceschopnosti firem.

Hrubý domácí produkt na obyvatele (v %, EU=100, PPS)

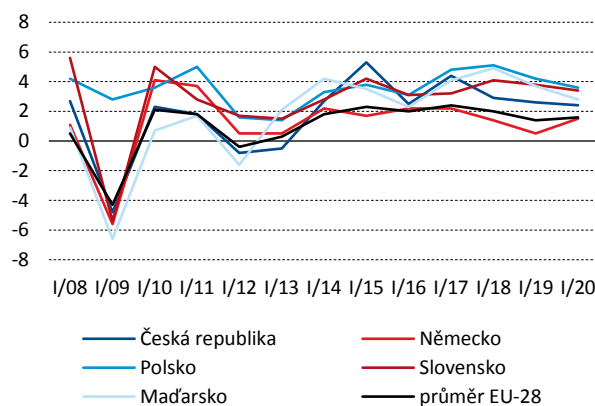
Pramen: data Eurostat, graf MPO

Bázičné indikátory důvěry (v %, průměr roku 2005=100)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj HDP podle zemí (meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Poznámka: údaje za roky 2019 - 2020 z jarní predikce EK

2 Trh práce

Tuzemský trh práce se přehříval i v 1. čtvrtletí 2019. V prostředí zpomalující ekonomiky celková zaměstnanost stále stoupala, i když nižším tempem a snižovala míru nezaměstnanosti pod její přirozenou úroveň. Nadále významně rostla nabídka volných pracovních míst, která překonala počet nezaměstnaných a vytvářela tlaky nejen na růst mezd a výraznější zapojení zahraničních pracovníků, ale i na firemní investice do automatizace procesů a robotizace. Česká republika si v rámci zemí EU tak stále udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti.

2.1 Domácí vývoj

V 1. čtvrtletí 2019 vzrostla celková zaměstnanost podle výsledků VŠPS meziročně o 0,9 %, tj. o 47,3 tis. osob na 5 305,5 tis. osob. Od poloviny roku 2018 se však její tempo výrazně snižuje. Průměrný počet zaměstnaných, očištěný od sezónních vlivů, se zvýšil proti předchozímu čtvrtletí o 11,4 tis. osob.

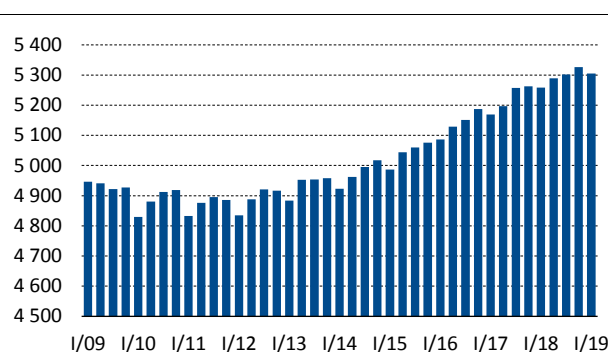
Růst zaměstnanosti byl ovlivněn zejména zvyšováním počtu osob v pozici zaměstnanců, jejichž podíl na celkové zaměstnanosti činil 83 %. Stoupl i počet podnikatelů se zaměstnanci, naopak počet podnikatelů bez zaměstnanců se snížil pod úroveň 1. čtvrtletí 2018. Změny ve věkové struktuře pracujících byly ovlivněny demografickými faktory i prodlužující se dobou přípravy na budoucí povolání. Při poklesu počtu pracujících ve věku do 40 let (o 19,9 tis.) se na růstu zaměstnanosti podílela především skupina zaměstnanců ve věku 45-49 let (růst o 43,7 tis.). Výrazně stoupl i počet pracujících ve věku 55-59 let (o 15,4 tis.) i počet pracujících ve věku 65 a více let (o 7,1 tis.). Na jejich ekonomickou aktivitu působilo vedle růstu poptávky po práci rovněž pokračující zvyšování věku odchodu do důchodu.

Meziroční růst zaměstnanosti se projevil nejvíce v terciálním sektoru služeb, a to o 46 tis. osob (nejvýznamněji rostl počet pracujících v sekci informačních a komunikačních činností, dále v dopravě a skladování a v sekci zdravotní a sociální péče). Zaměstnanost v sekundárním sektoru průmyslu a stavebnictví se téměř nezměnila. Zatímco ve zpracovatelském průmyslu se počet pracujících zvýšil o 10,8 tis., ve stavebnictví došlo k poklesu zaměstnanosti o 9,5 tis. V primárním sektoru zemědělství a lesnictví se počet pracujících mírně zvýšil o 3 tis. osob.

Výše uvedené skutečnosti se promítly do rostoucí míry zaměstnanosti (podíl počtu zaměstnaných osob ve skupině 15-64 letých), která dosáhla 75 % a meziročně tak vzrostla o 0,8 p. b.

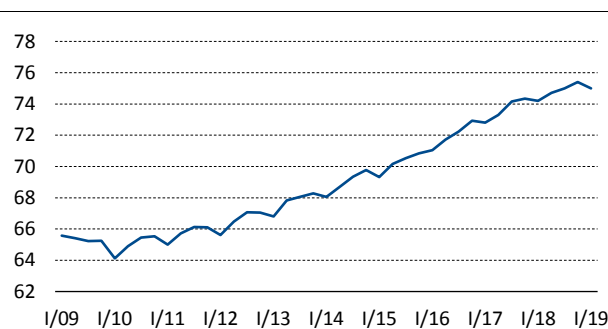
Obecná míra nezaměstnanosti (podle definice ILO) populace ve věku 15-64 let (podíl nezaměstnaných k pracovní síle, tj. součtu zaměstnaných a nezaměstnaných) klesla v 1. čtvrtletí 2019 na 2,1 % a meziročně se tak snížila o 0,4 p. b.

Počet zaměstnaných ve věku 15 a více (v tis.)

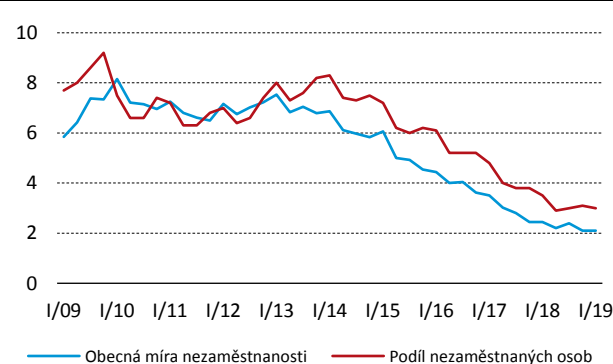
Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Míra zaměstnanosti 15-64letých (v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Míra nezaměstnanosti 15-64letých (v %)

Pramen: data ČSÚ, MPSV, graf MPO

Celkový počet nezaměstnaných se meziročně snížil o 20 tis. a dosáhl 109,7 tis. osob, z toho počet žen o 16,8 tis. na 54,6 tis. Zároveň klesl počet nezaměstnaných jeden rok a déle (o 6,1 tis na 34,9 tis osob). Průměrný počet nezaměstnaných, očištěný od sezónních vlivů, se v 1. čtvrtletí 2019 proti 4. čtvrtletí 2018 snížil o 6,4 tis.

Podíl nezaměstnaných osob, tj. počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu stejného věku (dle statistiky Ministerstva práce a sociálních věcí), **k 31. 3. 2019 poklesl na 3 %**, což je o 0,5 p. b. méně než ve stejném období roku 2018. Podíl nezaměstnaných stejný nebo vyšší než republikový průměr vykázalo 31 okresů – nejvyšší byl v okresech Karviná (6,9 %), Znojmo a Most (shodně 5,8 %) a Bruntál (5,7 %). Stále však přetrvává značný počet osob, kteří nepracují, aktivně práci nehledají, ale podle Úřadu práce uvádějí, že pracovat chtějí. Tato nevyužitá pracovní rezerva v počtu 104,6 tis. osob se v 1. čtvrtletí snížila meziročně o 8,9 tis. osob.

Nárůst poptávky podniků po pracovní síle je stále velmi silný. Od počátku roku se dále výrazně rozšiřovala nabídka neobsazených pracovních pozic, která od dubna 2018 převyšuje počet uchazečů o zaměstnání. Ke konci března bylo evidováno 339,3 tis. volných pracovních míst, tj. meziročně více o 85,8 tis. Na jedno volné místo připadl v průměru 0,7 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Karviná (5,1), Jeseník (4,1), Znojmo (3,2), Ústí nad Labem (3,1), Sokolov a Bruntál (shodně 2,8).

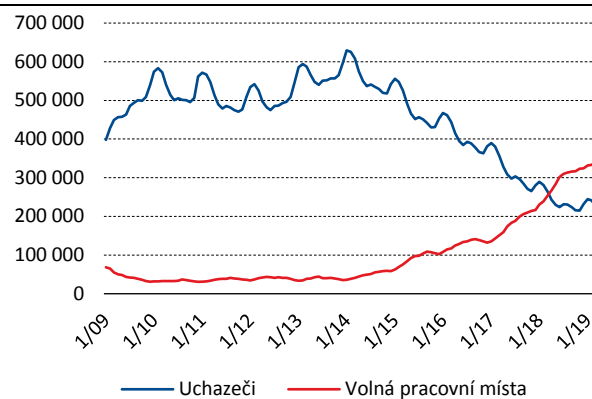
Napětí na trhu práce se odráželo v dynamickém růstu mezd. Průměrná hrubá měsíční mzda stoupla v 1. čtvrtletí 2019 meziročně o 7,4 % na 32 466 Kč, což je v reálném vyjádření více o 4,6 %. Stále ale platí, že na průměrnou mzdu nedosáhnou přibližně 2/3 zaměstnanců. V 1. čtvrtletí činil medián 27 582 Kč (tj. růst o 7,4 %). Muži měli značně vyšší mzdovou úroveň. Jejich mediánová mzda ve výši 29 936 Kč byla takřka o 5 tis. Kč vyšší než u žen.

Z hlediska odvětvové struktury se meziroční nárůst nominálních mezd pohyboval, s jedinou výjimkou, nad 5 %. Nejvyšší mzdový nárůst proběhl v sektorech, kde stát zvyšoval mzdové tarify. To platilo v odvětví kulturní, zábavní a rekreační činnosti, dále ve vzdělávání, kde se průměrná mzda zvýšila o 9,9 % na 31 249 Kč, ve zdravotní a sociální péči (o 8,5 % na 34 219 Kč) a ve veřejné správě a obraně (o 7,2 % na 36 310 Kč).

V průmyslu byl mzdový nárůst slabší (o 6,5 % na 32 254 Kč, což bylo méně, než činil průměr za celou ČR). Z nich pak nejvíce přidaly mzdy v odvětví výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepla (o 7,2 % s třetí nejvyšší mzdou 51 338 Kč ze všech odvětví), následované odvětvím zásobování vodou a činností související s odpadními vodami (o 7,2 % na 28 606 Kč). V dominantním zpracovatelském průmyslu mzdy stouply o 6,4 % na 31 798 Kč.

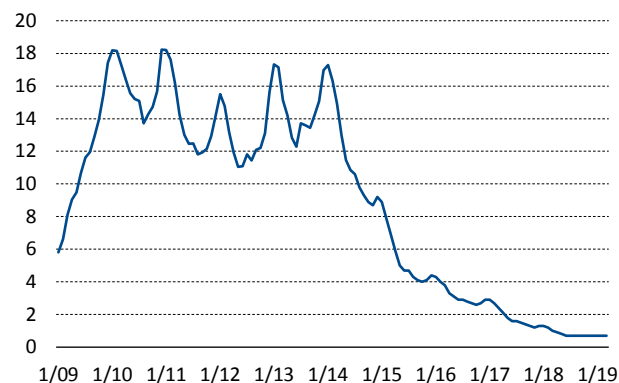
Z ostatních odvětví rostly mzdy nejrychleji u administrativních a podpůrných činností o 8,9 %, velkoobchodu a maloobchodu o 8 %, v dopravě a skladování o 7,2 %. V ubytování, stravování a pohostinství se mzdová úroveň

Počet uchazečů o zaměstnání a volných pracovních míst

Pramen: data MPSV, graf MPO

Počet uchazečů o zaměstnání připadající na jedno volné pracovní místo

Pramen: data MPSV, graf MPO

Nezaměstnanost a mzdy podle krajů k 31. 3. 2019

Kraj	počet uchazečů o zaměstnání	meziroční změna	nově hlášení uchazeči	uchazeči vyřazení z evidence	počet volných pracovních míst	podíl nezaměstnaných osob v %	průměrná hrubá měsíční mzda v Kč	meziroční růst mezd v %
Praha	18 254	-2 195	3 241	3 579	68 946	1,9	41 450	7,0
Středočeský	24 736	-3 111	3 804	5 292	56 386	2,6	32 464	7,9
Jihočeský	10 863	-2 261	1 881	3 543	18 466	2,3	29 175	7,5
Plzeňský	8 951	-732	1 622	2 292	37 711	2,1	31 404	7,0
Karlovarský	6 356	-665	1 137	1 495	7 997	3	28 385	7,4
Ústecký	26 925	-3 955	4 065	4 750	16 003	4,6	29 895	7,5
Liberecký	10 021	-1 296	1 672	2 125	11 330	3,1	30 034	7,3
Královéhradecký	8 849	-862	1 552	2 152	13 342	2,3	29 740	7,5
Pardubický	7 732	-1 433	1 394	2 413	31 931	2,1	28 872	7,0
Vysočina	9 818	-1 933	1 491	2 575	10 894	2,8	29 570	6,5
Jihomoravský	31 224	-4 273	3 878	5 899	25 268	3,7	31 275	7,1
Olomoucký	13 723	-3 895	2 034	3 361	10 709	3,1	28 989	7,9
Zlínský	10 145	-2 837	1 571	2 742	13 214	2,4	28 533	7,5
Moravskoslezský	39 456	-7 107	5 070	6 558	17 134	4,6	29 062	7,1
Celkem ČR	227 053	-36 555	34 412	48 776	339 331	3	32 466	7,4

Pramen: data MPSV, ČSÚ mzdy

zvýšila o 7 %, přesto zůstává nejnižší ze všech odvětví s 19 121 Kč. Meziroční nárůst byl tentokrát vysoký v odvětví peněžnictví a pojišťovnictví (o 8,3 %), kde mzdy dosáhly nejvyšší úrovně ze všech odvětví, a to 59 869 Kč a svou výší tak překonaly dosud vedoucí odvětví informační a komunikační činnosti.

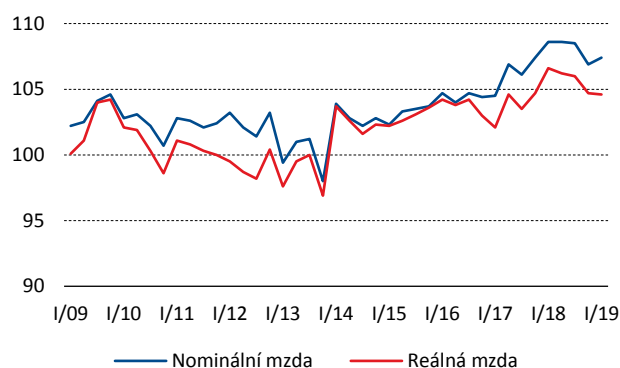
Z teritoriálního pohledu rostly nejvyššími tempy průměrné mzdy ve Středočeském a Olomouckém kraji, nejvyšší mzdu má Praha (41 450 Kč s růstem o 7 %).

Růst celkové zaměstnanosti i nízká míra nezaměstnanosti se přiblížila svým hraničním hodnotám. I když ekonomika zpomaluje, Českou republiku začíná dohánět demografický vývoj, kdy se počet lidí v produktivním věku začal snižovat. Rostoucí počet volných pracovních míst bude i v dalším období vyvíjet tlak na výraznější zapojení zahraničních pracovníků a na růst mezd v tržních i netržních odvětvích. Růst mezd však začne mírně zvolňovat i vlivem vyšší srovnávací základny, zpřísňujících se měnových podmínek a snahy firem udržet si cenovou konkurenceschopnost.

2.2 Nezaměstnanost v EU

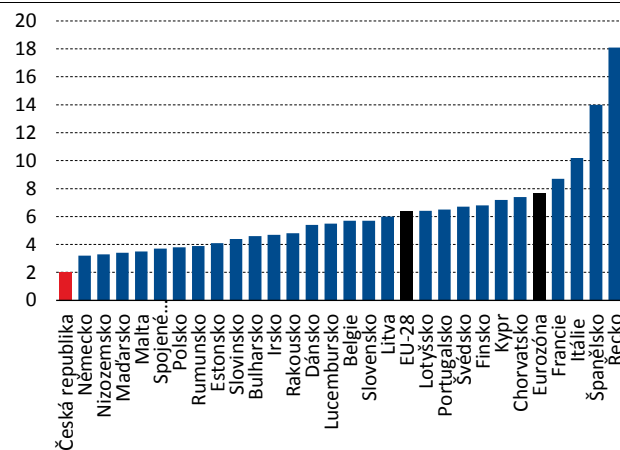
Česká republika si v rámci EU udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti, která k 31. 3. 2019 dosáhla 2 %, což je meziročně lepší výsledek o 0,3 p. b. V EU jako celku činila míra nezaměstnanosti 6,4 % (v Eurozóně 7,7 %), přes 60 % zemí se však nacházelo pod tímto průměrem. S mimořádně vysokou mírou nezaměstnanosti se potýkají i nadále v Řecku, ve Španělsku a Itálii. Trvalým problémem v Unii je i přetrvávající vyšší míra nezaměstnanosti mladých (Blíže viz BOX I).

Nominální a reálná mzda na přepočtené počty pracovníků (meziroční index v %)

Pramen: data MPSV, graf MPO

Harmonizovaná míra nezaměstnanosti v zemích EU k 31. 3. 2019 (v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

BOX I: Nezaměstnanost mladých lidí v EU i v ČR je stále vysoká, i když se pozvolna snižuje

I přes postupné zlepšení v posledních letech zůstává vysoká míra nezaměstnanosti mladých velkým problémem EU. Vysoká nezaměstnanost mladých zatěžuje především jižní státy EU, naopak Německo, ČR a Nizozemí je v začleňování mladých na trh práce relativně úspěšnější. Dlouhodobější nezaměstnanost se pak významně projevuje v útlumu motivace mladých lidí pracovat.

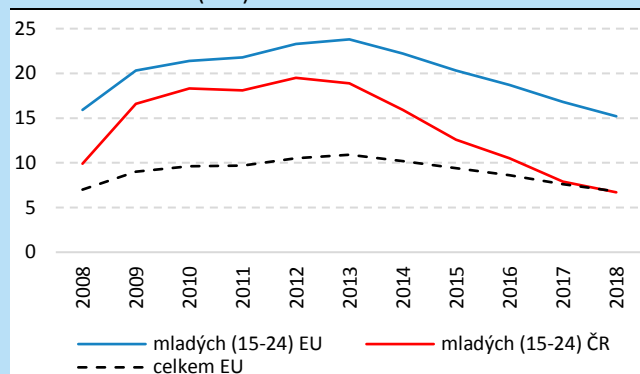
V roce 2018 činila míra nezaměstnanosti mladých lidí v EU (15-24 let) 15,2 %. Ze svého vrcholu, kterého dosáhla v roce 2013 (23,8 %), se tak postupně snížila o 8,6 p. b. I přes toto zlepšení je míra nezaměstnanosti mladých stále mimořádně vysoká, navíc je více než dvakrát vyšší než celková míra nezaměstnaných v EU, která v roce 2018 činila 6,8 %.

Přestože míra nezaměstnanosti mladých v Řecku od roku 2013 poklesla o 18,5 p. b. na 39,8 % v roce 2018, zůstala nejvyšší mezi členskými zeměmi Unie. Následujícími zeměmi s nejvyšší mírou nezaměstnanosti bylo Španělsko (34,3 %), Itálie (32,2 %), Chorvatsko (23,8 %) a Francie (20,7 %). Naopak nejnižší míru zaznamenalo Německo (6,2 %), ČR (6,7 %) a Nizozemsko (7,2 %). Největší zlepšení v letech 2013-2018 dosáhlo Chorvatsko (z 49,9 % na 23,8 %), Slovensko (z 33,7 % na 14,9 %) a Kypr (z 38,9 % na 20,2 %), tedy země, které měly po vypuknutí globální finanční krize nezaměstnanost extrémně vysokou. Naopak vyspělejší státy jako Rakousko, Nizozemsko nebo Německo prošly krizí relativně hladceji a jejich trh práce nezaznamenal takové výkyvy. V absolutních číslech se v roce 2018 pohybovalo v celé EU o 2,23 mil. mladých lidí bez práce méně než v roce 2013 (pokles z 5,64 mil. na 3,41 mil.).

Významným faktorem v pracovním procesu mladých je úroveň jejich dosaženého vzdělání. Obvykle platí, že čím vyšší je úroveň dosaženého vzdělání, tím nižší je zaznamenána míra nezaměstnanosti mladých. Např. míra nezaměstnanosti mladých v EU s nízkou úrovní vzdělání dosáhla v roce 2017 24,2 % a byla dvakrát vyšší než u mladých s terciálním vzděláním. Podobný rozdíl je i u mladých se sekundárním vzděláním. Stále větší bariéru pro vstup mladých na pracovní trh představuje nevhodné zaměření jejich vzdělání, které nekoresponduje s požadavky potenciálních zaměstnavatelů a rovněž nedostatek praktických zkušeností.

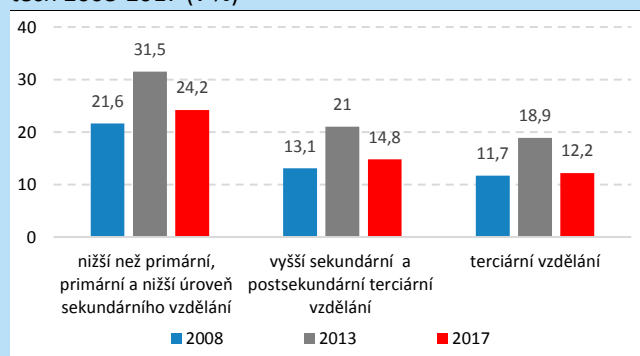
To se projevuje zejména u rychle měnících se oborů. Řada zemí tento problém řeší podporou systému tzv. duálního vzdělávání, kdy studenti již během studia docházejí na praxi do firem. Tento systém funguje velice úspěšně v Německu, Nizozemí nebo v Rakousku, tedy v zemích, kde míra nezaměstnanosti mladých patří k nejnižším v EU. Rozdíly mezi jednotlivými zeměmi jsou však dány i odlišnou strukturou ekonomik, štedrostí sociálního systému, odlišnými pracovními návyky či schopností a ochotou se rekvifikovat.

Nezaměstnanost (v %)

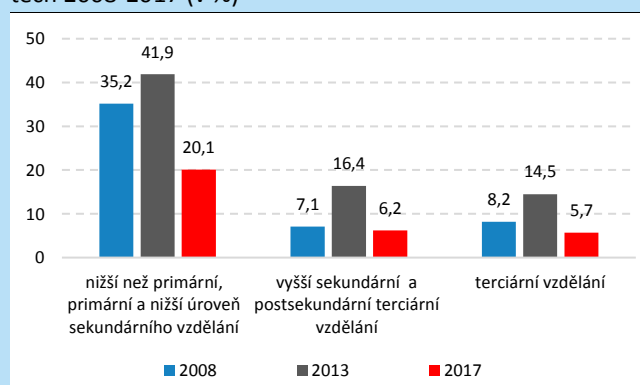
Pramen: data Eurostat, graf MPO

Nezaměstnanost mladých v EU podle úrovně vzdělání v letech 2008-2017 (v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Nezaměstnanost mladých v ČR podle úrovně vzdělání v letech 2008-2017 (v %)

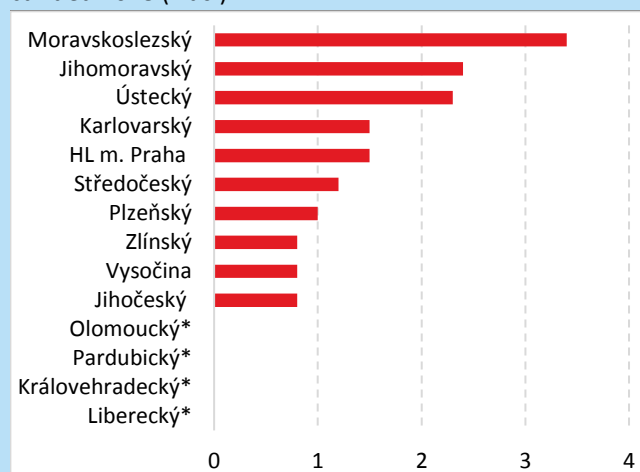

Pramen: data Eurostat, graf MPO

V roce 2018 dosáhla v České republice míra nezaměstnanosti mladých ve věku 15-24 let 6,7 %. V časové řadě od roku 2008 (9,9 %) dosáhla vrcholu v roce 2012 (19,5 %) a od té doby se postupně snižovala. V rámci zemí EU obsadila Česká republika druhé místo, hned za Německem (6,2 %). I když nezaměstnanost mladých lidí patří u nás k nejnižším v Evropě, při vstupu na pracovní trh se potýkají s výše uvedenými problémy i naši absolventi VŠ. K dalšímu možnému snižování nezaměstnanosti mladých nebo ke zvýšení flexibility tuzemského trhu práce a jeho přípravě na sestupnou fázi ekonomického cyklu by mohlo přispět sladění jednotlivých učebních oborů i škol s potřebami ekonomiky a větší propojení teoretického vzdělávání s praktickými zkušenostmi v jednotlivých firmách ještě před vstupem na pracovní trh.

Z regionálního pohledu v České republice přetrvávají rozdíly mezi jednotlivými kraji. Z krajů, kde jsou dostupné spolehlivé statistiky, se nejlépe **uplatňují mladí lidé na trhu práce v Jihočeském, Zlínském a Plzeňském kraji a na Vysočině, nejvíce se s ní potýká strukturálně postižený Moravskoslezský region**, podobně jako s celkovou nezaměstnaností, **a trochu překvapivě i Jihomoravský region**. V Moravskoslezském kraji se na celkové nezaměstnanosti (za všechny věkové kategorie)² nejvíce podílejí nezaměstnaní se středním vzděláním bez maturity (46,3 %), středním s maturitou (24,1%), se základním vzděláním (21,1 %) a VŠ vzděláním (7,9 %); v Jihomoravském kraji je více nezaměstnaných vysokoškoláků (14,3 %).

Nezaměstnanost mladých (15-24) v ČR podle krajů ve 4. čtvrtletí 2018 (v tis.)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO
Pozn.: * data nejsou k dispozici

² Statistika rozdělení míry nezaměstnanosti u mladých podle vzdělání do krajů není k dispozici.

3 Cenový vývoj

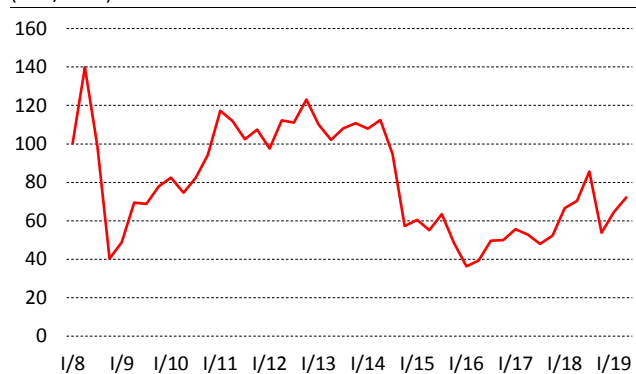
Ceny domácích výrobců v 1. čtvrtletí 2019 pokračovaly v růstu. Svižnější růst cen průmyslových výrobců v tuzemsku byl podpořen zejména dražšími energiemi, oslabením kurzu koruny a stále silnou domácí poptávkou. Ceny stavebních prací rostly v souvislosti s realitním boomem. Vyšší ceny zemědělských výrobců zdražily potraviny, které spolu s rostoucími náklady na bydlení a solidní spotřebitelskou poptávkou ovlivněnou růstem mezd stimulovaly spotřebitelskou inflaci.

Ceny komodit, reprezentované indexem DJ Commodity, od začátku letošního roku zpevnily o osm procent. Ropa, jejíž cena je hlavní složkou indexu, stoupla v prvním čtvrtletí o 30 %; v dubnu dokonce překonala hranici 70 dolarů za barel. Důvodem bylo omezení těžby ze strany kartelu OPEC a Ruska a lepší než očekávaný výhled v čínském zpracujícím průmyslu. Proti silnějšímu růstu cen ropy naopak působilo mírné trendové posilování dolaru a růst těžby v USA. Nahoru šly i ceny průmyslových kovů, naopak potravinářské komodity oslabily, zejména kvůli propadu cen pšenice.

Navzdory stoupajícím cenám energií a ropy tempo růstu cen průmyslových výrobců v EU v 1. čtvrtletí 2019 zpomalilo meziročně na 3,0 % (ze 4,2 % v předchozím čtvrtletí) v eurozóně na 2,9 % (ze 4,0 % v předchozím). Zvolnění cen průmyslových výrobců v EU se zatím v domácích cenách neprojevilo.

V tuzemsku naopak ceny průmyslových výrobců mírně stouply v průměru meziročně na 3,5 % (z 3,4 % v předchozím čtvrtletí). Od počátku roku zrychlily tempo růstu o 0,9 p. b. (až na 3,8 % v březnu). Důvodem byla zejména dražší ropa, rostoucí dynamika růstu cen výrobců elektřiny, plynu a páry, rychlejší inflace v potravinářském průmyslu, slabší kurz koruny a stále silná domácí poptávka. **V těžbě a dobývání** ceny zpomalily meziroční růst na průměrných 7,7 % (z 8,8 % v předchozím čtvrtletí). Rovněž ceny **ve zpracovatelském průmyslu**, které mají nejvyšší váhu v indexu, zpomalily meziroční tempo na 2,6 % (z 3,3 % ve 4. čtvrtletí). Z nich pak vyšší byly ceny koksu a rafinovaných ropných produktů; růstem reagovaly i ceny pryžových a plastových výrobků na 3,7 % (z 2,5 % v předchozím) a nábytku a ostatních výrobků na 3,9 % (z 2,8 %). Dražší byly i ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku o 2,6 % (z 0,4 %) a textilních oděvů o 3,1 % (z 2,2 %). Dobře si vedly ceny počítačů, elektronických a optických přístrojů, které setrvaly na 3,4 %. Svůj růst naopak zpomalily ceny chemických látek a výrobků na 0,1 % (z 7,1 % v předchozím kvartálu) a ceny obeckých kovů a kovárenských výrobků na 2,9 % (z 4 %). Vyšší ceny silové elektřiny na světových trzích výrazně zvedly domácí ceny v sektoru **elektřiny, plynu a páry**, a to v průměru meziročně na 7,7 % (z 2,8 % v předchozím čtvrtletí). V sektoru **zásobování vodou** stouply ceny na 2,9 % z předchozích 1,9 %.

Vývoj cen ropy Brent (USD/barel)

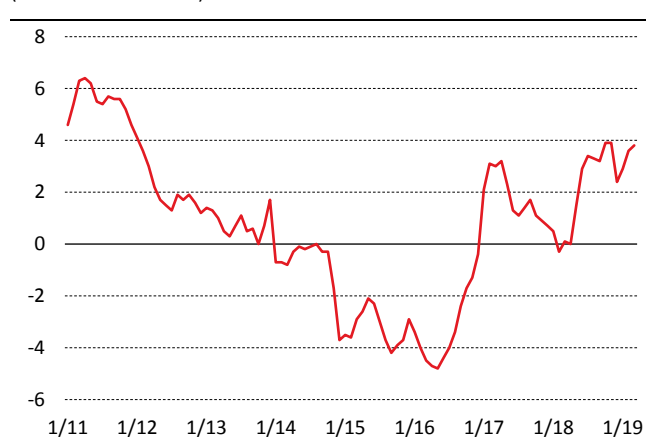
Pramen: www.kurzy.cz, graf MPO

Vývoj cen v hlavních cenových okruzích (meziroční změna v %)

Ceny	2018				2019	
	1. Q.	2. Q.	3. Q.	4. Q.	průměr	1. Q.
spotřebitelské	1,9	2,2	2,4	2,1	2,1	2,7
průmyslových výrobců	0,1	1,5	3,3	3,4	2,0	3,5
stavebních prací	2,3	2,8	3,7	4,0	3,2	4,3
zemědělských výrobců	4,0	-3,4	-2,3	1,7	0,1	6,9
tržních služeb	1,7	1,8	1,6	2,1	1,8	2,6
dovozní	-6,1	-2,3	2,6	3,5	-0,6	2,8

Pramen: ČSÚ

Ceny průmyslových výrobců (meziroční změna v %)

V prostředí vyšší poptávky a mezd akceleroval růst cen stavebních prací, které v 1. čtvrtletí 2019 zrychlily dynamiku růstu v průměru meziročně na 4,3 % (ze 4 % ve 4. čtvrtletí 2018); v březnu přidaly na 4,8 % a dostaly se tak na nejvyšší hodnotu od července 2008. Jejich vývoj se sice odvíjel od výkonu celého stavebního sektoru, ale byl podporován zejména výraznou poptávkou domácností po bydlení. Růst cen stavebních prací stimuloval i vyšší dynamiku růstu cen materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví, které meziročně podražily o 5 %.

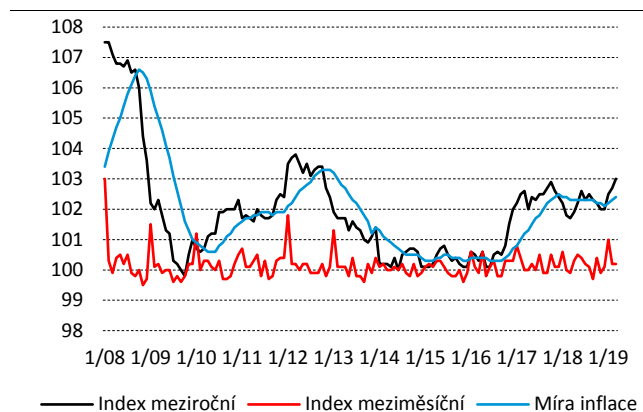
Pozadu nezůstaly ani ceny v zemědělství. Produkce v sektoru byla v 1. čtvrtletí 2019 meziročně dražší o 6,9 % (z 1,7 % ve 4. čtvrtletí 2018). Růst cen i zde byl ovlivněn slabším kurzem koruny. Zatímco ceny v živočišné výrobě klesly v průměru o 1,7 %, v rostlinné výrobě naopak výrazně stouply, a to o 14,8 %. Důvodem byly zejména vyšší ceny obilovin (+18,4 %), brambor (+47,9 %) a čerstvé zeleniny (+75 %) v důsledku špatné úrody z loňského roku a poklesu produkce významných producentů z Austrálie a Ruska, což vedlo ke snížení světových zásob.

Vyšší ceny v průmyslu a zemědělství posunuly nahoru i spotřebitelkou inflaci, která v 1. čtvrtletí zrychlila meziroční dynamiku růstu v průměru až na 2,7 % (z 2,1 % v předchozím čtvrtletí); březnovým růstem na 3 % se pak vyšplhala na horní hranici tolerančního pásma ČNB. Zásadní vliv na růst cenové hladiny, i vlivem váhy ve spotřebitelském koši, měly ceny v sektoru bydlení. V rámci bydlení, kde se ceny zvýšily meziročně o 5,4 % (z 3,8 % v předchozím kvartálu), rostly v souvislosti s realitním bohem jak ceny bytů, tak i nájmy (o 3,7 %); přidaly i ceny elektřiny o 9,7 % (z 5,6 %) a tentokrát i zemního plynu o 2,4 % (z -0,5 %); vodné a stočné bylo dražší shodně o 2,6 % a teplo a teplá voda o 4,2 %. Inflaci podpořily i potraviny, které byly meziročně dražší o 1,0 %, zatímco v předchozím čtvrtletí setrvaly ještě pod úroveň předchozího roku o 0,5 %.

Tuzemské spotřebitelské ceny podle HICP (harmonizovaný index spotřebitelských cen) v 1. čtvrtletí zrychlily tempo růstu na průměrných 2,3 % (z 1,7 % v předchozím kvartálu), v Evropské unii naopak zvolnily na průměrných 1,6 % (z 2 %). Zdrojem inflace se staly hlavně rostoucí ceny energií.

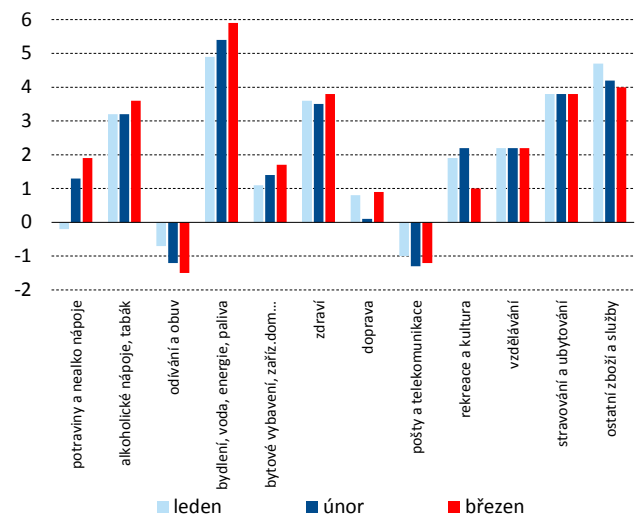
Ceny se zvyšují napříč celou tuzemskou ekonomikou a očekáváme jejich růst i v dalších měsících. Hlavním faktorem růstu cen průmyslových producentů (v březnu až o 3,8 %) budou dražší ropa, elektřina a slabší kurz koruny, přidá se i nárůst cen v potravinářském průmyslu. Na své rostoucí trajektorii zůstanou ceny ve stavebnictví, neboť chybí dostatečná kapacita, která by uspokojila rostoucí poptávku, zejména po bytové výstavbě. Špatná úroda v loňském roce pramenící z nepříznivého klima snižuje nabídku zemědělských producentů a zvýší tlak na jejich ceny i v dalších měsících. **Inflační tlaky v ekonomice tak zůstávají vysoké a vytvářejí prostor pro zvýšení úrokových sazeb.**

Vývoj spotřebitelských cen (index v %)

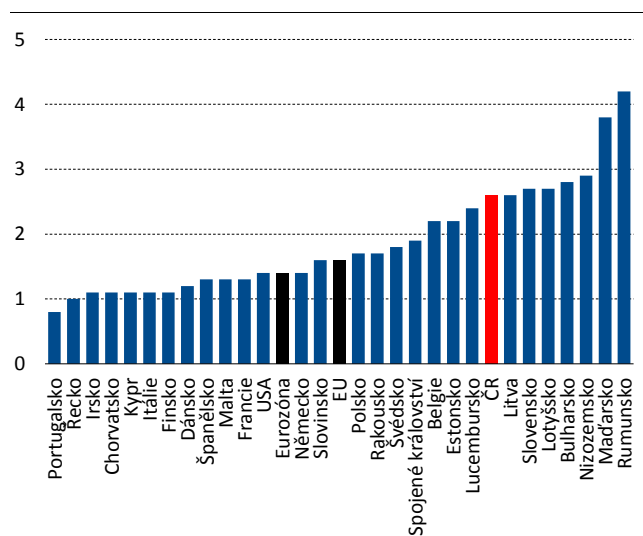
Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj spotřebitelských cen dle odvětví (meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj spotřebitelských cen v zemích EU a USA k 31. 3. 2019 (v %, z harmonizovaných indexů)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

4 Vývoj na finančním trhu a měnové podmínky

ČNB v květnu po půl roce opět zvýšila sazby. I přes pokračující zvyšování úrokových sazeb, dochází k růstu úvěrů. Úvěrové standardy se v 1. čtvrtletí nezměnily a banky neočekávají zásadní změny ani ve druhém kvartále. Oslabující koruna byla nadále pod vlivem nedůvěry zahraničních investorů. Cenová konkurenceschopnost českých vývozů po čtvrtletí stagnaci opět klesla a dostala se až pod úroveň Německa. Platební bilance ČR zaznamenala částečné zhoršení. Přetrvávající nejistoty z externího prostředí budou i nadále nepříznivě ovlivňovat ekonomický vývoj ČR.

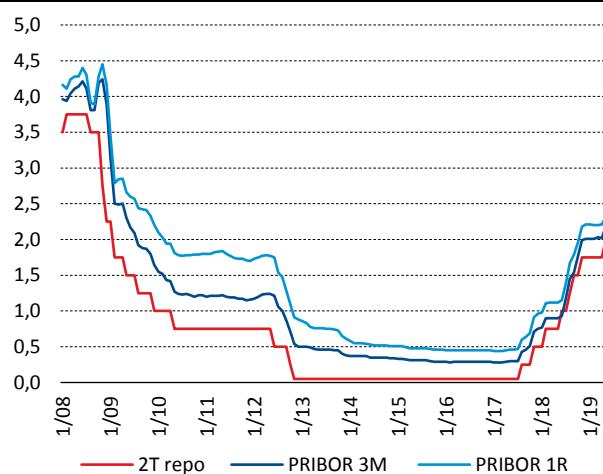
4.1 Domácí úvěrové podmínky

Česká národní banka po půl roce opět zvýšila měnově-politické sazby. Dle výsledků dubnového šetření ČNB se úvěrové standardy v 1. Q nezměnily u úvěrů na bydlení, u úvěrů na spotřebu ani u úvěrů nefinančním podnikům. Podíl nevykonaných úvěrů nefinančních podniků stagnoval.

Bankovní rada ČNB na květnovém zasedání zvýšila úrokové sazby. Všechny tři klíčové sazby banka posunula o 0,25 procentního bodu, dvoutýdenní repo sazbu na 2 %, lombardní sazbu na 3 % a diskontní sazbu na 1 %. V reakci na rozhodnutí vzrostly také sazby na finančním trhu. Po pětinasobném růstu v roce 2018 je květnové zvýšení prvním v roce 2019. Zpomalení tempa zvyšování sazeb je zapříčiněno zejména slabším hospodářským růstem domácí, ale i světové ekonomiky, a přetrvávajícími globálními nejistotami. Dle názorů některých členů bankovní rady je **termín a budoucí směr změny sazeb nejistý, může nastat růst i snížení.** Klíčovou roli při rozhodování ČNB o nastavení měnové politiky bude mít z domácího prostředí i nadále vývoj kurzu koruny a inflace. Ze zahraničí bude mít největší vliv nastavení sazeb ECB, výkon německé ekonomiky, dopady brexitu a obchodních válek. Možné slabší hodnoty koruny a vyšší inflace vyplývající z napětí na trhu práce a mzdových tlaků budou zvyšovat šanci na růst sazeb. Naopak nejistoty plynoucí z externího prostředí budou oddalovat termín změny sazeb a mohou působit ve prospěch jejich snížení. Pro nejbližší období se ovšem očekává trpělivý přístup ČNB v podobě neměnných sazeb.

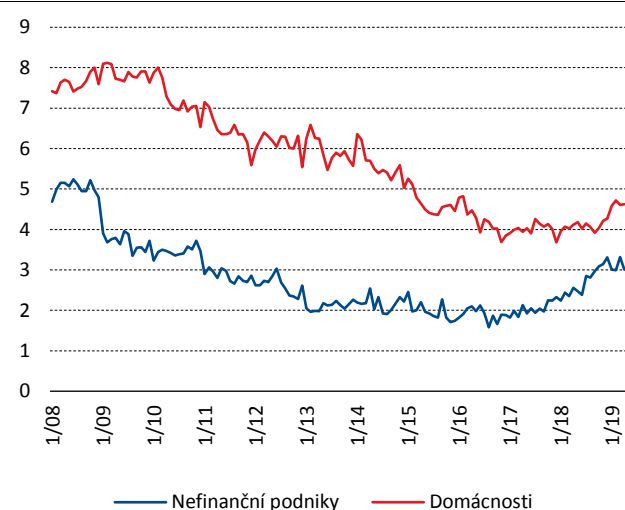
Úvěrová situace nefinančních podniků se nezměnila. Průměrná úroková sazba nových úvěrů kolísala poblíž 3% hladiny. Šetření úvěrových podmínek bank pro první čtvrtletí 2019 uvádí, že úvěrové standardy zůstaly u úvěrů nefinančním podnikům nezměněny. Ve směru uvolnění působil konkurenční tlak mezi bankami a částečně také konkurence ze strany tržního financování. Na zpřísnění měl největší vliv očekávaný nepříznivý vývoj ve vybraných odvětvích. Poptávka podniků po úvěrech se v prvním čtvrtletí 2019 snížila. Pokles nastal zejména kvůli snížení poptávky po financování fixních investic a využití alternativního financování v podobě emise dluhopisů. Objem dlouhodobých úvěrů se snížil, ale

Měnově-politická sazba a sazby na finančním trhu (v %)

Pramen: data ČNB, graf MPO

Klientské úrokové sazby korunových úvěrů (v %)

Pramen: data ČNB, graf MPO

i nadále tvořil největší část podnikových půjček. Ve druhém čtvrtletí banky neočekávají žádnou výraznou změnu úvěrových standardů ani poptávky.

Ani u úvěrů domácnostem se úvěrové standardy nezměnily. Po zpřísnění v předchozím čtvrtletí vlivem makrobezpečnostních opatření ČNB zůstaly úvěrové standardy u úvěrů na bydlení i na spotřebu v 1. čtvrtletí beze změny. Pokles však nastal v poptávce po úvěrech; zejména v důsledku nárůstu poptávky ve třetím čtvrtletí 2018, tedy ještě před platností nových limitů na objem poskytnutých hypoték. Poptávku úvěrů na bydlení omezovala také rostoucí cena nemovitostí a vyšší úrokové sazby. Nicméně již v průběhu prvního čtvrtletí začaly sazby u hypotečních úvěrů mírně klesat z důvodu vysoké konkurence. Ve druhé polovině roku se očekává jejich opětovný nárůst. Úvěry na bydlení nadále tvořily až tři čtvrtiny celkových půjček domácnostem. Banky ve 2. čtvrtletí očekávají u úvěrů na spotřebu neměnnost úvěrových standardů i poptávky. U úvěrů na bydlení očekávají snížení poptávky a částečné zpřísnění úvěrových standardů.

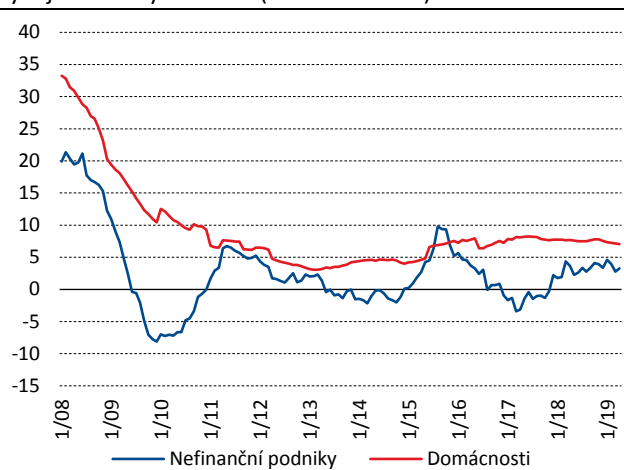
Objem i podíl nevýkonných úvěrů dál klesl. Emise úvěrů v korunách i cizí měně pokračovala v růstu a v dubnu dosáhla rekordních hodnot. Objem půjček domácnostem roste nepřetržitě od února 2016 a úvěry nefinančním podnikům se vrátily na růstovou trajektorii. Objem i podíl všech nevýkonných úvěrů pokračoval v poklesu. Hlavní příčinou byla zlepšující se úvěrová situace domácností, kde se objem nevýkonných úvěrů přibližuje k 30 mld. Kč a jejich podíl v březnu poprvé od počátku sledování klesl pod hranici 2 %. V sektoru nefinančních podniků objem i podíl nevýkonných úvěrů kolísá již od září 2018 a zřejmě tyto ukazatele dosáhly svých minim. V důsledku přetrvávající ekonomické důvěry se očekává pokračování v nastolených trendech.

4.2 Směnné kurzy

Kurz koruny byl nadále ovlivňován nedůvěrou investorů v rozvíjející se trhy, kam zařadili i ČR. Koruna zároveň stále podléhá vlivu investorů, kteří ke konci devizových intervencí nakupovali českou měnu v očekávání jejího výrazného posílení po ukončení závazku. Koruna v průběhu necelého roku po intervencích značně posílila, ovšem následně oslabování a současná nevěle koruny posílit navzdory rostoucím úrokovým sazbám ČNB přetrvává již od února 2018.

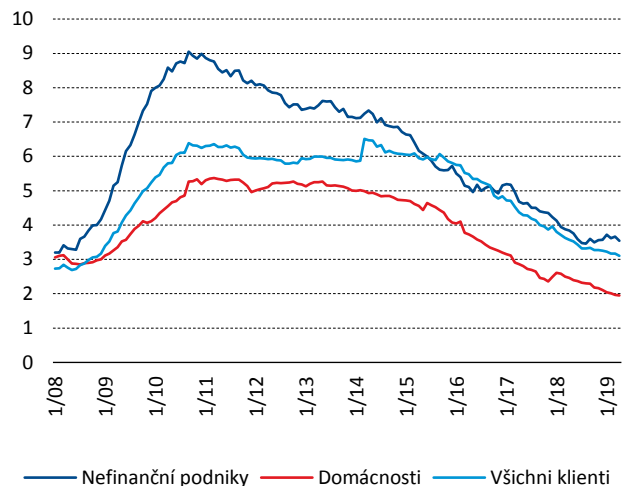
Kurz koruny vůči euru kolísá od počátku roku 2019 kolem hodnoty 25,7 CZK/EUR bez jednoznačného trendu. Volatelní pohyb prakticky přetrvával až do začátku června. Podle tržního očekávání se koruna má do konce roku vrátit na mírnou apreciační trajektorii. Ani zřetelný úrokový diferenciál mezi sazbami ČNB a ECB, jenž se v květnu dále rozšířil, nedokázal podpořit zhodnocení koruny. Zatímco další krok ČNB je nejistý, ECB zahájí cyklus zvyšování sazeb nejdříve až v roce 2020. Skutečný termín prvního zvýšení však bude záviset na výhledu inflace v eurozóně, která setrvává hluboko pod inflačním cílem ECB, a hospodářském oživení. Na zasedání počátkem června banka potvrdila své rozhodnutí o zavedení nového kola operací na poskytování dlouhodobé likvidity bankám (TLTRO III), které budou vypisovány od září 2019 do

Vývoj korunových úvěrů (meziročně v %)

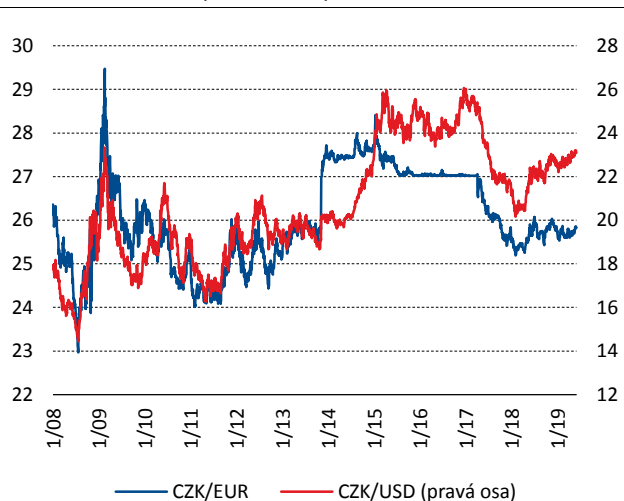
Pramen: data ČNB, graf MPO

Nevýkonné úvěry (podíl v %, Kč + cizí měna)

Pramen: data ČNB, graf MPO

Nominální kurz CZK/EUR a CZK/USD

Pramen: data ČNB, graf MPO

března 2021 a v některých případech mohou být nabízeny i s negativním úrokem.

Koruna k americkému dolaru kolísavě oslabuje. Od začátku roku 2019 koruna oslabila o 3,1 % a dostala se nad hladinu 23 CZK/USD. Zhodnocení dolaru v průběhu prvních pěti měsíců 2019 bylo patrné také vůči společné evropské měně, když se kurz odpoutal od úrovně 1,15 a přiblížil se k hladině 1,11 USD/EUR. Dolar těžil zejména ze zrychlujícího růstu americké ekonomiky, která je tažena kromě jiného také silným trhem práce, a stoupající averzí k riziku. Pro další vývoj dolaru i americké ekonomiky bude klíčový výsledek obchodního sporu s Čínou, případná eskalace obchodních jednání s dalšími ekonomikami včetně Mexika a Evropské unie a zpomalení růstu globální ekonomiky. Optimistické výhledy Fedu z minulého roku o trojnásobném růstu sazeb vystřídal opatrnější přístup v podobě stability. Centrální bankéři se rozhodli vyčkávat a rovněž oznámili možnost snížení sazeb v případě negativního dopadu obchodních válek na ekonomiku. Fed naposledy zvýšil sazby loni v prosinci, a to do pásma 2,25 až 2,50 %.

Cenová konkureschopnost českých vývozů v 1. čtvrtletí 2019 pokračovala v poklesu. Průměrný kurz koruny vůči euru i dolaru byl v 1. čtvrtletí 2019 oproti poslednímu čtvrtletí 2018 silnější a přispěl k nepatrnému zhodnocení nominálního efektivního směnného kurzu. To společně s trvajícím růstem mzdových nákladů působilo ve směru posílení reálného efektivního kurzu deflovaného jednotkovými náklady práce. Z pohledu cenové konkureschopnosti tak ČR klesla pod úroveň Německa (vztaheno k roku 2008). K udržení atraktivity českých produktů budou muset firmy přijímat inovativní postupy a řešení s cílem zvýšit produktivitu.

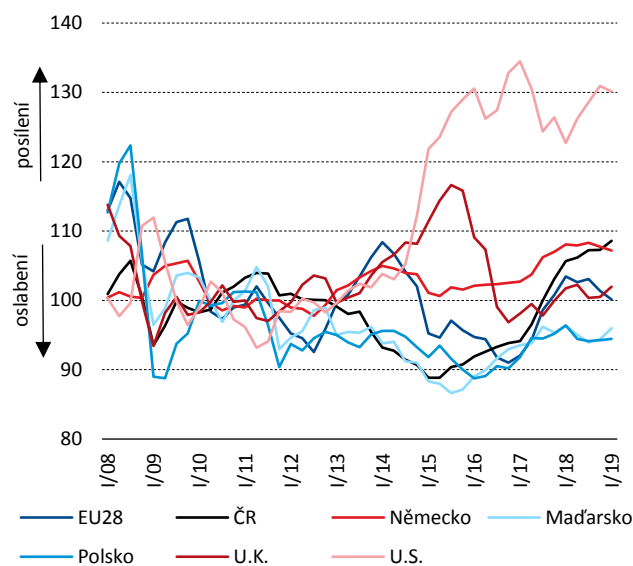
4.3 Vnější rovnováha

I když nastalo v prvním čtvrtletí mírné hospodářské oživení, vnější vztahy České republiky se meziročně částečně zhoršily. Přebytek na běžném účtu stagnoval a na finančním účtu poklesl. Ze třech hlavních účtů platební bilance skončil v deficitu pouze kapitálový účet, na kterém pokračoval trend rostoucích výdajů do rozpočtu Evropské unie. Účet rezervních aktiv zaznamenal deficit podruhé v řadě. Zahraniční zadluženost tuzemských subjektů ke konci roku 2018 dále rostla a zhoršení vykazala také investiční pozice české ekonomiky.

Přebytek běžného účtu dle předběžných údajů za první tři měsíce roku 2019 meziročně stagnoval a jeho podíl k HDP se nadále nachází poblíž nulové hodnoty, kde nejsou vytvářeny tlaky na vnější rovnováhu. Přebytek obchodní bilance zaznamenal pokles z titulu rychlejšího růstu dovozů než vývozu u zboží i služeb. Zhoršení v podobě růstu deficitu nastalo také na účtu druhotných důchodů v důsledku výrazného navýšení výdajů do evropského rozpočtu. Meziroční zlepšení zaznamenaly pouze prvotní důchody, kde souběžně rostly příjmy a klesly výdaje. Největší změnu na příjmové i výdajové straně účtu dosáhly důchody z přímých investic.

Reálný efektivní kurz vybraných zemí

(deflováno jednotkovými náklady práce, 2010 = 100)

Pramen: Eurostat - 37 obchodních partnerů (průmyslové země), graf MPO

Platební bilance

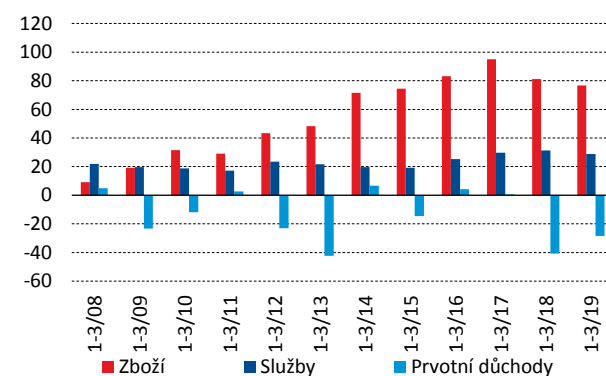
(kumulace měsíčních dat za leden – březen, v mld. Kč)

	1-3/16	1-3/17	1-3/18	1-3/19
Běžný účet	119,5	110,5	51,5	51,9
Obchodní bilance	108,4	124,9	112,6	105,3
Zboží	83,1	95,1	81,2	76,6
Služby	25,3	29,8	31,3	28,7
Prvotní důchody	4,3	0,5	-40,7	-28,3
Druhotné důchody	6,8	-14,9	-20,4	-25,1
Kapitálový účet	18,5	-0,3	1,3	-5,6
Finanční účet	124,8	94,7	65,0	38,1
Přímé investice	-1,8	-40,3	7,7	11,0
Zahraniční v ČR	42,6	90,2	15,7	44,1
Portfoliové investice	-44,7	-353,8	-49,9	-127,5
Finanční deriváty	1,6	1,7	0,9	-1,7
Ostatní investice	18,7	-632,0	110,4	156,8
Rezervní aktiva	150,9	1119,2	-4,2	-0,5

Pramen: data ČNB, tabulka MPO

Hlavní položky běžného účtu platební bilance

(kumulace měsíčních dat za leden – březen, v mld. Kč)

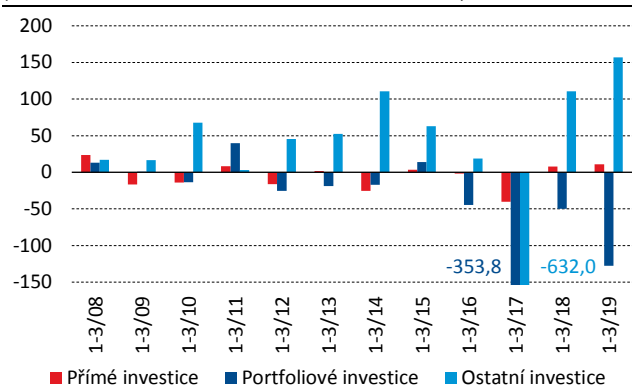
Pramen: ČNB, graf MPO

Přebytek finančního účtu za první tři měsíce od historického maxima v roce 2016 postupně klesá. V roce 2019 byl nejnižší za posledních sedm let, i když přebytek přímých investic byl nejvyšší za poslední roky a u ostatních investic dosáhl historického maxima v důsledku výrazné dezinvestice zahraničních subjektů. Dobrý výsledek přímých investic byl způsoben zejména vyšší investiční aktivitou domácích subjektů do zahraničních dluhopisů. Významný deficit na účtu portfoliových investic, který byl hlavní příčinou nižšího přebytku finančního účtu, vznikl kvůli vyšším investicím zahraničních subjektů do dluhopisů komerčních bank.

Zahraněční dluh ke konci roku 2018 dále vzrostl. Jeho podíl na HDP však pokračoval v poklesu, nicméně od 1. čtvrtletí 2017, tedy od závěru devizových intervencí ČNB, se drží nad úrovní 80 %. K růstu zahraničního zadlužení přispěl nárůst krátkodobých závazků a výrazněji mírou také růst dlouhodobého zadlužení, jehož podíl vzrostl na necelých 40 % celkového zahraničního dluhu. Ze sektorového hlediska nejvýrazněji vzrostlo krátkodobé zadlužení centrální banky a podnikového sektoru. Naopak nejvýraznější pokles zaznamenal stav zadlužení komerčních bank kvůli snížení objemu krátkodobých zahraničních vkladů. V poklesu pokračovalo také krátkodobé zadlužení vládního sektoru.

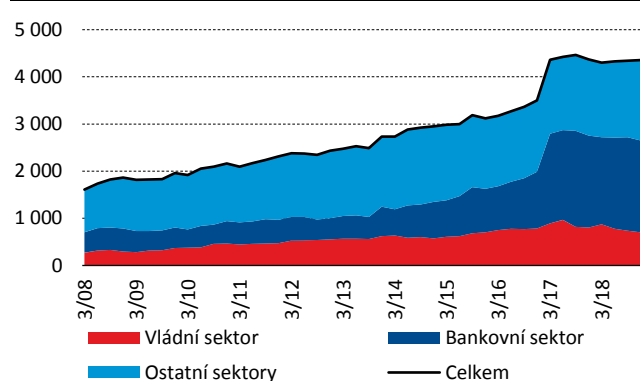
Schodek investiční pozice České republiky ke konci roku 2018 nepatrně vzrostl, k čemuž přispěl mírný pokles domácích aktiv v zahraničí a nevýznamný růst zahraničních pasiv v ČR. Rezervní aktiva ČNB zaznamenala ze všech aktiv největší růst a nadále tvořila téměř polovinu všech domácích aktiv v zahraničí. Tuzemský podnikový sektor navýšil objem přímých investic v zahraničí, zejména v oblasti akcií a ostatních účastí. Na druhou stranu hodnota portfoliových investic klesla z titulu snížení účastí a podílů v investičních fondech. K poklesu domácích aktiv v největší míře přispělo snížení finančních derivátů (jiných než rezervy) a zaměstnaneckých opcí na akcie. Akcie a ostatní účasti v rámci přímých investic vzrostly také na straně pasiv. Růst vykázaly i zahraniční portfoliové investice, přičemž finanční deriváty a zaměstnanecké opce na akcie klesly. Investiční aktivitu bude nadále ovlivňovat globální ekonomická nálada a hrotící se obchodní spor mezi USA a Čínou.

Hlavní položky finančního účtu platební bilance (kumulace měsíčních dat za leden – březen, v mld. Kč)

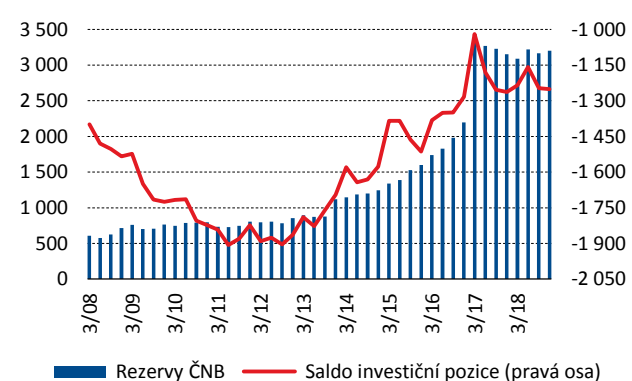
Pramen: ČNB, graf MPO

Zahraněční zadluženost ČR (v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

Saldo investiční pozice ČR vůči nerezidentům (v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

5 Kapitálové trhy

V 1. čtvrtletí 2019 se situace na světových akciových trzích po dramatickém konci roku 2018 uklidnila. Ceny akcií výrazně rostly a umazaly tak část z předchozích ztrát. Kromě solidního makroekonomického prostředí, akciím pomohly zejména spekulace na uvolnění měnové politiky v USA, odložený brexit a částečně (především na začátku sledovaného období) i jistý pokrok v obchodních jednáních mezi USA a Čínou.

Po silném propadu akciových trhů na konci roku 2018 přišlo oživení a akciové trhy za 1. kvartál 2019 dosáhly výrazně kladného zhodnocení. Prakticky však jen umazaly ztráty z předchozích měsíců. Celosvětový index MSCI si připsal 13 %, evropský index Stoxx 50 utřil 12 %.

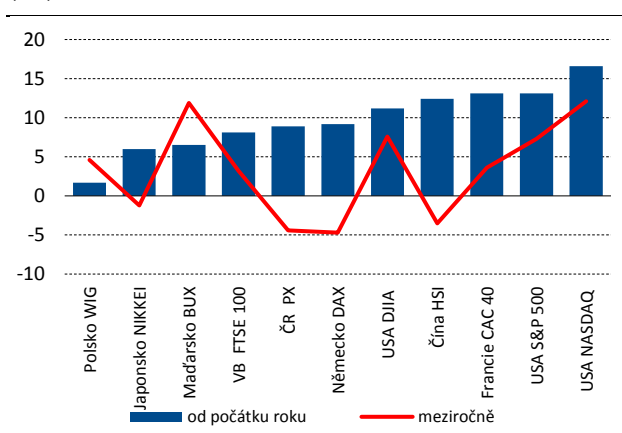
Akciové trhy v USA těžily z dobrých hospodářských výsledků jednotlivých firem, přispěly i rostoucí spekulace na možné uvolnění měnové politiky Fedem a posun v jednáních s Čínou. Tomu odpovídal i růstový potenciál hlavních akciových indexů – technologického Nasdaq 100, i širšího indexu S&P 500, které přinesly až dvojciferné zisky. Pozadu nezůstaly ani západoevropské akciové indexy, které odolávaly zejména problémům s výstupem Velké Británie z EU i rozpočtové nekázni Itálie, které mají potenciál otrávit finančními trhy nejen napříč Evropou. Dobrou kondici potvrdily i asijské indexy.

Pozitivní zprávy přicházející ze zahraničí se odrazily i na výsledcích regionálních burz. Index pražské burzy PX si připsal od počátku roku 8,9 % (meziročně však odepasal 4,4 %) a svým výkonem předčil regionální indexy – maďarský BUX a polský WIG. Varovným signálem však zůstává nízká obchodní aktivita pražské burzy (od roku 2010 klesly obchody o více než 60 %), která dále klesá. Realizované objemy obchodů v 1. čtvrtletí dosáhly 29,8 mld. Kč, proti předchozímu čtvrtletí se tak snížily o 18,6 % a meziročně dokonce o necelých 25 %. Důvody zůstávají stále stejné, jde o nízký počet kotovaných titulů obchodovaných ve větších objemech i nevhodná struktura zdejšího akciového trhu, který tvoří z více než 80 % pouze finanční společnosti a ČEZ.

Z titulů pražské burzy se v 1. čtvrtletí 2019 nejvíce dařilo akciím finančních titulů Erste Group Bank, VIG a Moneta Money Bank, které připsaly dvojciferné výnosy, nejhůře tento kvartál dopadly akcie výrobce netkaných textilií Pegas Nonwovens.

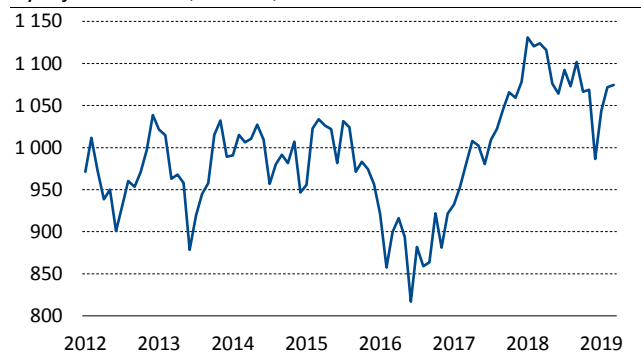
Na rozdíl od akciových trhů, které signalizují pozitivní sentiment, **vývoj na dluhopisových trzích stále více naznačuje globální ekonomické ochlazení.** Úrokové výnosy na všech vyspělých trzích poslední měsíce výrazně klesají. Výnosová křivka amerických státních dluhopisů je stále více invertovaná, tzn., že krátkodobé dluhopisy nesou vyšší úroky než

Výkonnost vybraných akciových trhů v 1. čtvrtletí 2019 (v %)

Pramen: data www.kurzy.cz, graf MPO

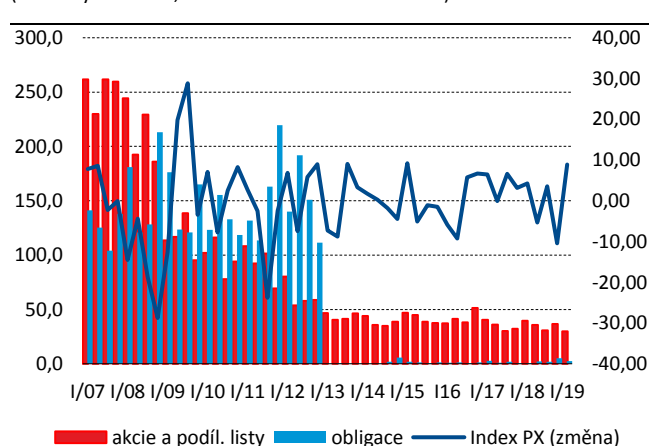
Vývoj indexu PX (v bodech)

Pramen: data BCPP, graf MPO

Vývoj hlavních indikátorů BCPP

(obchody v mld. Kč, index PX meziroční změna v %)

akcie a podíl. listy   obligace   Index PX (změna)

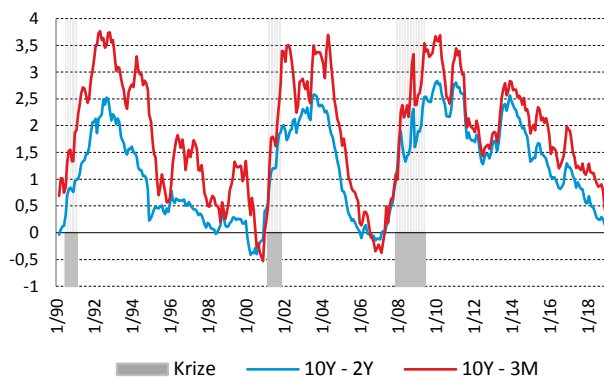
dlouhodobé, což zpravidla předznamenává příchod recese. Nejedná se o jistotu, pouze o rostoucí pravděpodobnost recese, tím spíše, že nižší dlouhodobé výnosy jsou částečně stlačeny/zamlženy kvantitativním uvolňováním Fedu a tudíž by nemusely být tak nízké. Navíc recese většinou nastupuje po roce až po roce a půl od inverzního sklonu křivky.

S očekávaným snižováním měnově-politických sazeb Fedem však pravděpodobně dojde k poklesu výnosů u kratších splatností, čímž by se měl sklon US výnosové křivky opět překmitnout do pozitivních hodnot. Klíčové pro další vývoj výnosů na globálních dluhopisových trzích tak bude především chování americké centrální banky.

Výnosová křivka korunových státních dluhopisů naopak zůstává plochá. Zatímco krátké splatnosti slouply vlivem pokračujícího zvyšování měnověpolitických sazeb ČNB, výnosy u delších splatností jsou stlačovány nízkou nabídkou státních dluhopisů MF z důvodu příznivého vývoje ekonomiky a nízkými výnosy německých bundů. V závěru letošního roku i v roce příštím by se měl sklon výnosové křivky SD pozvolna zvyšovat z důvodu vyšší emise delších splatností kvůli potřebě vlády financovat rostoucí výdaje a opětovného růstu výnosů německých státních dluhopisů.

Objemy obchodů s dluhovými cennými papíry na pražské burze dosáhly v 1. čtvrtletí 2,5 mld. Kč, což představuje oproti předchozímu čtvrtletí pokles o více než 50 %.

Sklon výnosové křivky amerických dluhopisů
(spread 10R-2R a 10R-3M u US Treasuries, p. b.)

Pramen: data FRED, Federal Reserve Economic Data, graf MPO

6 Fiskální vývoj

Státní rozpočet si v 1. čtvrtletí 2019 vedl hůře než loni. Celkové příjmy státního rozpočtu tažené růstem daňových příjmů i přílivem prostředků z EU fondů nestačily kompenzovat rostoucí výdaje. Pozitivní zprávou je zrychlení dynamiky růstu investic. I přes nárůst státního dluhu v 1. čtvrtletí 2019, si ČR v rámci mezinárodního srovnání vede dobře. Podle posledních dostupných údajů měla ČR v roce 2018 čtvrté nejnižší zadlužení v Unii a její dluh se od roku 2014 stále snižuje.

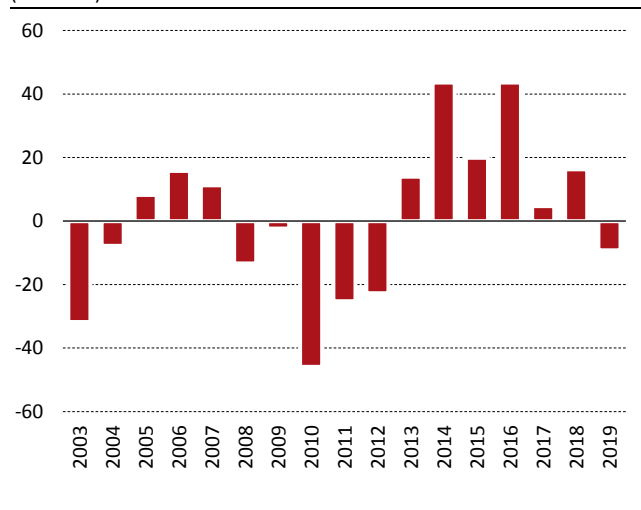
6.1 Domácí rozpočty

Hospodaření státního rozpočtu skončilo na konci března 2019 deficitem ve výši 9,2 mld. Kč, což je o 25,5 mld. Kč horší výsledek než loni a nejhorší výsledek od roku 2012. Meziroční srovnání negativně ovlivnily zejména toky EU prostředků na příjmové i výdajové straně, které měly v prvních třech měsících roku na hospodaření státního rozpočtu záporný vliv ve výši 3 mld. Kč, zatímco ve stejném období 2018 měly vliv kladný ve výši 21,5 mld. Kč. Po očištění tohoto vlivu by státní rozpočet dosáhl deficitu ve výši 6,3 mld. Kč.

K celkovým příjmům státního rozpočtu přispěly zejména **daňové příjmy včetně pojistného na sociální zabezpečení**, které meziročně stouply o 13,6 mld. Kč, tj. o 4,7 %. Jejich tempa růstu souvisela s příznivým vývojem ekonomiky. Nejvyšší dynamiku růstu vykázalo inkaso daně z příjmů fyzických osob (+13,7 %), které jako jediné z hlavních daní splnilo alikvótu rozpočtu. Jeho výběr byl stimulován především rychlým růstem mezd ve veřejném i soukromém sektoru, což ovlivnilo příznivě i výběr pojistného na sociální zabezpečení. Inkaso DPH se takřka nezměnilo. Jeho výběr tlumil především nižší objem zadržovaných nadměrných odpočtů ve srovnání s minulým rokem, což je důsledkem efektivnějšího zacílení kontrolní činnosti finanční správy; negativně se projevilo i zavedení nižší sazby DPH na dopravu z 15 % na 10 %. Nižší inkaso spotřební daně souviselo s menším výběrem daně z tabákových výrobků (předzásobení plátců daně tabákovými nálepkami starého vzoru v závěru roku 2018). Na meziročním růstu celkových příjmů **se výrazně podílely i nedaňové, kapitálové a ostatní příjmy**. Prostředky z EU fondů dosáhly výše 28,8 mld. Kč, byly však meziročně nižší o 15,3 mld. Kč. Důvodem byl vývoj v 1. čtvrtletí 2018, kdy státní rozpočet získal 20 mld. Kč, které představovaly část závěrečných plateb vztahujících se ještě k předchozímu programovému období.

Čerpání celkových výdajů ovlivnily v rámci běžných výdajů především rostoucí sociální dávky, které stouply meziročně o 11,1 mld. Kč, z nich pak největší podíl připadl na **dávky důchodového pojištění** o 9,1 mld. Kč. Významně rostly i výdaje na platy v regionálním školství o 7,6 mld. Kč, odvody

Vývoj hospodaření státního rozpočtu v 1. čtvrtletí v letech 2003-2019
(v mld. Kč)

Pramen: data MF, graf MPO

Pokladní plnění státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2019
(v mld. Kč)

	2018		2019		Index 2019/2018
	Skutečnost leden-březen	Rozpočet po změnách	Skutečnost leden-březen	% Plnění	
Příjmy celkem	345,70	1479,07	364,30	24,6	105,4
Daňové příjmy celkem	291,69	1325,36	305,30	23,0	104,7
z toho:					
Daň z příjmů fyzických osob	37,30	165,60	42,41	25,6	113,7
Daň z příjmů právnických osob	26,68	124,40	27,73	22,3	103,9
DPH	62,79	297,90	62,66	21,0	99,8
Spotřební daně, včetně energetických a odvodu z elektřiny ze slunečního záření	36,10	157,40	34,63	22,0	95,9
Pojistné na soc. zabezpečení, příspěvek na politiku zaměstnanosti	121,61	556,42	130,89	23,5	107,6
Ostatní	7,21	23,64	6,98	29,5	96,8
Nedaňové a ostatní příjmy	54,00	153,71	59,00	38,4	109,3
Výdaje celkem	329,44	1519,07	373,55	24,6	113,4
v tom:					
Běžné výdaje	317,71	1390,11	357,13	25,7	112,4
z toho : sociální dávky	137,92	601,25	148,99	24,8	108,0
z toho důchody	107,48	471,88	116,62	24,7	108,5
Kapitálové výdaje	11,73	128,96	16,41	12,7	139,9

Pramen: data MF, tabulka MPO

vlastních zdrojů do rozpočtu EU ve výši 7 mld. Kč a neinvestiční transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu o 4,2 mld. Kč.

Pozitivní zprávou je, že se zvyšovaly investice. Kapitálové výdaje meziročně stouply o 4,7 mld. Kč, tj. o 39,9 %. Plnění rozpočtu na pouhých 12,7 % odpovídalo tradičně nižším investicím státu v prvních měsících roku. Z celkové částky bylo 13,4 mld. Kč určeno na financování společných programů EU a ČR, což představovalo meziroční růst o 4,7 mld. Kč. Tyto výdaje byly čerpány zejména v rámci Integrovaného regionálního operačního programu 2014+ (4,1 mld. Kč), OP Doprava 2014+ (3 mld. Kč), OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014+ (1,7 mld. Kč), OP Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014+ (1,5 mld. Kč) a další.

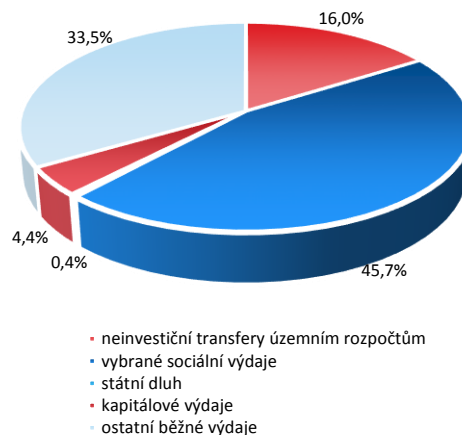
V absolutním vyjádření meziročně nejvíce vzrostly investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 2,7 mld. Kč) a ústřední úrovně (0,9 mld. Kč) a podnikatelským subjektům (0,7 mld. Kč). Nejvíce investičních prostředků bylo vynaloženo na transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (4,6 mld. Kč, z toho Státnímu fondu dopravní infrastruktury 3 mld. Kč a Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu 1,6 mld. Kč).

Státní dluh se v 1. čtvrtletí 2019 zvýšil o 109,6 mld. Kč (o 6,8 %) na 1 731,6 mld. Kč, z toho vnitřní dluh stoupl o 118,4 mld. Kč a korunová hodnota vnějšího dluhu se snížila o 8,8 mld. Kč. Nárůst dluhu byl dán zvýšením stavu střednědobých a dlouhodobých dluhopisů vydaných na domácím trhu zejména z důvodu získávání peněžních prostředků na pokrytí dubnové splátky státního dluhopisu 2009-2019. Výpůjční operace státu spočívaly převážně v emisích střednědobých a dlouhodobých dluhopisů na domácím trhu (124,7 mld. Kč), spořicíh státních dluhopisů (2,9 mld. Kč) a státních pokladničních poukázek (2,3 mld. Kč).

6.2 Veřejné rozpočty ve světě

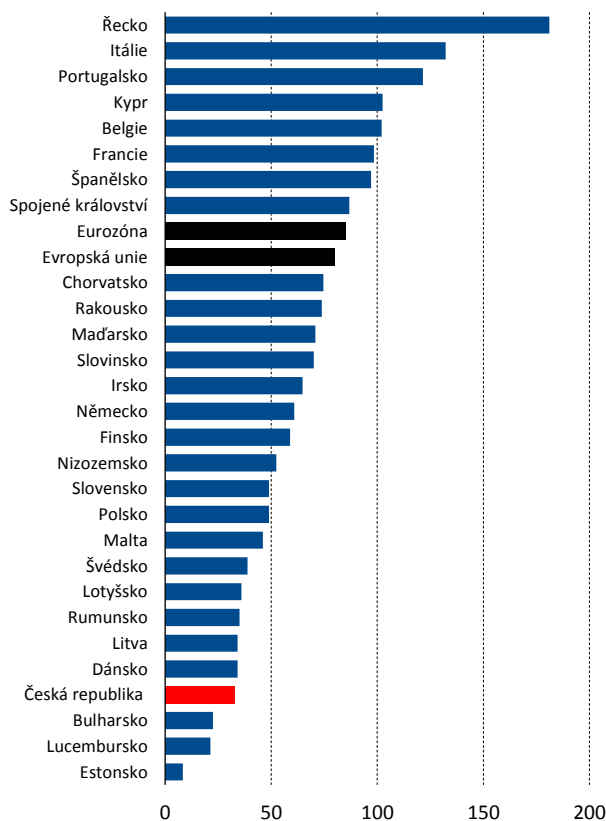
I přes příznivý vývoj ekonomiky došlo pouze k mírnému poklesu vládního dluhu zemí EU. Podle posledních dostupných údajů, tj. za rok 2018, dluh sektoru vládních institucí v Evropské unii činil v poměru k HDP 80 %, v Eurozóně 85,1 %. Nejnižšího dluhu měřeno k HDP dosáhly rozpočtově disciplinované Estonsko, Lucembursko a Bulharsko, které svoje závazky ještě postupně snižují. **Polovina zemí EU však nadále výrazně překračuje limit maastrichtského kritéria pro hrubý veřejný dluh, tj. 60 % HDP.** Pořadí nejvíce zadlužených států se nezměnilo. Dlouhodobě nejslabším článkem zůstává i nadále Řecko, jehož závazky již překročily hranici 180 % HDP a zatím se dále zvyšují. V závěsu se drží tradičně Itálie, která svůj dluh, již pátým rokem vyšším než 130 % HDP, zatím řeší prostřednictvím ECB. Výše italského dluhu, nevýrazný výkon tamní ekonomiky a zejména její velikost a provázanost se zbytkem eurozóny, by mohly začít činit z dluhového problému Itálie komplikaci zásadnějšího významu. Enormními závazky disponují i další země jako Portugalsko, Kypr, Belgie, ale i Francie. Ze srovnání veřejných financí je patrné, že **Česká republika vykazuje čtvrté nejnižší zadlužení v Unii a její dluh se od roku 2014 snižuje.**

Struktura výdajů státního rozpočtu v 1. čtvrtletí 2019 (v %)

Pramen: data MF, graf MPO

Konsolidovaný hrubý dluh sektoru vládních institucí v zemích EU v roce 2018 (v % HDP)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

7 Průmysl

Růst průmyslové produkce na začátku roku 2019 meziročně zpomalil. Důvodem byla stagnace zpracovatelského průmyslu způsobená poklesem výroby motorových vozidel. Mírně optimisticky působí růst nových objednávek, zejména těch tuzemských, což dokresluje zastavení dlouhodobého poklesu výhledu mezi nákupními manažery. Hlavním rizikem je zpomalování evropských ekonomik, především té německé, i kvůli nižší poptávce z Číny. Dále možná eskalace protekcionistických opatření i hrozba tvrdého brexitu.

7.1 Domácí vývoj

Průmyslová produkce v 1. čtvrtletí 2019 snížila tempo meziročního růstu na 0,2 % z 2,3 % ve stejném období loňského roku. Důvodem byla stagnace zpracovatelského průmyslu. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu rostla o 2,3 % a těžba a dobývání poklesla o 2,7 %. Průmysl jako celek se v 1. Q 2019 na tvorbě hrubé přidané hodnoty (v b. c.) podílel 30,5 % a zpracovatelský průmysl 25,5 %.

V 1. čtvrtletí 2019 rostla průmyslová produkce zpracovatelského průmyslu ve dvanácti odvětvích³. Rozhodujícím odvětvím zpracovatelského průmyslu je výroba motorových vozidel, kde produkce byla meziročně nižší v průměru o 1,0 %. Nejvíce se produkce meziročně zvýšila ve farmaceutickém průmyslu (o 16,8 %) a ve výrobě počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (+5,1 %). Naproti tomu výroba klesla nejvíce v odvětví zpracování dřeva (o 11,7 %) a ve výrobě ostatních nekovových minerálních výrobků (o 4,4 %).

I přes zpomalení tempa růstu průmyslu v 1. čtvrtletí 2019 rostla čtyři z pěti seskupení podle užití. Výroba pro dlouhodobou spotřebu o 1,3 % a výroba pro investice o 0,6 %. Obě reflektovaly pořád ještě růst ekonomiky a z něho pramenící ochotu podniků investovat. Výše zaměřila i výroba pro krátkodobou spotřebu (o 1,7 %) a výroba energií (o 1,3 %), naopak pokles vykazala výroba pro mezispotřebu (o 0,9 %).

Tržby v průmyslu jako celku se v 1. čtvrtletí 2019 meziročně zvýšily o 2,9 % a ve zpracovatelském průmyslu o 2,6 %. Je-li totiž automobilový průmysl rostl mírně (+1,4 %), tak za slušný růst tržeb vděčíme nadprůměrnému růstu ve farmaceutickém průmyslu, ve výrobě ostatních dopravních prostředků a zařízení a ve výrobě usní a souvisejících výrobků. Naopak nejvyšší pokles tržeb si připsalo odvětví zpracování dřeva (-8,1 %).

Vývoj průmyslové produkce a nových zakázek (meziroční změna v %)

	2018		2019
	1. Q	celý rok	1. Q
Index prům. produkce			
Průmysl (B+C+D)	2,3	3,0	0,2
B Těžba a dobývání	-7,2	-0,7	-2,7
C Zpracov. průmysl	3,3	3,3	0,0
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	-3,1	1,4	2,3
Nové prům. zakázky	1,6	3,5	3,3
z toho: zak. ze zahraničí	2,6	3,8	2,1
zak. z tuzemska	-0,5	3,0	6,3

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

Vývoj tržeb z průmyslové činnosti (meziroční změna v %)

	2018		2019
	1. Q	celý rok	1. Q
Průmysl (B+C+D)	0,2	3,5	2,9
B Těžba a dobývání	-2,7	3,7	0,2
C Zpracov. průmysl	0,4	3,7	2,6
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	-1,0	0,5	8,0

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

³ Zpracovatelský průmysl je strukturován celkem do 24 odvětví, data za 2 odvětví (výroba tabákových výrobků; výroba koku a rafinovaných ropných produktů) jsou důvěrná.

Trh práce přestává být hlavní bariérou dalšího růstu průmyslu, což dokládá změna trendu ve vývoji zaměstnanosti. Růst počtu zaměstnanců v průmyslu postupně oslaboval, až se ve 4. čtvrtletí 2018 úplně zastavil a v 1. čtvrtletí 2019 zaměstnanost poklesla o 0,2 %. **Průměrná hrubá měsíční mzda pracovníků v průmyslu se meziročně zvýšila o 6,4 %** na 32 038 Kč.

V průmyslových podnicích s 50 a více zaměstnanci⁴ tržby v 1. čtvrtletí 2019 rostly o 2,9 %, ve zpracovatelském průmyslu pak o 3,1 %. Tržby rostly v 19 odvětvích a ve třech klesly. Tržby z přímého vývozu se zvýšily o 3,3 % a na celkových tržbách průmyslu se podílely 61,2 %.

Tržby v odvětví výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů (CZ-NACE 29) v 1. čtvrtletí 2019 mírně rostly (+1,1 %), s podílem na celkových tržbách průmyslu 30,6 % (meziroční oslabení o 0,6 p. b.). Celkové nové zakázky automobilového průmyslu meziročně vzrostly o 2,9 %, z nich domácí zakázky rostly o 3,1 % a zahraniční o 2,9 %.

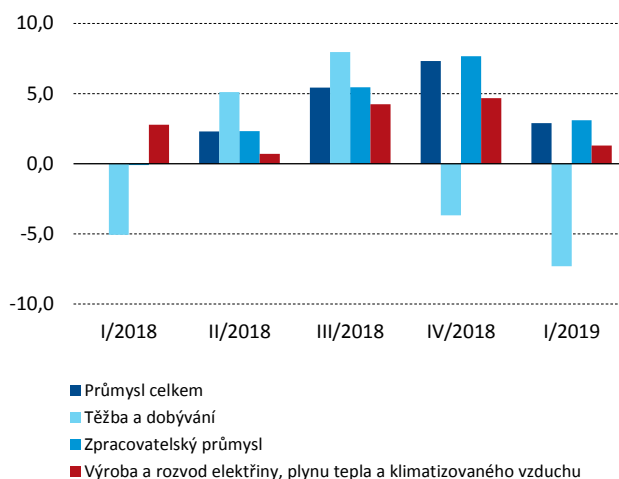
Podle statistiky Sdružení automobilového průmyslu v 1. čtvrtletí 2019 výroba **osobních a lehkých užitkových vozidel meziročně klesla o 3,8 %** (na celkové produkci motorových vozidel se podílela 99,6 %). Bylo vyrobeno 363 052 osobních automobilů. Produkce TPCA stoupla o 4,7 % na 58 772 automobilů (podíl 16,2 %), u automobilky ŠKODA-AUTO nastal pokles o 2,9 % na 231 280 automobilů (podíl 63,7 %) a u automobilky HYUNDAI taktéž nastal pokles (o 11,9 %) na 73 000 automobilů (podíl 20,1 %). **Výroba autobusů** (zejména firmy SOR a IVECO) s počtem 1 185 rostla slušně, v průměru o 6,7 %.⁵

Tržby ve zpracovatelském průmyslu v členění podle technologické náročnosti výroby se zvýšily. V rozhodujícím sektoru **MEDIUM HIGH-TECH**, který zabezpečuje 52,9 % tržeb průmyslu, vzrostly v 1. čtvrtletí 2019 o 1,8 %. V sektoru má výsadní postavení výroba motorových vozidel, kde v 1. čtvrtletí 2019 tržby rostly o 1,1 %, dále pak strojírenství a elektrotechnický průmysl. V sektoru **HIGH-TECH** (s podílem 10,2 %) se tržby zvýšily o 7,3 %. Výsledky těchto dvou sektorů naznačují, že odvětví produkující výrobky s vyšší přidanou hodnotou zaujímají nejvýznamnější postavení v tuzemském průmyslu. Zvýšení tržeb zaznamenal i **LOW-TECH** sektor (o 4,2 %), a tak vzrostl jeho podíl o 0,1 p. b. na 12,7 %. V sektoru **MEDIUM LOW-TECH** rostly tržby o 4,0 %, čímž dosáhl podílu na tržbách ve výši 24,2 % (meziročně o 0,2 p. b. více).

V 1. čtvrtletí 2019 objem celkových nových zakázek ve zpracovatelském průmyslu **zrychlil meziroční růst na 3,5 %**. V jejich rámci zahraniční zakázky vzrostly o 2,1 % (oproti 3,1 % v 1. čtvrtletí 2018) a domácí zakázky o 7,0 % (oproti -0,8 % v 1. čtvrtletí 2018). Zahraniční zakázky však mají na celkových zakázkách daleko vyšší podíl (71,6 %). Rostly zejména celkové nové zakázky ve výrobě ostatních dopravních prostředků a zařízení (+32,2 %) a ve výrobě papíru a výrobků z papíru (+16,3 %).

Vývoj tržeb z průmyslové činnosti v 1. Q 2019

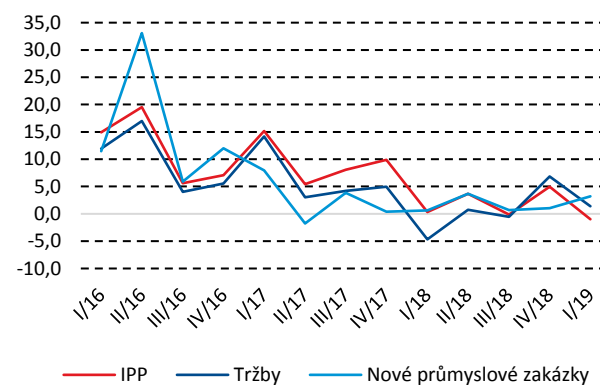
(organizace s 50 a více zaměstnanci, meziroční změna v %, b. c.)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj automobilového průmyslu (všechny podniky)

(meziroční změna v %, b. c.)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Produkce zpracovatelského průmyslu podle technologické náročnosti výroby

(organizace s 50 a více zaměstnanci, mzd. změna a podíl v %, rozdíl v p. b.)

CZ-NACE	Tržby z průmyslové činnosti meziroční změna	Podíl na tržbách ve zpracovatelském prům. 1. Q 2018	Podíl na tržbách ve zpracovatelském prům. 1. Q 2019	Rozdíl 1. Q 2019 – 1. Q 2018
Zpracovatelský průmysl celkem	3,1	100,0	100,0	0,0
HIGH-TECH	7,3	9,8	10,2	0,4
MEDIUM HIGH-TECH	1,8	53,6	52,9	-0,7
MEDIUM LOW-TECH	4,0	24,0	24,2	0,2
LOW-TECH	4,2	12,6	12,7	0,1

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

Poznámka: Tabulka je zpracována podle metodiky Eurostatu. Vlivem zaokrouhlování může docházet na desetinných místech k nepřesnostem.

⁴ V následujícím textu až do konce kapitoly jsou využity údaje za organizace s 50 a více zaměstnanci.

⁵ Dle údajů AUTOSAPu společnosti TATRA Trucks a.s. a AVIA Motors s.r.o. (výroba nákladních automobilů) výrobní data nezveřejňují.

7.2 Výhled průmyslu

Pro rok 2019 očekáváme další zpomalení růstu průmyslové výroby. Sentiment se mezi nákupními manažery dlouhodobě zhoršoval (to platilo jak pro indikátory reflektující o situaci v české ekonomice, tak i pro indikátory reflektující o náladě v zahraničí), nicméně poslední čísla naznačují pozastavení tohoto trendu. Indikátor PMI (vypovídající o aktivitě v domácím zpracovatelském průmyslu) v květnu zastavil pokles (na nejnižší hodnotě za posledních 6 let), když zůstal na dubnové hodnotě 46,6.

Hlavními bariérami (vyššího) růstu v průmyslu jsou nedostatečná poptávka, jakož i vysoký růst mezd (nad úrovní růstu produktivity) a růst cen vstupů (na materiál a suroviny, energie). Ten se firmy částečně snaží kompenzovat zvýšením cen svých výstupů (a snížením marží). Rizikem pro vývoj průmyslu v roce 2019 je hned několik: kromě pokračování protekcionistických opatření a konečné podoby brexitu je také důležité, jak se bude vyvíjet čínský automobilový trh, který již téměř rok klesá. To způsobuje menší poptávku po německých automobilech, kde jsou tuzemské firmy, v mnoha případech, v roli subdodavatelů. Určitou hrozbou je i snaha USA uvalit nová cla na automobily, což by se v důsledku mohlo projevit i v našem automobilovém průmyslu.

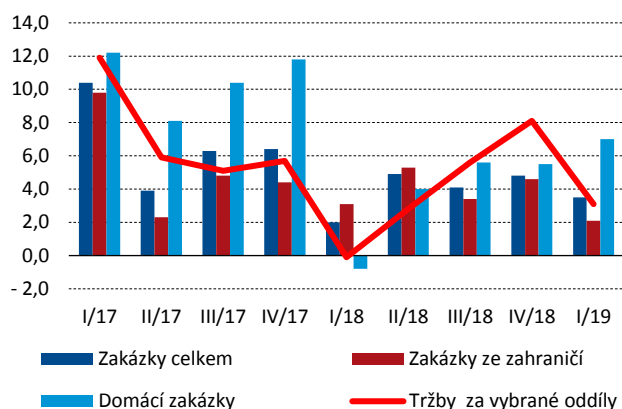
7.3 Průmysl v EU

Průmyslová produkce v Evropské unii v 1. čtvrtletí 2019 rostla jen nepatrně,⁶ meziročně v průměru o 0,1 % a v eurozóně poklesla o 0,6 %. Výsledky průmyslu v zemích eurozóny i EU byly determinovány vývojem v průmyslově významných zemích. V Německu průmyslová produkce meziročně klesla o 2,2 % a v Itálii o 0,6 %. Naopak ve Spojeném království rostla o 0,7 % a ve Francii o 0,6 %.

Nepatrně lepší výsledky dosáhl samotný zpracovatelský průmysl, jehož produkce byla v EU meziročně vyšší v průměru o 0,5 %, v eurozóně naopak poklesla (o 0,2 %). Česká republika rostla jen velmi slabě (o 0,1 %) a Německo vykázalo pokles (o -2,1 %). Průmysl (jako celek) v ČR vykazuje od druhé poloviny roku 2013 výrazně lepší (s výjimkou 4. Q 2015) výsledky v porovnání se zeměmi eurozóny jako celku a v tomto trendu pokračoval i v 1. čtvrtletí 2019. Dlouhodobě ČR vykazovala vyšší tempa růstu než Německo, což platilo pro celý rok 2018 (vyjma 2. čtvrtletí) a platí to i na počátku roku 2019. Souhrnně lze říci, že pozorujeme zpomalení růstu/pokles průmyslové produkce u řady našich obchodních partnerů a jelikož jsme exportně založená ekonomika, tak to na nás značně dopadá.

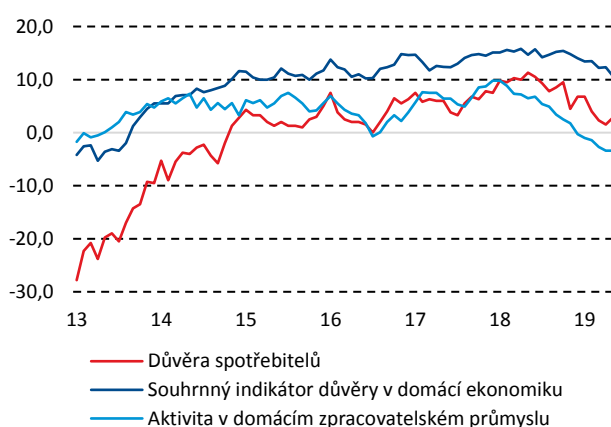
Vývoj zakázek a tržeb za vybrané oddíly CZ-NACE zpracovatelského průmyslu

(CZ-NACE 13, 14, 17, 20, 21, 24-30, meziroční změna v %)

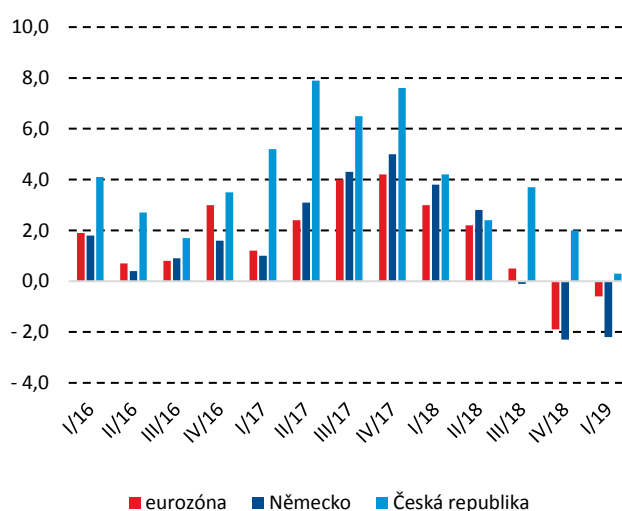
Pramen: data ČSÚ, propočty a graf MPO

Vývoj předstihových indikátorů

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Vývoj průmyslové produkce v eurozóně, v Německu a v ČR (kalendářně očištěné údaje, meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

⁶ Kalendářně očištěná data Eurostatu.

8 Stavebnictví

Stavební produkce v prvním čtvrtletí roku 2019 zpomalila svůj růstu. Růst vykázaly oba segmenty, znatelně rychleji rostlo inženýrské stavitelství. Nadále očekáváme pozitivní vývoj, ale s pomalejší růstovou dynamikou (oproti roku 2018), která bude ovlivněna investicemi státu, dotacemi z EU a rychlostí udělování stavebních povolení. Růstové očekávání podporuje i index důvěry ve stavebnictví, který se na konci roku 2018, po více než deseti letech, dostal do kladných čísel, ve kterých setrvává i na začátku roku 2019.

8.1 Vývoj stavební produkce

Stavební produkce v prvním čtvrtletí roku 2019 zpomalila svůj meziroční a sezónně neočištěný růst na 2,2 %⁷. Výsledek je nižší i proto, že vycházel z vysoké srovnávací základny. **Nové stavební zakázky se vyvíjely pozitivně**, pokračovala situace z minulých čtvrtletí, kdy rychleji rostla hodnota než počet zakázek. Z toho vyplývá, že roste průměrná cena zakázky.

Produkce pozemního stavitelství v 1. čtvrtletí 2019 rostla v průměru meziročně o 1,3 %, a to i přes vysokou srovnávací základnu (růst v 1. Q 2018 byl 15,4 %). **Produkce inženýrského stavitelství**, která je převážně závislá na financování z veřejných zdrojů, **meziročně rostla o 6,4 %**.

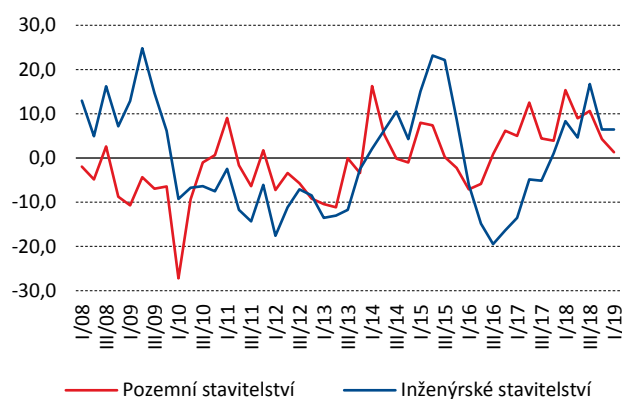
Ve stavebních podnicích **rostl počet zaměstnanců**. Zaměstnanost (průměrný evidenční počet zaměstnanců) v roce 2018 rostla o 0,6 % a v 1. Q 2019 o dalších 0,7 %. **Průměrná hrubá nominální mzda** zaměstnanců ve stavebnictví se v 1. Q **meziročně zvýšila** o 5,4 % na 26 719 Kč.

V důsledku vyššího růstu stavební produkce než růstu zaměstnanosti, rostla již desáté čtvrtletí v řadě produktivita, a to o 1,5 % v 1. čtvrtletí 2019. **Růst reálných mezd činil 2,6 % a předčil tak růst produktivity práce**. Pomalejší růst produktivity než růst reálných mezd se projevil růstem reálných jednotkových mzdových nákladů o 1,1 %.

8.2 Stavební povolení a stavební zakázky

Počet vydaných stavebních povolení v 1. čtvrtletí 2019 meziročně rostl. Stavební úřady vydaly celkem 19 399 stavebních povolení, což představuje meziroční růst o 7,3 %. Stavební povolení rostla pro výstavbu bytových (o 5,2 %) i nebytových budov (o 2,7 %). **Orientační hodnota povolených staveb** během 1. čtvrtletí 2019 činila 91,6 mld. Kč, což **znamenal růst** o 18,1 %. Ten byl způsoben zejména růstem nové výstavby.

Pozemní a inženýrské stavitelství
(meziroční změna v %)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Mzdy, produktivita práce a jednotkové mzdové náklady
(firmy s 50 a více zaměstnanci, meziroční změna v %)

	2018		2019
	1. Q	celý rok	1. Q
Prům. hr. měs. nomin. mzda na fyz. os.	7,1	7,4	5,4
Prům. hr. měs. reálná mzda na fyz. os.	5,2	5,1	2,6
Produktivita práce (ve s. c.)	13,0	8,6	1,5
Nominál jedn. mzdové náklady	-5,2	-1,1	3,8
Reálné jedn. mzdové náklady	-7,0	-3,1	1,1

Pramen: ČSÚ, propočty MPO

⁷ Meziroční růst kalendářně očištěné produkce byl 2,3 % a meziroční růst sezónně očištěné produkce byl 8,7 %.

Z jednotlivých krajů se na celkovém počtu vydaných stavebních ohlášení a povolení (v kumulaci za 1. čtvrtletí 2019) nejvíce podílel Středočeský kraj s 4 038 povoleními (podíl 20,8 %), Jihomoravský kraj s 2 088 (10,8 %) a Moravskoslezský s 1 731 (8,9 %). Nejvyšší orientační hodnotu povolených staveb a podíl na celku vykázal taktéž Středočeský kraj (11,9 mld. Kč, 12,9 %), následovaný krajem Jihomoravským (10,8 mld. Kč, 11,8 %) a Prahou (7,4 mld. Kč, 8,1 %). V kategorii bytových staveb nejvyšší orientační hodnoty vykázaly kraje Středočeský (5,5 mld. Kč) a Jihomoravský (5,1 mld. Kč), následované Prahou (4,5 mld. Kč).

Pro budoucí vývoj celého odvětví stavebnictví jsou důležitým ukazatelem stavební zakázka, které naznačují nejen, jak se bude vyvíjet poptávka po stavebních pracích, ale především na ni navazující produkce v nadcházejících měsících. **Počet (nových) uzavřených zakázek v tuzemsku**, přijatých během 1. čtvrtletí 2019 (stavebními podniky s 50 a více zaměstnanci), **se zvýšil** meziročně o 2,4 % na 11 380. Stavební podniky uzavřely v tuzemsku nové zakázky v hodnotě 59,4 mld. Kč, které byly meziročně vyšší o 17,4 %. **Hodnota stavebních zakázek rostla v pozemním stavitelství** meziročně o 12,2 % a **v inženýrském stavitelství** o 21,8 %. Podniky odvětví pozemního stavitelství uzavřely v 1. čtvrtletí 2019 zakázky v hodnotě 25,9 mld. Kč a podniky inženýrského stavitelství za 33,5 mld. Kč.

8.3 Bytová výstavba

V 1. čtvrtletí 2019 **stavební podniky zahájily výstavbu 9 566 bytů, což znamenalo meziroční růst** o 25,6 %. Ve stejném období roku 2018 byla zahájena výstavba 7 618 bytů, nicméně v předkrizových letech, do roku 2008, se jejich počty pohybovaly okolo 11 tisíc. Letošní růst byl tažen zejména růstem výstavby v bytových domech o 83,1 %, avšak výstavba v rodinných domech rostla také slušně (o 10,6%).

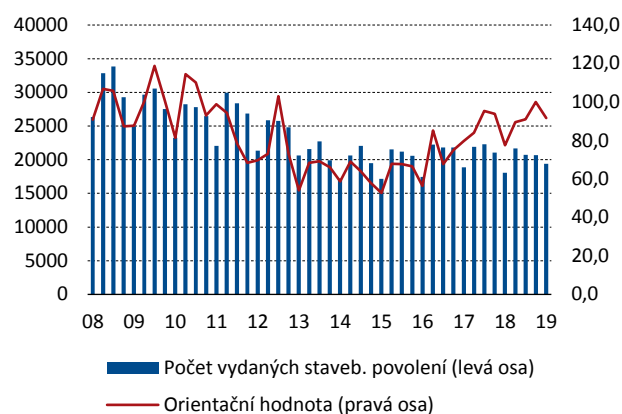
Výstavba zahájená v jednotlivých krajích odráží různou dynamiku rozvoje jednotlivých regionů, odlišnou strukturu bytového fondu i obyvatelstva. **V 1. čtvrtletí 2019 se v osmi krajích zvýšil počet zahájených bytů a v šesti snížil.** Nejvyšší počet v absolutních číslech již tradičně zaznamenal Středočeský kraj (1 733 bytů s meziročním růstem o 4,8 %), další kraje až s odstupem: Jihomoravský kraj (1 515, +59,0 %) a Praha (1 216, +132,5 %).

V 1. čtvrtletí 2019 bylo dokončeno celkem 8 114 bytů, což znamenalo meziroční růst o 17,7 %. Počet bytů dokončených v rodinných domech se zvýšil meziročně o 6,2 % na 4 408 a počet bytů v bytových domech vzrostl o 32,1 % na 2 513 bytů. Rostlo stavebnictví jako celek, stejně tak i zahájená a dokončená bytová výstavba.

Růst úrokových sazeb u hypotečních úvěrů se v 1. čtvrtletí zastavil. Podle údajů Hypoindexu Fincentra průměrná úroková míra z hypoték pokračovala v růstu po celý rok 2018 až do ledna 2019, kdy dosáhla 3,0 %, poté nastal mírný pokles. Tento vzestupný vývoj souvisí s politikou ČNB, která zvyšuje dvoutýdenní repo sazbu a zpřísňuje své obezřetnostní limity v oblasti poskytování hypotečních úvěrů. Průměr za 1. čtvrtletí 2019 byl 2,96 %.

Počet vydaných stavebních povolení a orientační hodnota povolených staveb

(orientační hodnota je v mld. Kč)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Vývoj stavebních zakázek u podniků s 50 a více zaměstnanci

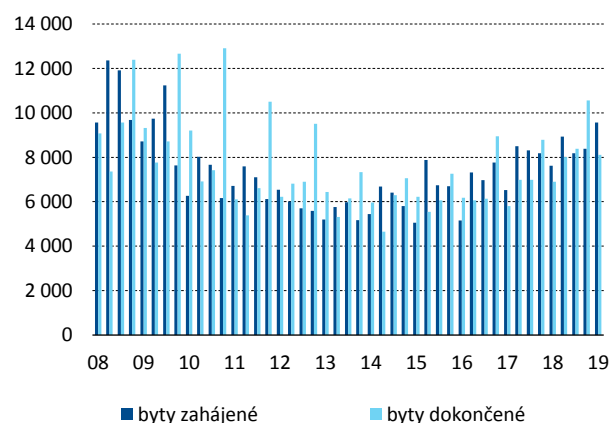
(meziroční změna v %)

	2018		2019
	1. Q	celý rok	1. Q
Nové zakázky v tuzemsku (počet)	-7,5	4,4	2,4
Nové zakázky v tuzemsku (hodnota)	30,1	16,4	17,4
v tom: pozemní stavit. (hodnota)	27,0	17,1	12,2
inženýrské stavit. (hodnota)	32,8	15,7	21,8
Stav ke konci období (počet)	-3,0	7,0	1,0
Stav ke konci období (hodnota)	12,5	15,0	15,4
v tom: tuzemsko (hodnota)	14,8	19,0	20,3
v tuzemsku: veřejné (hodnota)	18,0	24,6	27,9
v tuzemsku: soukromé (hodnota)	10,5	11,2	9,5
zahraničí (hodnota)	-4,0	-13,3	-26,1

Pramen: ČSÚ, tabulka MPO

Bytová výstavba

(počet bytů)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Stejně tak i nepatrně klesla průměrná výše hypotéky, a to na 2,23 mil. Kč v 1. čtvrtletí 2019 z průměrné výše 2,38 mil. Kč v roce 2018. **Za 1. čtvrtletí bylo uzavřeno 16 383 nových hypotečních smluv**, což je **meziročně o 32,6 % smluv méně**. **Poklesly i objemy**, které dosáhly 36,6 mld. Kč a byly meziročně nižší o 29,3 %.

8.4 Výhled stavební produkce

Po velmi silném roku 2018 (meziroční růst 9,2 %) byl začátek roku 2019 pro stavebnictví značně pozvolnější (+2,2 % mzr. v 1Q). Pozitivním faktem, jenž dává důvod k optimističtějším očekáváním, je, že stavební firmy mají zakázky přibližně na 10,4 měsíce dopředu⁸ (přibližně pro 27 % firem je to delší doba než loni, pro zhruba 58 % obdobná a pro zbylých cca 15 % kratší). Naopak stavebnictví negativně ovlivní meziroční pokles oznámení o zadávání zakázek v prvních čtyřech měsících 2019. Očekáváme proto, že **meziroční růst tuzemské stavební produkce pro rok 2019 bude stále kladný, nicméně pomalejší oproti roku 2018**. Toto očekávání podporuje i index důvěry ve stavebnictví, který se i na počátku 2019 drží v kladných číslech. Největším limitem vyššího růstu je platná legislativa, nízká připravenost veřejných zakázek a nedostatek pracovníků. Určitou nejistotu vývoje pro tuzemské stavebnictví v roce 2019 bude, kolik veřejných staveb se stihne zahájit a taktéž objem dotací z EU, které se podaří vyčerpat v průběhu roku.

8.5 Stavebnictví v EU

V Evropské unii i v eurozóně stavební produkce v 1. čtvrtletí 2019 rostla. V Evropské unii produkce meziročně vzrostla o 4,6 % a v eurozóně o 4,9 %. EU vykazuje kladná tempa růstu soustavně od 3. čtvrtletí 2013, oproti eurozóně, kde stavební výroba roste nepřetržitě až od 4. čtvrtletí 2015.

Produkce pozemního stavitelství v EU byla za 1. čtvrtletí meziroční vyšší o 3,6 % a v eurozóně o 4,4 %. V inženýrském stavitelství byl vývoj následující: EU vykázala meziroční růst o 9,6 %, což je zrychlení oproti 1. čtvrtletí 2018 (o 8,8 p. b.). Eurozóna vykázala 8,6% růst, což je také zrychlení oproti 1. čtvrtletí 2018 (o 9,2 p. b.).

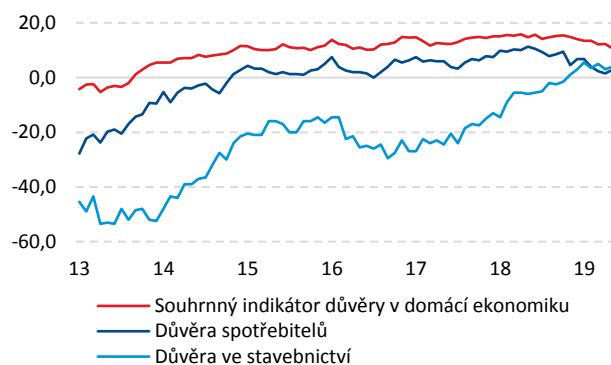
V rámci jednotlivých zemí, stavební produkce v Německu meziročně rostla o 8,9 %, v Itálii o 5,9 % a ve Francii o 3,8 %. **Stavebnictví v ČR rostlo (o 2,2 %) jako šesté nejpomalejší v rámci EU**. Ve srovnání s okolními státy tedy není růst v ČR nikterak závratný, nicméně při pohledu na limitující faktory (vyčerpaný trh práce, vysoké ceny nemovitostí, vysoká srovnávací základna, pomalý proces získávání stavebního povolení) není více než dvouprocentní růst nikterak špatný.

Orientační hodnota povolených staveb
(meziroční změna v %)

	2018		2019
	1. Q	celý rok	1. Q
Orientační hodnota povolených staveb (celkem)	-2,8	1,5	18,1
v tom: nová výstavba	-2,2	6,4	18,6
změna dokončených staveb	-3,7	-6,3	17,3
z celku: bytové budovy	6,9	-0,1	35,4
nebytové budovy	-34,9	-5,7	6,5

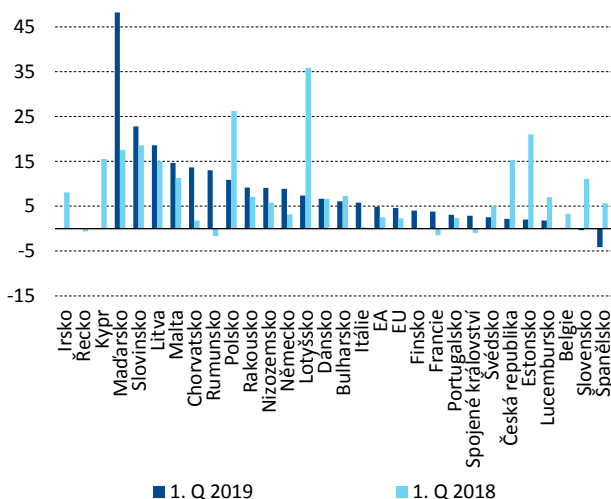
Pramen: ČSÚ, tabulka MPO

Vývoj předstihových indikátorů

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Stavební produkce v mezinárodním srovnání v 1. Q 2019
(meziroční změna v %, kalendářně očištěno)

Pramen: Eurostat, graf MPO

⁸ Což je téměř o měsíc a půl delší doba oproti předešlému čtvrtletí.

⁹ V době psaní této kapitoly nebyla dostupná data za Kypr, Irsko a Řecko.

9 Zahraniční obchod se zbožím

Výsledky zahraničního obchodu se zbožím korespondovaly s vývojem ekonomiky jako celku, která v 1. čtvrtletí 2019 předvedla solidní růstovou dynamiku. Zahraniční obchod profitoval z rostoucí zahraniční poptávky. Zahraniční obchod výrazně zvýšil tempa růstu vývozu i dovozu a obchodní bilance si udržela přebytek. Výsledky zahraničního obchodu stvrzují konkurenceschopnost českých firem a schopnost obhájit pozice na náročných zahraničních trzích.

9.1 Souhrnné výsledky

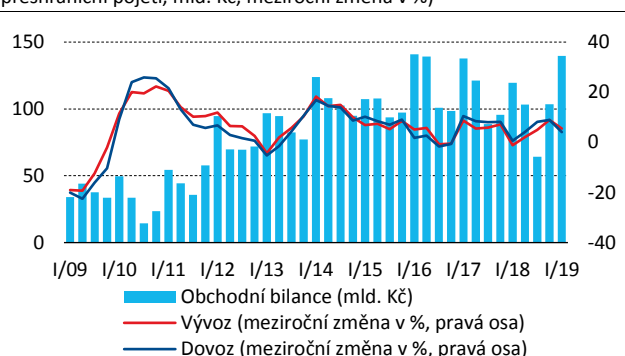
Zahraniční obchod se zbožím¹⁰ v 1. čtvrtletí 2019 zvýšil svůj výkon. Hodnota vyvezeného a dovezeného zboží vzrostla o 74,2 mld. Kč¹¹ na 1 818,2 mld. Kč. Tempa růstu vývozu a dovozu byla meziročně vyšší. Vývoz stoupl o 4,1 % na 937,0 mld. Kč, dovoz o 4,4 % na 881,3 mld. Kč, takže přebytek obchodní bilance oproti stejnému období roku 2018 klesl o 0,8 mld. Kč na 55,7 mld. Kč. Rychleji rostoucí dovozy odráží silnou domácí poptávku, ale i vysokou importní náročnost českého exportu. Naopak nasycení evropského automobilového trhu i nedostatek pracovních sil v průmyslu prozatím neohrožily výkonnost českých exportů a tuzemským firmám se dařilo v zahraničí umísťovat stále více zboží.

Vazba české ekonomiky na obchod se zahraničím, resp. na vývoz, se **projevuje vysokým podílem ZO na hrubém domácím produktu**. Podíl vývozu zboží k HDP (v b. c.) v 1. čtvrtletí 2019 klesl na 64,8 % z 65,8 % v 1. čtvrtletí 2018. Export služeb se navýšil na 12,8 % z 12,5 %. Podíl celkového vývozu vůči HDP se tak snížil ze 78,3 % na 77,5 %.

Podle údajů přeshraniční statistiky¹² v 1. čtvrtletí 2019 se zvýšil obrat zahraničního obchodu meziročně o 98,0 mld. Kč na 2 132,1 mld. Kč. Obchodní bilance skončila přebytkem ve výši 139,6 mld. Kč, který byl vlivem rychlejšího růstu vývozu než dovozu meziročně vyšší o 20,0 mld. Kč. Na rozdíl od národního pojetí, vývoz meziročně vzrostl rychlejším tempem, a to o 5,5 %, než dovoz, který stoupl jen o 4,1 %.

Česká koruna k euru v průměru za 1. čtvrtletí 2019 oslabila meziročně o 1,1 % a vůči dolaru dokonce o 9,4 %. Ceny vývozu a dovozu vlivem slabší koruny tak meziročně vzrostly; vývozní ceny v průměru o 3,0 %, dovozní o 2,8 %. Směnné relace se tak vlivem rychlejšího růstu vývozních cen udržely

Zahraniční obchod České republiky
(přeshraniční pojetí, mld. Kč, meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Meziroční změna vývozu, dovozu a salda obchodní bilance
(přeshraniční pojetí, mld. Kč, meziroční změna v %)

	2018		2019		1. Q
	1. Q	leden	únor	březen	
Vývoz (meziroční změna v %)	-1,1	3,8	6,7	6,0	5,5
Dovoz (meziroční změna v %)	0,7	2,4	7,0	3,1	4,1
Saldo (v mld. Kč)	119,6	42,5	40,7	56,3	139,6
Meziroční změna salda (v mld. Kč)	-18,0	6,2	1,8	12,1	20,0

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

¹⁰ Údaje podle metodiky národního pojetí, které vycházejí ze změny vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty.

¹¹ V analýze jsou obsaženy údaje podle stavu k 6. 5. 2019 včetně dopočtů, které budou v průběhu roku zpřesňovány.

¹² Vzhledem k tomu, že podrobnější údaje jsou k dispozici pouze za přeshraniční statistiku zahraničního obchodu, a také z důvodu kontinuity s předchozími analýzami, jsou dále uvedeny pouze výsledky podle přeshraniční statistiky. Statistika přeshraniční vykazuje podobné tendence, ale výrazně rozdílné objemy a příznivější výsledky, protože sleduje fyzický pohyb zboží přes hranice bez ohledu na to, zda dochází k obchodu mezi českými a zahraničními subjekty. Tyto údaje jsou mezinárodně srovnatelné.

v kladném teritoriu a vykázaly hodnotu 100,2 (v 1. čtvrtletí 2018 byly 101,8 %).

9.2 Teritoriální struktura

Diverzifikace vývozu v 1. čtvrtletí 2019 zůstala opět bez podstatných změn; i nadále narůstá zahraniční obchodní s EU. Největší objem českého vývozu a dovozu je tradičně uskutečňován se zeměmi EU. Do zemí evropské osmadvacítky směřovalo 84,8 % celkového domácího vývozu a uskutečnilo se 63,6 % dovozu. Celková hodnota vyvezeného a dovezeného zboží byla meziročně vyšší o 52,4 mld. Kč. Podíl tohoto uskupení na celkových vývozech posílil, na dovozech však oslabil. **Obchodní bilance se státy Evropské unie skončila přebytkem ve prospěch ČR ve výši 329,2 mld. Kč,** což je o 53,1 mld. Kč více než ve stejném období roku 2018.

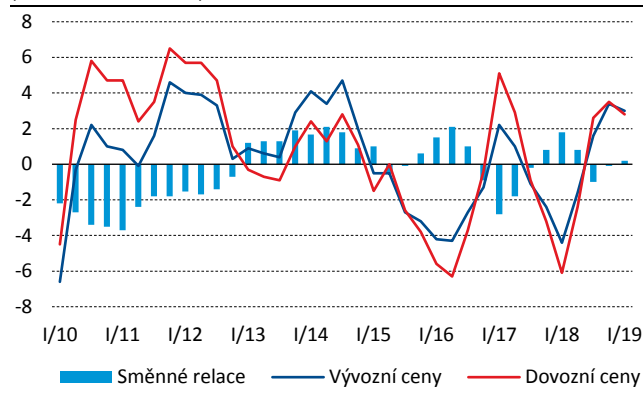
I přes nepatrné snížení podílu Německa na celkovém vývozu i dovozu v 1. čtvrtletí 2019, je německá pozice, jako nejdůležitějšího obchodního partnera, nezpochybnitelná. Vývoz do Německa byl meziročně vyšší o 3,3 %, dovoz o 0,9 %. Tento výkon se kladně odrazil v obchodní bilanci, která navýšila přebytek na 110,9 mld. Kč ve prospěch ČR, který byl meziročně o 9,4 mld. Kč vyšší.

Druhé nejvyšší kladné saldo dosáhla ČR v obchodu se Spojeným královstvím, jehož přebytek meziročně vzrostl o 11,4 mld. Kč na 41,2 mld. Kč, stejně tak i vývoz, o 8,3 % na 58,7 mld. Kč. Třetí nejvyšší aktivní saldo obchodní bilance jsme měli se Slovenskem. V 1. čtvrtletí 2019 meziročně vzrostlo o 9,7 mld. Kč na 39,0 mld. Kč, protože náš vývoz na Slovensko akceleroval o 10,4 %, kdežto dovoz byl meziročně nižší o 3,8 %. Následovala Francie, Španělsko a Rakousko. Zápornou bilanci obchodu se zbožím má naopak ČR převážně s asijskými zeměmi. Nejvyšším schodkem skončila opět bilance s Čínou, která se na vedoucí pozici pravidelně umísťuje od roku 2002. Na druhém místě se dlouhodobě drží Korejská republika. Z evropských zemí se v první desítku vyskytuje od roku 2012 pravidelně Polsko, dlouhodobě pak Ruská federace.

Jedním z cílů větší části českých exportérů je snížit přílišnou závislost na zemích Evropské unie rozšířením portfolia svých obchodních partnerů o nová odbytíště. **V 1. čtvrtletí 2019 se dařilo rozvíjet obchodní vztahy také s perspektivními trhy mimo EU,** především se zeměmi s tranzitivní ekonomikou. Vývoz do těchto zemí se prudce zvýšil, a to meziročně o 131,5 %, čímž zároveň stoupl jejich podíl na celkových vývozech. Nadále se rovněž dařilo vývozu do Spojených států, kam vývoz vzrostl dvouciferným tempem. Dařilo se i exportu např. do Švýcarska, Japonska, Jižní Afriky, Korejské republiky, Hongkongu, Singapuru a Tchaj-wanu. Meziročně si ale pohoršil vývoz do rozvojových zemí, když se dostal o 1,2 % pod úroveň předchozího roku. Na výsledku se zde projevil mimo jiné nižší vývoz do Mexika, Indie, Saúdské Arábie, Maroka a Egyptu.

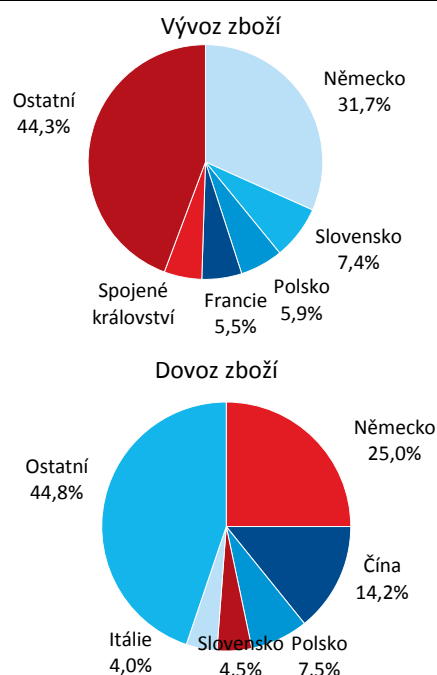
Navzdory pokračujícím oboustranným sankcím akceleroval vývoz do Ruské federace. Meziročně o 9,5 %, přičemž ještě v 1. čtvrtletí 2018 byl meziročně nižší. Následně se mírně

Ceny vývozu, dovozu, směnné relace (meziroční změna v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Největší obchodní partneři ČR v 1. čtvrtletí 2019 (přeshraniční pojetí, podíl z celku v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Teritoriální struktura zahraničního obchodu ČR

	V Ý V O Z		
	1.Q 2018	1.Q 2019	Index
Celkový zahraniční obchod ČR	mld. Kč	mld. Kč	
	1 076,9	1 135,9	105,5
* Státy s vysp. tržní ekonomikou	984,2	1 040,5	105,7
** Státy EU 28	910,0	962,7	105,8
z toho: Německo	348,7	360,4	103,3
Slovensko	75,8	83,7	110,4
** Státy ESVO	19,9	23,1	116,1
** Ostatní státy s vysp. tržní ek.	54,4	54,7	100,6
z toho: USA	21,4	26,0	121,7
* Rozvojové země	40,6	40,1	98,8
* Státy s tranzitivní ekonomikou	6,3	14,6	231,5
* Společenství nezávislých států	30,6	25,9	84,6
z toho: Rusko	19,8	21,6	109,5
* Ostatní */	14,5	14,1	97,2
z toho: Čína	13,7	13,1	95,9
* Nespecifikováno	0,5	0,6	117,2
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	958,1	1 010,6	105,5

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

navýšil podíl Ruské federace na celkovém českém vývozu na 1,9 %, avšak nadále se drží pod 3 % dosahovanými dlouhodobě v období před rokem 2014. Prudce zrychlily i ruské vývozy, a to dvouciferným tempem, čímž se následně navýšil podíl Ruska na našich celkových dovozech a zároveň došlo k prohloubení deficitu obchodní bilance.

Dařilo se vývozu zboží do zemí zařazených v exportní strategii ČR¹³ mezi prioritní a zájmové země. Export do zájmových zemí vzrostl hodnotově o 7,0 %, tj. o 3,7 mld. Kč, což zajistilo mírné navýšení podílu těchto zemí na celkovém exportu ČR na 5,0 %. Vývoz ve skupině prioritních zemí stoupl méně, jen o 0,9 %, tj. o 0,8 mld. Kč, což vedlo ke snížení podílu těchto zemí na celkovém vývozu oproti stejnému období roku 2018 na 8,1 %.

9.3 Komoditní struktura

Nejvíce obchodovanou skupinou zboží byly tradičně stroje a dopravní prostředky, které z hlediska komoditní struktury v nejvyšší míře přispěly k dobrému výsledku českého zahraničního obchodu. V 1. čtvrtletí 2019 vývoz této skupiny zboží rostl rychleji (meziročně o 6,7 % na 670,8 mld. Kč) než dovoz (o 3,7 % na 465,1 mld. Kč), a tak obchod se stroji a dopravními prostředky vytvořil nejvyšší přebytek obchodní bilance s největším meziročním růstem (o 25,8 mld. na 205,7 mld. Kč).

Ve skupině strojů a dopravních prostředků měla největší podíl na celkových vývozech silniční vozidla. Jejich podíl se však snížil na 35,4 % při růstu vývozu o 3,9 % na 237,2 mld. Kč. V nejvýznamnější podskupině silničních vozidel, osobních automobilech, se zvýšil export o 0,8 %, tj. o 1,0 mld. Kč. Ve skupině SITC7 vzrostl meziročně vývoz všech sledovaných podskupin zboží. Absolutně nejvyšší meziroční přírůstek vývozu ve výši 17,9 mld. Kč vykázala zařízení k telekomunikaci, záznamu a reprodukci zvuku.

9.4 Výhled zahraničního obchodu

Aktuální výsledky konjunkturálních průzkumů naznačují pokračující ochlazení tempa růstu zahraniční poptávky. Index nákupních manažerů ve zpracovatelském průmyslu (PMI) v eurozóně klesl v květnu na hodnotu 47,7 bodu a již čtvrtý měsíc v řadě se nachází pod 50 bodovou úrovní oddělující růst od poklesu aktivity. Horší výsledek zaznamenal i index podnikatelského klimatu německého institutu Ifo snížením na 97,9 bodu.

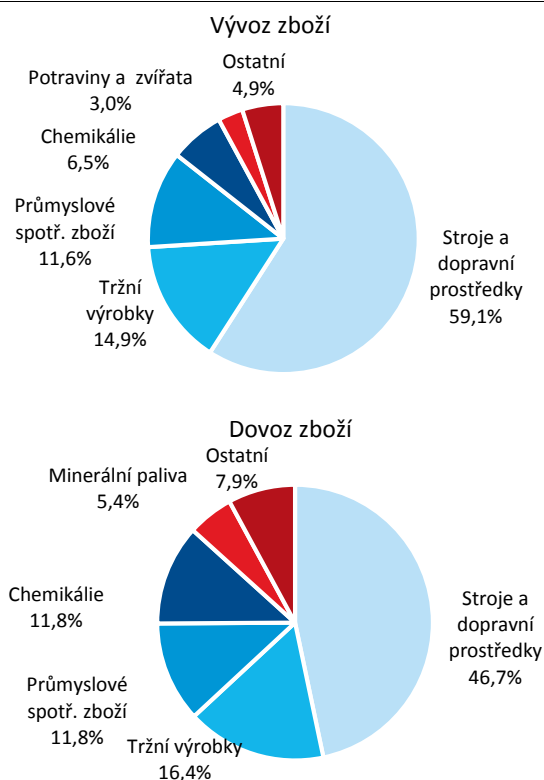
Hlavním rizikem je eskalace obchodních válek mezi Spojenými státy a zbytkem světa (Čína, EU, ale stále možné i Mexiko). Riziko nižší obchodní výměny se Spojeným královstvím poněkud opadlo, s tím jak se hrozba tvrdého brexitu posunula na poslední čtvrtletí letošního roku. Nebezpečí zpomalení poptávky po osobních automobilech však trvá.

Komoditní struktura zahraničního obchodu podle SITC (meziroční změna v mld. Kč, v %)

	Vývoz (podíl v %)	Dovoz (podíl v %)	Saldo 1.Q 2019 (v mld. Kč)	Saldo 1.Q 2018 (v mld. Kč)	Meziroční změna salda
Celkem	100,0	100,0	139,6	119,6	20,0
0	3,1	4,5	-11,1	-10,1	-1,0
1	0,7	0,7	-0,2	0,1	-0,4
2	2,1	2,1	3,7	3,1	0,6
3	2,0	5,4	-34,0	-31,2	-2,9
4	0,2	0,2	0,6	0,3	0,3
5	6,2	11,8	-43,8	-42,8	-1,0
6	14,9	16,4	5,1	0,5	4,6
7	58,2	46,7	205,7	179,9	25,8
8	12,2	11,8	13,9	19,7	-5,8
9	0,3	0,3	-0,3	0,0	-0,3

Pramen: data ČSÚ, tabulka MPO

Hlavní komodity podle SITC v 1. čtvrtletí 2019 (přeshraniční pojetí, podíl z celku v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

¹³ Exportní strategie ČR pro období 2012 – 2020 charakterizuje prioritní a zájmové země jako ekonomiky, které skýtají velký potenciál pro zvýšení českého exportu, a trhy, na kterých je již české zboží či služby známé, nebo trhy, kde za konkurencí z jiných zemí ČR zaostává a potřebuje budovat či posílit své pozice. Mezi **prioritní země** se řadí: Brazílie, ČLR, Indie, Irák, Kazachstán, Mexiko, Ruská federace, Srbsko, Turecko, Ukrajina, USA, Vietnam. Mezi **zájmové země**: Angola, Argentina, Austrálie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Egypt, Etiopie, Chile, Ghana, Chorvatsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Kolumbie, Maroko, Moldavsko, Nigérie, Norsko, Peru, Senegal, Singapur, Spojené arabské emiráty, Švýcarsko a Thajsko.

Přičteme-li k tomu i zhoršující se výkonnost německých exportů, mohl by tento stav potenciálně ohrozit stávající výkon českého ZO.

9.5 Zahraniční obchod EU

Zahraniční obchod Evropské unie v 1. čtvrtletí 2019¹⁴ vzrostl vyšším tempem než ve stejném období roku 2018.

Vývoz meziročně stoupl o 3,1 % na 483,6 mld. EUR, dovoz o 6,1 % na 507,6 mld. EUR. Rychlejší růst dovozu než vývozu ovlivnil bilanci zahraničního obchodu, která prohloubila schodek meziročně o 14,5 mld. EUR na 24,0 mld. EUR. Na výkon evropského zahraničního obchodu působil pozitivně rychlejší růst ekonomiky některých evropských zemí, negativně pak pokračující oboustranné sankce uplatňované Evropskou unií a Ruskem, spory v mezinárodních obchodních vztazích i nejistoty panující kolem odchodu Spojeného království z EU.

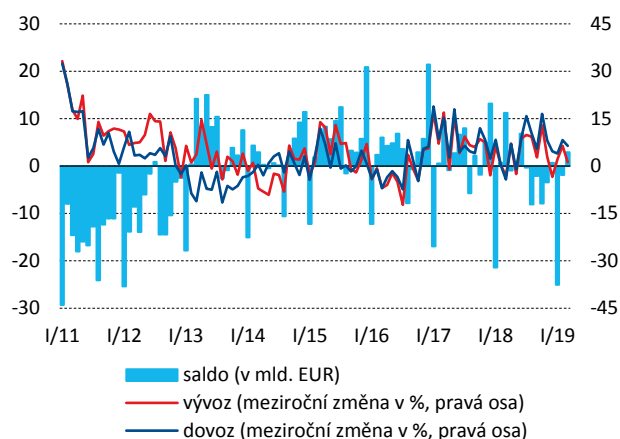
Převládající postavení ve vývozu zemí evropské osmadvacítky na světové trhy zaujímaly výrobky zpracovatelského průmyslu, z nichž dominovaly tradičně stroje a dopravními prostředky. Obchod se stroji a dopravními prostředky se v 1. čtvrtletí 2019 na celkovém vývozu podílel 40,7 %, na dovozu 31,4 %. Obchodní bilance vykázala vysoký přebytek ve výši 37,8 mld. EUR, který byl však vlivem rychlejšího růstu dovozů než vývozů meziročně nižší o 6,1 mld. EUR. Nejvyšší deficit, který se meziročně prohloubil v důsledku růstu cen energetických komodit o 2,1 mld. EUR na 71,7 mld. EUR, dosáhla minerální paliva.

Nejvýznamnější postavení v rámci skupiny zemí Evropské unie v rámci zahraničně obchodních vztahů má Německo.

Stabilně si drží největší podíl jak na vývozech EU (27,9 %), tak i na dovozech (18,5 %). Na straně vývozů se na druhém místě umísťuje dlouhodobě Spojené království, třetí ve sledovaném období skončila Francie a za ní Itálie a Nizozemsko. Česká republika s 1,4% podílem obhájila třinácté místo. Žebříček zemí s největším objemem dovozu se též nezměnil. Druhé bylo Nizozemsko, následovalo Spojené království, Francie a Itálie. Česká republika s 1,8% podílem, stejně jako před rokem, obhájila jedenácté místo.

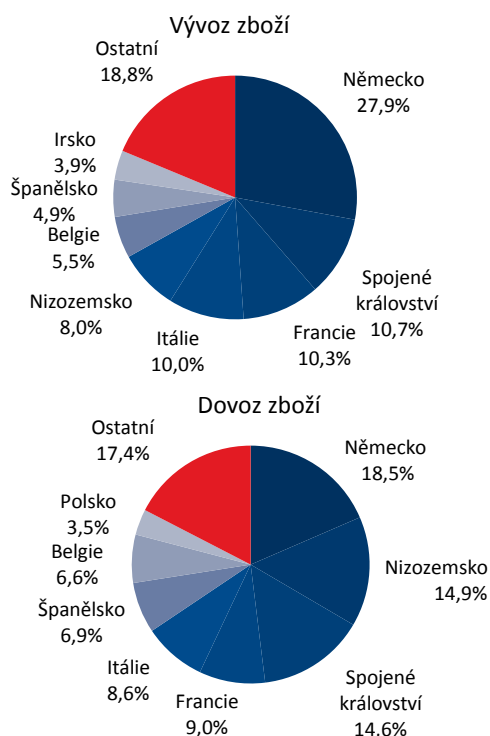
Zahraniční obchod Evropské unie

(mld. EUR, meziroční změna v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

Podíl vybraných zemí na vývozu a dovozu Evropské unie (podíl z celku v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

¹⁴ V analýze jsou obsaženy údaje podle stavu k 16. 5. 2019, které budou v průběhu roku ještě zpřesňovány.

BOX II: Zahraniční obchod s ICT službami je dlouhodobě na vzestupu

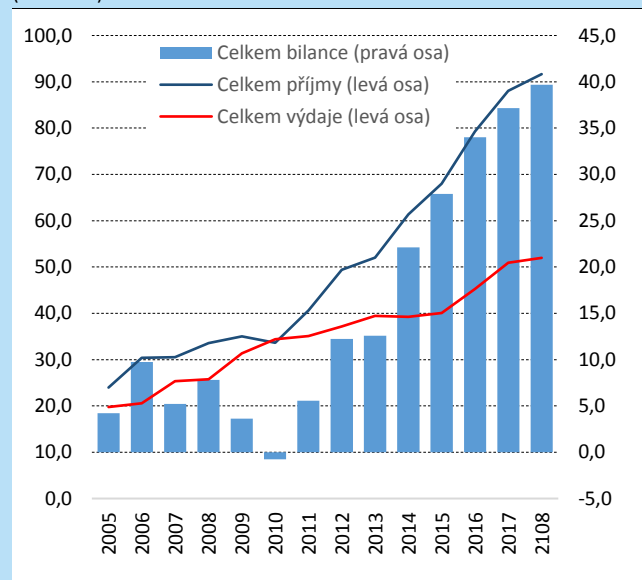
Zahraniční obchod ČR s ICT službami¹⁵ nabírá na významu nejen u nás, ale i ve světové ekonomice. Podíl příjmů z vývozu těchto služeb na celkových příjmech z vývozu služeb z ČR v delším časovém horizontu postupně roste a poslední dva roky se podílí téměř jednou sedminou na celkových příjmech z vývozu služeb. Naopak výdaje za dovoz ICT služeb oscilují a aktuálně se podílí na celkových výdajích na dovoz služeb téměř jednou desetinou. Narůstají i přebytky obchodu s celkovými high-tech službami¹⁶, které tak více než kompenzují deficit z obchodu s high-tech zbožím.

Podle dostupných dat ČR roce 2018 vyvezla více ICT služeb, než dovezla, což mělo za následek meziročně vyšší přebytek obchodní bilance o 2,5 mld. Kč. Obchodní bilance ICT služeb se od roku 2011 pohybuje v kladném pásmu. Příjmy z vývozu těchto služeb od roku 2010 meziročně rostou, stejně tak i výdaje na dovoz, s výjimkou roku 2014, kdy došlo k jejich poklesu. V roce 2018 příjmy z vývozu vzrostly meziročně o 4,1 % a jejich podíl na celkových příjmech z vývozu služeb z ČR činil 13,9 %, tj. shodně jako v roce 2017. Ve skupině ICT služeb ve vývozech zaujímají nejvyšší podíl počítačové služby a software (81,4 %), telekomunikační služby se podílí 18,6 %. Výdaje na dovoz ICT služeb v roce 2018 stouply meziročně o 2,1 %. Jejich podíl na celkových výdajích za dovoz služeb do ČR klesl na 9,6 %. V dovozech zaujímají nejvyšší podíl počítačové služby a software (70,0 %), telekomunikační služby se podílí 30,0 %.

Na straně vývozu byly v roce 2018 naším největším obchodním partnerem Spojené státy americké a na straně dovozu Německo. USA se podílely na vývozech 19,3 %, následovalo Německo (16,9 %) a Irsko (14,7 %). Na dovozech mělo největší podíl Německo (22,2 %), Velká Británie (10,2 %) a USA (6,0 %). Největší absolutní objemy obchodu s Německem i se Spojenými státy americkými vykazovaly vývozy a dovozy počítačových služeb a software.

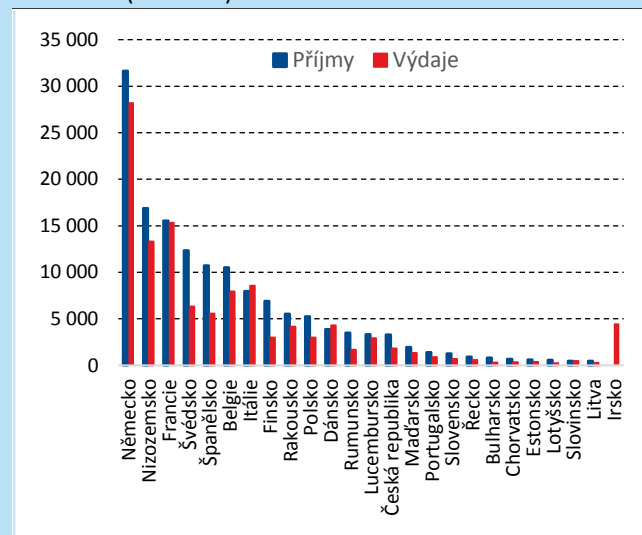
Ve srovnání s ostatními členskými státy Evropské unie patří Česká republika k zemím s nízkým objemem vývozu a dovozu ICT služeb. V roce 2017 (poslední dostupná data) činil její podíl na celkových příjmech z vývozu ICT služeb v EU, tak i v celkových výdajích za dovoz, pouhých 1,4 %. Průměr vybraných zemí EU byl u vývozu 2,6 % a u dovozu 3,6 %. Na straně příjmů z vývozu ICT služeb v rámci zemí evropské osmadvacátky si nejlépe vedlo Německo (13,4 %), Nizozemsko (7,1 %) a Francie (6,6 %). Nejnižší podíl (0,2 %) mělo Lotyšsko, Slovinsko a Litva. Nejvyšší podíl ve výdajích za dovoz vykazovalo Německo (21,9 %), Francie (11,9 %) a Nizozemsko (10,3 %). Nejnižší (0,2 %) podíl mělo Bulharsko, Litva a Lotyšsko.

Zahraniční obchod ČR s ICT službami (v mld. Kč)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Příjmy z vývozu a výdaje na dovoz ICT služeb v zemích EU v roce 2017 (mil. EUR)*

Pramen: data Eurostat/ČSÚ, graf MPO

* Graf neobsahuje údaje za 4 členské země EU, jejichž data buď nejsou k dispozici či jsou nekompletní (Irsko, Kypr, Malta, Velká Británie).

¹⁵ ICT služby jsou podskupinou služeb v rámci platební bilance. Jejich hlavní funkcí je uskutečnění či umožnění komunikace nebo zpracování informací, a to včetně jejich přenosu a zobrazení elektronickou cestou. Dělí se na telekomunikační služby a počítačové služby a software.

¹⁶ Zahraniční obchod s high-tech službami charakterizuje prodej/nákup nehmotné technologie dané země ve vztahu k ostatním ekonomikám. Dělí se na počítačové služby a software, architektonické, inženýrské a ostatní technické služby, služby výzkumu a vývoje a licenční poplatky za právo užívat produkty průmyslového vlastnictví. Jejich podíl na celkovém obchodě se službami se pohybuje kolem 15 %.

Zásluhou rostoucích přebytků v obchodě s ICT službami, dochází rovněž k růstu přebytků v zahraničním obchodě s high-tech službami. V roce 2018 příjmy z vývozu těchto služeb vzrostly meziročně o 10,0 %, zatímco výdaje na dovoz high-tech služeb meziročně stouply o 12,3 %. Obchodní bilance vykázala přebytek ve výši 28,9 mld. Kč. Uvedená data o zahraničním obchodě s technologickými službami tak vyjadřují, že ČR patří mezi čisté příjemce plateb plynoucích z poskytování počítačových služeb a softwaru.

O co více se ČR daří v oblasti high-tech služeb, o to méně jsme úspěšní v zahraničním obchodě s high-tech výrobky¹⁷. ČR v roce 2018 podle přeshraniční statistiky dovezla více high-tech zboží než vyvezla. Obchodní bilance se zbožím s vysokou technologickou náročností tak zůstala v deficitu, přibližně stejně velkém jako v roce 2017 (19,9 mld. Kč).

Vzhledem ke struktuře tuzemské ekonomiky, kde dominuje zpracovatelský průmysl, nelze v nejbližší době očekávat výraznější změnu v podílu tuzemských exportů ve prospěch vývozu high-tech služeb. S postupnou digitalizací české ekonomiky, zaváděním progresivních prvků umělé inteligence, analýzy velkých dat a cloud computingu, však lze očekávat postupné zvyšování podílu obchodu s high-tech službami na úkor zahraničního obchodu s high-tech zbožím. V teritoriálním členění by hlavním exportním trhem měly zůstat Spojené státy, následovány Německem a Irskem.

---

¹⁷ Blíže viz MPO: „Analýza vývoje ekonomiky ČR“, duben 2019, BOX II, str. 35.

10 Maloobchod

Maloobchodu se v 1. čtvrtletí 2019 dařilo a udržel si slušné tempo růstu. Díky nízké nezaměstnanosti a silnému růstu reálných mezd docházelo k pokračujícímu růstu spotřeby domácností, která zůstává hlavním faktorem ekonomického růstu. Nicméně v předhledící indikátory signalizují mírné zpomalení růstu spotřebitelské poptávky v budoucnu.

10.1 Tuzemský maloobchod

Maloobchodní tržby včetně motoristického segmentu a prodeje pohonných hmot **v 1. čtvrtletí 2019 meziročně vzrostly o 3,8 % v b. c., resp. 2,6 % v s. c.** Na vývoj maloobchodu měla vliv mimo jiné i vysoká srovnávací základna předchozího roku, počet pracovních dní však zůstal stejný jako v 1. čtvrtletí roku 2018. Dobrá finanční kondice českých domácností a jejich vysoká důvěra v budoucnost se promítly také do konečné spotřeby domácností, která vzrostla meziročně o 2,7 % v b.c. Projevuje se tak silná korelace mezi maloobchodními tržbami a spotřebou domácností.

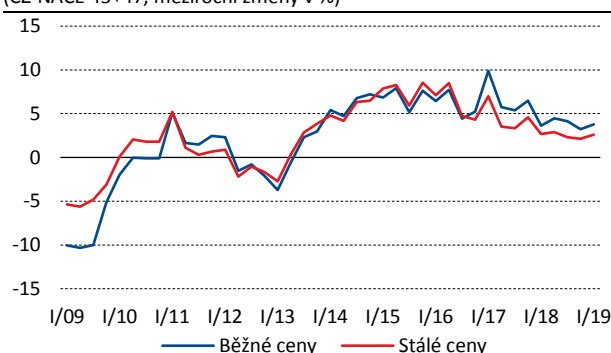
Tržby motoristického segmentu, tj. obchod, opravy a údržba motorových vozidel, byly meziročně reálně nižší o 1,8 %. Navzdory vysokému stáří vozového parku v ČR zpomaluje tuzemská poptávka po nových automobilech. Prodeje některých modelů utlumil také přechod na nové emisní testy. Tržby za prodej pohonných hmot v průměru za 1. čtvrtletí zvolnily růst na 4,4 %. I když tempo růstu maloobchodních tržeb v tomto segmentu polevilo, zůstalo i nadále poměrně vysoké.

Tržby v maloobchodě s potravinami zpomalily růst v průměru na 0,2 %. Naopak tržby za prodej nepotravinářského zboží zrychlily růst na 8,8 %. Z tohoto vývoje je patrné, že spotřebitelé jsou si jisti svou finanční kondicí a rádi utrácejí i za zboží střednědobé a dlouhodobé spotřeby (výrobky pro domácnost, počítačové a komunikační zařízení, oděvy, obuv) a investují do volnočasových aktivit (kultura, rekreace). Naopak malý nárůst tržeb vykázalo farmaceutické, kosmetické, zdravotnické a drogistické zboží.

Prodej prostřednictvím internetu nebo zásilkových služeb, neúspěšnější segment maloobchodu, **vykázal opět nejvyšší dynamiku růstu.** Meziroční posílení dosáhlo 19,5 %. Ta sice vlivem vysoké základny předchozího roku mírně oslabila, ale zájem o on-line nakupování pokračuje. Nakupuje se napříč všemi sortimenty včetně nákupů rychloobrátkového zboží.

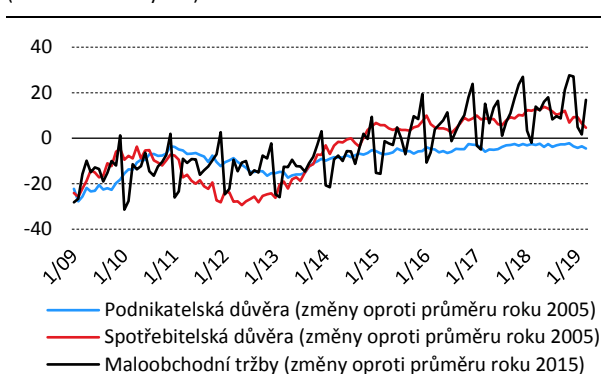
Z posledních dat vyplývá, **že domácnosti rostoucí část svých disponibilních příjmů směřují i do úspor.** Zatímco hrubý disponibilní důchod domácností ve 4. čtvrtletí 2018 zrychlil meziroční tempo růstu na 7,1 %, míra úspor stoupla na 12,8 %. Opět to ukazuje na solidní finanční kondici českých domácností.

Tržby maloobchodu včetně motoristického segmentu a prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 45+47, meziroční změny v %)

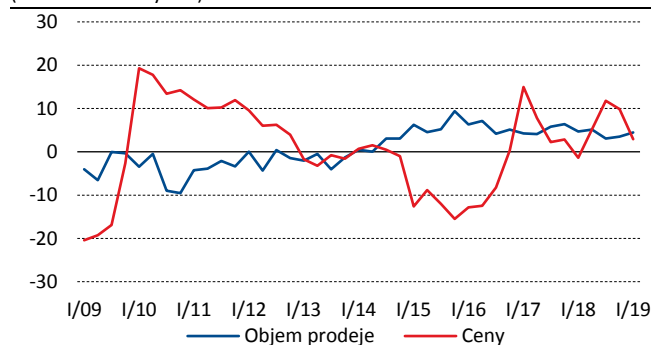
Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Ekonomická důvěra a maloobchodní tržby (meziroční změny v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Objem prodeje pohonných hmot a jejich ceny (meziroční změny v %)

Pramen: data ČSÚ, graf MPO

Nejnovější průzkumy stvrzují nadále vysokou důvěru spotřebitelů v ekonomiku. Domácnostem se nadále velmi daří, avšak projevuje se pozvolné nasycení poptávky a snaha domácností vytvářet si vyšší úspory do budoucnosti. Můžeme proto očekávat, že v nadcházejícím období tempo růstu maloobchodních tržeb poleví, nicméně i nadále zůstane na velmi silné úrovni. Vzhledem k nízké nezaměstnanosti a vysokému růstu reálných mezd bude zpomalování růstu maloobchodu pozvolné.

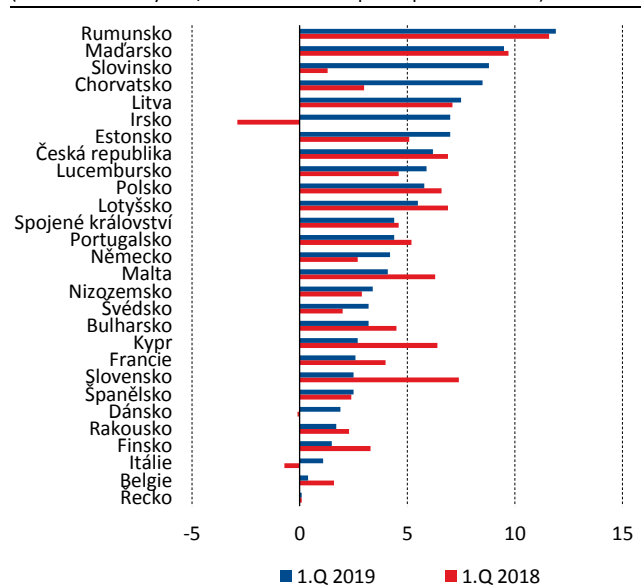
10.2 Maloobchod EU

Obrat maloobchodu v zemích Evropské unie v 1. čtvrtletí 2019 zlepšil svůj výkon, když zrychlil meziroční dynamiku růstu na 3,5 % z 3,2 % dosažených ve stejném období roku 2018. Zrychlil také růst obrátu v eurozóně, na 2,9 % z 2,4 %. Nejvyšší růst dlouhodobě vykazují země, které do EU vstoupily v roce 2004 a později. ČR si meziročně pohoršila, když z pátého místa klesla na osmé, přestože údaj je vyšší (+6,2 %), než uvádí ve svém šetření Český statistický úřad (rozdíl je způsoben mimo jiné vlastními dílčími výpočty a dopočty Eurostatu).

Ve výsledcích evropského maloobchodu se zatím nestihla negativně projevit klesající důvěra spotřebitelů v zemích EU. Z průměrné hodnoty -1,4 bodu před rokem se index spotřebitelské důvěry snížil v průměru za 1. čtvrtletí 2019 na -7,0 bodu. Shodná hodnota indikátoru platila i pro země eurozóny (v 1. čtvrtletí 2018 vykázal hodnotu -1,1 bodu). Z důvodu těsné provázanosti české a německé ekonomiky je pro nás důležitým ukazatelem především německý index, který se neudržel v kladném pásmu a překlopil se do záporu, když klesl z průměrných +4,7 bodu na -0,2 bodu.

Obrat maloobchodu kromě automobilového průmyslu v EU28

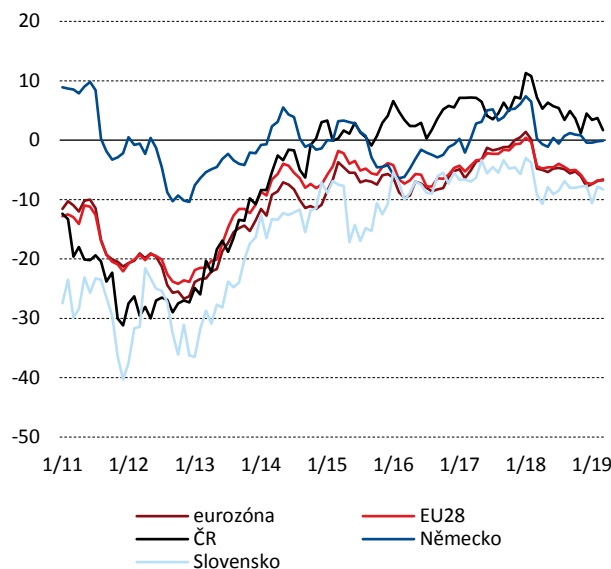
(meziroční změny v %, očištěno od vlivu počtu pracovních dní)

Pramen: data Eurostat, graf MPO (údaje za Španělsko nejsou k dispozici)

Index důvěry spotřebitelů v EU28

(meziroční změny v %)

Pramen: data Eurostat, graf MPO

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

Makroekonomické ukazatele ČR

Ukazatel	2017					2018					2019
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.-4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.-4.Q	1.Q
HDP^{xx/} (objem v běžných cenách ^{xx/} , změna ve stálých cenách)	1 225,0	1 256,8	1 278,1	1 293,9	5 053,8	1 305,6	1 314,6	1 334,7	1 355,3	5 310,3	1 381,4
	3,0	5,0	5,2	5,0	4,5	4,2	2,3	2,4	2,6	2,9	2,6
Spotřeba domácností	575,6	586,8	596,1	605,2	2 363,7	614,2	620,8	629,9	634,2	2 499,1	648,2
	3,7	4,8	4,6	4,4	4,4	4,4	3,1	2,8	2,2	3,1	2,7
Spotřeba vlády	236,8	240,2	243,0	248,5	968,4	257,6	259,7	269,5	267,6	1 054,4	277,8
	2,0	1,3	0,8	1,0	1,3	3,0	2,8	5,2	3,6	3,7	3,4
Spotřeba neziskových institucí	7,7	7,9	8,1	8,3	31,9	8,5	8,7	9,0	9,1	35,3	9,1
	6,8	5,7	4,4	2,7	4,9	3,6	5,7	4,9	5,1	4,8	2,6
Hrubý fixní kapitál	299,7	315,3	322,0	317,2	1 254,2	329,0	345,0	362,9	358,3	1 395,2	350,1
	-1,2	6,4	5,6	5,8	4,1	10,7	9,3	11,3	10,4	10,4	3,4
Změna zásob a cenností	9,7	9,8	15,6	18,7	53,8	8,7	-8,9	-4,1	-1,3	-5,6	6,1
Vývoz zboží a služeb	1 012,3	1 019,6	996,0	1 006,3	4 034,2	1 022,1	1 036,3	1 049,1	1 084,4	4 191,9	1 071,1
	5,5	7,7	7,6	7,8	7,1	5,5	3,4	4,2	5,0	4,5	2,0
Dovoz zboží a služeb	916,9	922,7	902,7	910,1	3 652,4	934,4	947,0	981,6	997,0	3 860,0	981,0
	3,7	5,8	7,2	8,3	6,3	7,3	4,7	6,3	5,7	6,0	2,1
Bilance zahraničního obchodu	95,4	96,9	93,3	96,2	381,7	87,7	89,3	67,6	87,4	331,9	90,1
Průměrná měsíční mzda^{xxx/} (meziroční změna v %)											
nominální	4,5	6,9	6,1	7,4	7,0	8,6	8,6	8,5	6,9	8,1	7,4
reálná	2,1	4,6	3,5	4,7	4,4	6,6	6,2	6,0	4,7	6,0	4,6

Pramen: ČSÚ

Pozn.: x/ očištěno o sezónní a kalendářní vlivy

xx/ vlivem zaokrouhlování dochází na desetinných místech v některých součtových údajích k nepřesnostem

xxx/ za celé hospodářství, na přepočtené počty zaměstnanců

Hrubý domácí produkt (změna v %, ve stálých cenách, sezónně a kalendářně upravená data)

	mezičtvrtletě				meziročně			
	2018			2019	2018			2019
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
Maďarsko	1,1	1,5	1,1	1,5	4,8	5,3	5,0	5,2
Rumunsko	1,2	1,5	1,0	1,3	4,3	3,9	4,0	5,1
Polsko	1,2	1,5	0,5	1,5	5,3	5,6	4,6	4,7
Estonsko	1,7	0,2	2,1	0,5	4,0	3,9	4,2	4,6
Chorvatsko	1,2	0,6	0,2	1,8	2,9	2,7	2,5	3,9
Slovensko	1,1	1,0	0,6	0,9	4,2	4,3	3,9	3,8
Litva	0,9	0,4	1,4	1,0	3,7	3,1	3,7	3,8
Slovinsko	0,8	1,3	0,7	0,8	4,6	5,0	3,5	3,7
Kypr	0,8	0,9	0,9	0,9	3,9	3,8	3,8	3,5
Bulharsko	0,8	0,7	0,8	1,2	3,4	3,1	3,2	3,5
Lotyšsko	1,0	1,4	0,9	-0,1	4,6	5,1	5,3	3,2
Česká republika	0,5	0,7	0,8	0,6	2,3	2,4	2,6	2,6
Španělsko	0,6	0,5	0,6	0,7	2,6	2,5	2,3	2,4
Dánsko	0,6	0,4	0,9	0,2	1,2	2,6	2,6	2,2
Švédsko	0,3	-0,1	1,2	0,6	2,4	1,6	2,4	2,0
Nizozemsko	0,7	0,1	0,5	0,5	3,0	2,4	2,0	1,9
Portugalsko	0,6	0,3	0,4	0,5	2,5	2,1	1,7	1,8
Spojené království	0,4	0,7	0,2	0,5	1,4	1,6	1,4	1,8
Rakousko	0,5	0,3	0,3	0,4	3,0	2,6	2,0	1,6
EU28	0,4	0,3	0,3	0,5	2,2	1,9	1,5	1,5
Řecko	0,2	0,9	-0,1	0,2	1,6	2,1	1,5	1,3
Finsko	0,2	0,3	0,5	0,2	2,5	2,6	2,2	1,2
Belgie	0,3	0,3	0,4	0,3	1,4	1,5	1,2	1,2
eurozóna	0,4	0,1	0,2	0,4	2,2	1,7	1,2	1,2
Francie	0,2	0,3	0,4	0,3	1,0	1,5	1,2	1,2
Německo	0,5	-0,2	0,0	0,4	2,0	1,2	0,6	0,7
Itálie	0,0	-0,1	-0,1	0,1	1,0	0,5	0,0	-0,1

Pramen: Eurostat

Srovnání vývoje spotřebitelských cen v ČR, vybraných zemích EU a USA (meziroční změna v %, z harmonizovaných indexů)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
										1	2	3
Česká republika	1,2	2,2	3,5	1,4	0,4	0,3	0,6	2,4	2,0	2,0	2,4	2,6
Eurozóna	1,6	2,7	2,5	1,3	0,4	0,0	0,2	1,5	1,8	1,4	1,5	1,4
EU	2,1	3,1	2,6	1,5	0,5	0,0	0,3	1,7	1,9	1,5	1,6	1,6
Belgie	2,3	3,4	2,6	1,2	0,5	0,6	1,8	2,2	2,3	1,8	2,0	2,2
Irsko	-1,6	1,2	1,9	0,5	0,3	0,0	-0,2	0,3	0,7	0,8	0,7	1,1
Maďarsko	4,7	3,9	5,7	1,7	0,0	0,1	0,4	2,4	2,9	2,8	3,2	3,8
Německo	1,1	2,5	2,1	1,6	0,8	0,1	0,4	1,7	1,9	1,7	1,7	1,4
Polsko	2,6	3,9	3,7	0,8	0,1	-0,7	-0,2	1,6	1,2	0,6	1,3	1,7
Portugalsko	1,4	3,6	2,8	0,4	-0,2	0,5	0,6	1,6	1,2	0,6	0,9	0,8
Rakousko	1,7	3,6	2,6	2,1	1,5	0,8	1,0	2,2	2,1	1,7	1,4	1,7
Finsko	1,7	3,3	3,2	2,2	1,2	-0,2	0,4	0,8	1,2	1,2	1,3	1,1
Švédsko	1,9	1,4	0,9	0,4	0,2	0,7	1,1	1,9	2,1	2,0	1,9	1,8
Lotyšsko	-1,2	4,2	2,3	0,0	0,7	0,2	0,1	2,9	2,6	2,9	2,8	2,7
Řecko	4,7	3,1	1,0	-0,9	-1,4	-1,1	0,0	1,1	0,8	0,5	0,8	1,0
Slovensko	0,7	4,1	3,7	1,5	-0,1	-0,3	-0,5	1,4	2,5	2,2	2,3	2,7
Slovinsko	2,1	2,1	2,8	1,9	0,4	-0,8	-0,2	1,6	1,9	1,2	1,3	1,6
Španělsko	2,0	3,0	2,4	1,5	-0,2	-0,6	-0,3	2,0	1,7	1,0	1,1	1,3
USA	1,6	3,5	2,1	1,3	1,3	-0,7	0,5	1,7	2,2	1,0	1,0	1,4

Pramen: data Eurostat

Pozn.: Harmonizované indexy spotřebitelských cen (HICP) jsou srovnatelné indexy spotřebitelských cen členských států EU, ale nenahrazují národní indexy.

Na rozdíl od tuzemského indexu spotřebitelských cen jsou ve struktuře spotřebního koše a vahách HICP zahrnuty tržby za nákupy cizinců a není zahrnuto hypotetické nájemné.

Srovnání vývoje cen průmyslových výrobců v ČR a ve vybraných zemích EU (meziroční změna v %)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
									1	2	3
Česká republika	5,5	2,2	0,8	-0,8	-3,2	-3,3	1,8	2,1	2,9	3,6	3,8
Eurozóna	5,7	2,8	-0,2	-1,5	-2,7	-2,3	3,1	3,2	2,9	3,0	2,9
EU	6,1	2,8	0,0	-1,6	-3,3	-1,9	3,6	3,7	2,9	3,1	3,1
Belgie	8,1	3,5	0,5	-4,5	-4,2	-1,8	9,0	7,1	5,4	5,9	6,4
Německo	5,1	1,7	0,1	-1,0	-1,8	-1,6	2,6	2,7	2,8	2,8	2,5
Řecko	7,4	4,9	-0,6	-0,8	-5,9	-5,4	4,3	3,3	0,3	2,6	4,0
Španělsko	6,9	3,8	0,6	-1,3	-2,1	-3,2	4,4	3,0	1,8	1,7	2,5
Irsko	6,5	3,1	1,5	-0,4	-4,3	-2,8	3,4	-2,0	-0,1	0,4	1,0
Maďarsko	6,1	5,3	-0,5	-2,1	-3,0	-3,1	4,6	6,2	6,0	5,3	5,5
Rakousko	4,8	0,9	-0,9	-1,5	-2,1	-2,5	1,9	3,0	2,2	2,3	2,1
Polsko	7,6	3,6	-1,2	-1,4	-2,4	-0,2	4,8	2,8	2,4	2,9	2,5
Portugalsko	6,0	3,0	-0,4	-1,6	-4,2	-1,8	3,7	3,0	1,4	1,4	1,9
Slovinsko	3,8	1,0	0,3	-1,0	-0,5	-1,4	1,3	1,9	1,1	1,6	1,6
Slovensko	2,7	3,8	-0,2	-3,7	-4,3	-4,4	2,6	5,1	3,2	4,0	4,5
Finsko	5,8	2,3	0,8	-0,8	-2,2	-1,7	2,8	3,9	3,7	3,5	2,6
Švédsko	0,9	-0,4	-0,6	0,0	-1,0	-0,1	4,1	5,5	5,5	5,2	4,7

Pramen: data Eurostat

Průmysl – 1. Q 2019 (s. c. = stálé ceny - na bázi roku 2015; stejné období min. roku = 100)

		průmysl. produkce (IPP)	tržby z prodeje vl. výr. a služeb v b. c.	tržby z přímého vývozu v b. c.	prům. počet zaměst. FO	produkt. práce z tržeb	průměrná nominál. mzda	mzda přepočt. indexem cen výrobců	jednotkové mzdové náklady		průměrná mzda v Kč
									nominální	reálné	
B	Těžba a dobývání	-2,7	-7,3	-15,7	-3,9	-3,5	5,2	-2,4	9,0	1,2	34 858
D	Výr. a rozvod el., plynu, tepla a klimat. vzduchu	2,3	1,3	210,4	3,6	-2,2	5,4	-2,1	7,8	0,1	54 463
C	Zpracovatelský průmysl	0,0	3,1	2,8	-0,2	3,3	6,5	3,8	3,1	0,5	33 322
10	Výroba potravinářských výrobků	2,0	4,8	6,4	-2,6	7,6	7,9	5,7	0,3	-1,7	27 927
11	Výroba nápojů	2,2	5,3	17,6	0,9	4,4	9,3	5,1	4,7	0,6	44 461
12	Výroba tabákových výrobků	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Výroba textilií	-2,1	2,4	2,2	-4,8	7,6	7,6	4,3	0,1	-3,0	26 673
14	Výroba oděvů	0,4	2,7	2,1	-4,0	7,0	9,5	6,2	2,3	-0,7	19 119
15	Výroba usní a souvisejících výrobků	-0,6	10,6	4,7	-14,9	29,8	7,6	4,4	-17,2	-19,6	21 599
16	Zprac. dřeva, výr. dřev., kork. výr., kr. výr. náb.	-11,7	-7,0	-4,2	-2,9	-4,3	4,8	2,5	9,5	7,1	28 519
17	Výroba papíru a výrobků z papíru	1,8	12,2	16,0	0,7	11,4	7,3	3,7	-3,7	-6,9	33 626
18	Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	-3,0	4,3	9,5	-1,9	6,3	4,4	1,0	-1,8	-5,0	28 191
19	Výroba koksu a rafinovaných ropných výrobků	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Výroba chemických látek a chem. přípravků	-1,5	-0,3	0,3	2,0	-2,3	5,9	5,8	8,4	8,3	36 892
21	Výroba zákl. farmac. výrobků a farmac. přípr.	16,8	15,1	17,6	3,6	11,1	9,8	7,3	-1,1	-3,5	38 650
22	Výroba pryžových a plastových výrobků	-1,0	1,6	3,7	-0,4	2,0	5,2	4,3	3,1	2,3	31 333
23	Výroba ostatních nekovových minerál. výrobků	-4,4	3,6	0,8	-3,6	7,5	6,3	-1,0	-1,1	-7,9	34 593
24	Výr. zákl. kovů, hutní zprac. kovů, slévárství	-2,9	1,0	1,2	-0,7	1,7	5,8	2,5	4,0	0,8	33 648
25	Výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků	1,5	8,1	8,6	0,8	7,2	6,1	3,3	-1,1	-3,6	31 475
26	Výroba počítačů, elektron. a optických přístrojů	5,1	6,3	1,7	1,6	4,6	4,6	1,1	-0,1	-3,4	34 758
27	Výroba elektrických zařízení	0,4	0,4	1,5	0,0	0,4	4,5	4,1	4,0	3,7	32 689
28	Výroba strojů a zařízení	0,4	5,1	3,6	0,2	4,9	6,2	3,9	1,2	-0,9	34 293
29	Výroba motor. voz. (kr. motoc.), přívěs. a návěs.	-1,0	1,1	0,7	0,5	0,6	7,3	6,0	6,6	5,4	36 151
30	Výroba ostatních doprav. prostředků a zařízení	5,5	12,6	12,1	3,1	9,3	4,3	3,1	-4,5	-5,7	36 090
31	Výroba nábytku	-0,6	-0,1	-0,3	-5,2	5,4	7,4	5,1	1,9	-0,2	27 376
32	Ostatní zpracovatelský průmysl	1,8	5,0	5,1	-1,5	6,6	8,8	7,0	2,1	0,4	30 284
33	Opravy a instalace strojů a zařízení	4,2	14,4	26,0	5,8	8,2	8,3	3,7	0,1	-4,1	39 199
	Průmysl celkem	0,2	2,9	3,3	-0,2	3,1	6,5	3,0	3,4	-0,1	33 990

Pramen: ČSÚ, tabulka + výpočty MPO

Pozn.: */ Podíl na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslu.

**/ Podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb sekce, odvětví a oddílu.

Průmysl (organizace s 50 a více zaměstnanci)

CZ-NAZE	Počet jedn.	Index prům. prod.	Tržby bez DPH za prodej vlast. výr. a služeb v mil. Kč			Tržby bez DPH za přímý vývoz v mil. Kč				Průměrný počet zaměstnanců FO			Průměrné měsíční tržby na jednoho zaměstnance			Průměrná měsíční mzda		
			b.c. 2018	meziroč. změna	Podíl b.c. prům=100	b.c. 2018	meziroč. změna	Podíl */ b.c. prům=100	Podíl **/	osob		v tis. Kč 1. Q 2019	meziroč. změna	Úroveň prům=100	v Kč 1. Q 2019			
										2 018	meziroč. změna				1. Q 2019	meziroč. změna		
B Těžba a dobývání	38	-2,7	12 474	-7,3	1,2	2 149	-15,7	0,2	17,2	21 281	-3,9	2,2	195,4	-3,5	55,1	34 858	5,2	102,6
D Výr.a rozv.el.a.j.energ	97	2,3	63 825	1,3	6,1	5 530	210,4	0,5	8,7	29 404	3,6	3,0	723,5	-2,2	203,9	54 463	5,4	160,2
C Zpracovatelský průmysl	3 997	0,0	967 081	3,1	92,7	630 495	2,8	60,4	65,2	929 529	-0,2	94,8	346,8	3,3	97,7	33 322	6,5	98,0
10 Výr.potravin.vyr.	378	2,0	49 046	4,8	4,7	12 472	6,4	1,2	25,4	63 573	-2,6	6,5	257,2	7,6	72,5	27 927	7,9	82,2
11 Výroba nápojů	52	2,2	12 114	5,3	1,2	2 844	17,6	0,3	23,5	10 776	0,9	1,1	374,7	4,4	105,6	44 461	9,3	130,8
12 Výr.tabákových výrobků	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13 Výroba textilií	106	-2,1	11 192	2,4	1,1	8 421	2,2	0,8	75,2	18 098	-4,8	1,8	206,1	7,6	58,1	26 673	7,6	78,5
14 Výroba oděvů	53	0,4	1 420	2,7	0,1	997	2,1	0,1	70,3	6 852	-4,0	0,7	69,1	7,0	19,5	19 119	9,5	56,2
15 Výr.usní a souvis.vyr.	22	-0,6	792	10,6	0,1	602	4,7	0,1	76,0	2 839	-14,9	0,3	93,0	29,9	26,2	21 599	7,6	63,5
16 Zpr.dřeva kr.nábytku	92	-11,7	10 904	-7,0	1,0	7 301	-4,2	0,7	67,0	13 311	-2,9	1,4	273,0	-4,3	77,0	28 519	4,8	83,9
17 Výr.papíru a výrobk z p	95	1,8	18 963	12,2	1,8	11 727	16,0	1,1	61,8	16 212	0,7	1,7	389,9	11,4	109,9	33 626	7,3	98,9
18 Tisk a rozm.nahr.nosičů	63	-3,0	5 176	4,3	0,5	2 113	9,5	0,2	40,8	9 397	-1,9	1,0	183,6	6,3	51,7	28 191	4,4	82,9
19 Výr.koks.,raf.rop.prod.	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 Výr.ch.látek a ch.příp.	117	-1,5	37 786	-0,3	3,6	24 677	0,3	2,4	65,3	25 941	2,0	2,6	485,5	-2,3	136,8	36 892	5,9	108,5
21 Výr.zák.farm.vý.a f.př.	28	16,8	8 970	15,1	0,9	7 384	17,6	0,7	82,3	9 886	3,6	1,0	302,4	11,1	85,2	38 650	9,8	113,7
22 Výr.pryž.a plast.vyr.	379	-1,0	64 635	1,6	6,2	39 432	3,7	3,8	61,0	74 802	-0,4	7,6	288,0	2,0	81,2	31 333	5,2	92,2
23 Výr.ost.nekov.míner.v.	168	-4,4	26 245	3,6	2,5	13 612	0,8	1,3	51,9	43 431	-3,6	4,4	201,4	7,5	56,8	34 593	6,3	101,8
24 Výz.kovů,slévarensství	119	-2,9	50 658	1,0	4,9	22 895	1,2	2,2	45,2	40 695	-0,7	4,2	414,9	1,7	116,9	33 648	5,8	99,0
25 V.kov.konstr.,kovod.v.	674	1,5	61 298	8,1	5,9	43 643	8,6	4,2	71,2	100 850	0,8	10,3	202,6	7,2	57,1	31 475	6,1	92,6
26 V.počítač.a optic.přís.	122	5,1	84 338	6,3	8,1	59 759	1,7	5,7	70,9	39 078	1,6	4,0	719,4	4,6	202,8	34 758	4,6	102,3
27 Vý.elektrických zař.	264	0,4	64 680	0,4	6,2	48 886	1,5	4,7	75,6	86 688	0,0	8,8	248,7	0,4	70,1	32 689	4,5	96,2
28 Výr.stroj a zařiz.j. n.	527	0,4	74 408	5,1	7,1	53 065	3,6	5,1	71,3	106 907	0,2	10,9	232,0	4,9	65,4	34 293	6,2	100,9
29 V.motor.vozidel,k.motoc	299	-1,0	318 986	1,1	30,6	239 323	0,7	22,9	75,0	175 019	0,5	17,9	607,5	0,6	171,2	36 151	7,3	106,4
30 V.os.dopr.prostř.a zař.	71	5,5	14 742	12,6	1,4	11 410	12,1	1,1	77,4	22 173	3,1	2,3	221,6	9,3	62,5	36 090	4,3	106,2
31 Výroba nábytku	97	-0,6	5 469	-0,1	0,5	3 455	-0,3	0,3	63,2	11 141	-5,2	1,1	163,6	5,4	46,1	27 376	7,4	80,5
32 Ost.zpracov.průmysl	114	1,8	11 680	5,0	1,1	7 585	5,1	0,7	64,9	24 833	-1,5	2,5	156,8	6,5	44,2	30 284	8,8	89,1
33 Opr.a inst.stroj a zař.	152	4,2	10 734	14,4	1,0	3 965	26,0	0,4	36,9	24 454	5,8	2,5	146,3	8,2	41,2	39 199	8,3	115,3
Průmysl celkem	4 132	0,2	1 043 379	2,9	100,0	638 174	3,3	61,2	61,2	980 213	-0,2	100,0	354,8	3,1	100,0	33 990	6,5	100,0

Pramen: ČSÚ, tabulka + výpočty MPO

Pozn.: */ Podíl na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslu.

**/ Podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb sekce, odvětví a oddílu tržby.

Stavebnictví - produkce, zaměstnanost

Stavebnictví (u indexů stejné období min. roku = 100)	Měrná jednotka	2015	2016	2017	2018	2019
		1. - 12.	1. - 12.	1. - 12.	1. - 12.	1.-3.
Index stavební produkce (s.c.)	%	106,8	94,4	103,3	109,2	102,2
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	%	-0,8	-1,5	0,0	0,6	0,7
Prům. hr. měs. nomin. mzda na fyz. os. (v Kč)	Kč	23 590	24 558	25 710	27 613	26 719
Index prům. hr. měs. nomin. mzda na fyz. os.	%	4,3	4,1	4,7	7,4	5,4

Pramen: ČSÚ

*/ Sledováno u podniků s 50 a více zaměstnanci.

Bytová výstavba

	Měrná jednotka	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	1. Q 2019
		Počet bytů:														
zahájených	počet	40 381	43 747	43 796	43 531	37 319	28 135	27 535	23 853	22 108	24 351	26 378	27 224	31 521	33 121	9 566
	%	3,4	8,3	0,1	-0,6	-14,3	-24,6	-2,1	-13,4	-7,3	10,1	8,3	3,2	15,8	5,1	25,6
dokončených	počet	32 863	30 190	41 649	38 380	38 473	36 442	28 630	29 467	25 238	23 954	25 095	27 322	28 569	33 850	8 114
	%	1,8	-8,1	38,0	-7,8	0,2	-5,3	-21,4	2,9	-14,4	-5,1	4,8	8,9	4,6	18,5	17,7

Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod – teritoriální struktura

Ukazatel	OBRAT		Meziroční změna v %	VÝVOZ		Meziroční změna v %	DOVOZ		Meziroční změna v %	SALDO OBCHODNÍ BILANCE	
	1. Q 2019			1. Q 2019			1. Q 2019			1. Q 2018	1. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	mil. Kč	
Celkový zahraniční obchod ČR	2 132 124	100,0	4,8	1 135 859	100,0	5,5	996 266	100,0	4,1	119 612	139 593
Vyspělé tržní ekonomiky	1 748 066	82,0	3,7	1 040 499	91,6	5,7	707 567	71,0	1,0	283 343	332 932
<i>EU28</i>	1 596 129	74,9	3,4	962 685	84,8	5,8	633 444	63,6	-0,1	276 153	329 240
<i>ESVO</i>	34 420	1,6	11,3	23 088	2,0	16,1	11 331	1,1	2,6	8 850	11 757
<i>Ostatní vyspělé tržní ekonomiky</i>	117 517	5,5	6,4	54 726	4,7	0,6	62 791	6,4	12,0	-1 660	-8 065
Rozvojové ekonomiky	123 478	5,8	2,6	40 117	3,5	-1,2	83 361	8,4	4,6	-39 098	-43 244
Tranzitivní ekonomiky	27 492	1,3	132,4	14 608	1,3	131,5	12 884	1,3	133,5	792	1 725
Společenství nezávislých států	63 306	3,0	-7,8	25 915	2,3	-15,4	37 391	3,8	-1,6	-7 350	-11 476
Ostatní *)	162 045	7,6	14,5	14 110	1,2	-2,8	147 934	14,8	16,5	-112 497	-133 824
Nespecifikováno	7 737	0,4	16,9	609	0,1	17,2	7 129	0,7	16,9	-5 578	-6 520
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	1 717 709	80,6	3,3	1 010 609	89,0	5,5	707 100	71,0	0,3	253 014	303 509

Pramen: ČSÚ

Pozn.: *) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

Zahraníční obchod ČR s vybranými státy (pořadí zemí dle podílu na vývozu v roce 2019)

	OBRAT					VÝVOZ					DOVOZ					BILANCE	
	1. Q 2018		1. Q 2019		Index 19/18	1. Q 2018		1. Q 2019		Index 19/18	1. Q 2018		1. Q 2019		Index 19/18	1. Q 2018	1. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	mil. Kč
Německo	595 963	29,3	609 848	28,6	102,3	348 693	32,4	360 355	31,7	103,3	247 270	25,8	249 493	25,0	100,9	101 423	110 862
Slovensko	122 336	6,0	128 467	6,0	105,0	75 832	7,0	83 740	7,4	110,4	46 505	4,9	44 727	4,5	96,2	29 327	39 014
Polsko	139 232	6,8	142 393	6,7	102,3	65 785	6,1	67 383	5,9	102,4	73 447	7,7	75 010	7,5	102,1	-7 661	-7 627
Francie	86 505	4,3	95 142	4,5	110,0	55 885	5,2	61 931	5,5	110,8	30 620	3,2	33 210	3,3	108,5	25 265	28 721
Spojené království	78 654	3,9	76 236	3,6	96,9	54 216	5,0	58 711	5,2	108,3	24 438	2,6	17 524	1,8	71,7	29 778	41 187
Rakousko	76 078	3,7	78 594	3,7	103,3	47 153	4,4	49 806	4,4	105,6	28 925	3,0	28 787	2,9	99,5	18 228	21 019
Nizozemsko	68 072	3,3	73 245	3,4	107,6	39 736	3,7	45 222	4,0	113,8	28 336	3,0	28 022	2,8	98,9	11 400	17 200
Itálie	83 806	4,1	83 621	3,9	99,8	43 453	4,0	43 873	3,9	101,0	40 354	4,2	39 748	4,0	98,5	3 099	4 125
Španělsko	52 195	2,6	56 003	2,6	107,3	35 136	3,3	38 732	3,4	110,2	17 059	1,8	17 272	1,7	101,2	18 077	21 460
Maďarsko	55 813	2,7	59 397	2,8	106,4	32 476	3,0	35 307	3,1	108,7	23 337	2,4	24 090	2,4	103,2	9 138	11 217
Spojené státy	44 523	2,2	53 334	2,5	119,8	21 384	2,0	26 024	2,3	121,7	23 139	2,4	27 310	2,7	118,0	-1 755	-1 286
Belgie	39 857	2,0	42 005	2,0	105,4	25 137	2,3	25 883	2,3	103,0	14 720	1,5	16 122	1,6	109,5	10 418	9 761
Ruská federace	40 901	2,0	48 884	2,3	119,5	19 758	1,8	21 636	1,9	109,5	21 143	2,2	27 248	2,7	128,9	-1 385	-5 612
Švédsko	28 661	1,4	28 011	1,3	97,7	20 466	1,9	19 891	1,8	97,2	8 195	0,9	8 120	0,8	99,1	12 272	11 772
Švýcarsko	23 591	1,2	27 907	1,3	118,3	14 446	1,3	18 352	1,6	127,0	9 144	1,0	9 555	1,0	104,5	5 302	8 798

Pramen: ČSÚ

Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	1. Q 2019			1. Q 2019			1. Q 2018	1. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %	v %	mil. Kč	podíl v %	v %	mil. Kč	mil. Kč
Celkový zahraniční obchod	1 135 859	100,0	5,5	996 266	100,0	4,1	119 612	139 593
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	34 093	3,0	4,5	45 192	4,5	5,7	-10 115	-11 099
1 Nápoje a tabák	7 132	0,6	14,0	7 380	0,7	20,7	143	-248
2 Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	24 742	2,2	5,6	21 048	2,1	3,7	3 139	3 694
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	20 256	1,8	10,3	54 276	5,4	9,6	-31 158	-34 020
4 Živočišné a rostlinné oleje	2 151	0,2	21,4	1 505	0,2	2,0	296	646
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	73 455	6,5	12,5	117 278	11,8	8,5	-42 804	-43 823
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	168 723	14,9	2,7	163 582	16,4	-0,1	547	5 141
7 Stroje a dopravní prostředky	670 770	59,1	6,7	465 061	46,7	3,7	179 878	205 709
8 Průmyslové spotřební zboží	131 415	11,6	-1,5	117 516	11,8	3,3	19 680	13 899
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	3 122	0,3	8,2	3 427	0,3	18,9	4	-305

Pramen: ČSÚ

Pozn.: "6" - jde zejména o kůže a kožené výrobky, výrobky z pryže, ze dřeva, papír a výrobky z něj, textilní výrobky kromě oděvů, cement, sklo, porcelán, keramiku, železo a ocel, neželezné kovy, kovové výrobky

"8" - jde zejména o prefabrikované budovy, zdravotnickou, instalační ap. techniku, nábytek, galanterii, oděvy, obuv, přístroje, zbraně munici, sportovní potřeby, hračky

Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR s Německem

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	1. Q 2019			1. Q 2019			1. Q 2018	1. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	mil. Kč		
Celkový zahraniční obchod	360 355	100,0	3,3	249 493	100,0	0,9	101 423	110 862
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	7 263	2,0	3,9	10 958	4,4	10,1	-2 963	-3 695
1 Nápoje a tabák	709	0,2	1,1	1 315	0,5	28,4	-323	-606
2 Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	6 995	1,9	2,2	3 091	1,2	11,0	4 060	3 904
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	6 042	1,7	-2,6	9 685	3,9	8,2	-2 748	-3 643
4 Živočišné a rostlinné oleje	496	0,1	102,0	267	0,1	-3,8	-32	229
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	16 847	4,7	7,9	31 569	12,7	-1,8	-16 543	-14 722
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	53 004	14,7	1,0	48 910	19,6	1,4	4 256	4 093
7 Stroje a dopravní prostředky	218 798	60,7	5,5	117 707	47,2	0,7	90 441	101 092
8 Průmyslové spotřební zboží	49 757	13,8	-4,0	25 832	10,4	-2,5	25 341	23 924
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	445	0,1	2,9	159	0,1	-68,0	-66	285

Pramen: ČSÚ

Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR se Slovenskem

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	1. Q 2019			1. Q 2019			1. Q 2018	1. Q 2019
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	mil. Kč		
Celkový zahraniční obchod	83 740	100,0	10,4	44 727	100,0	-3,8	29 327	39 014
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	8 223	9,8	5,7	2 750	6,1	9,8	5 276	5 473
1 Nápoje a tabák	1 422	1,7	17,6	232	0,5	0,3	978	1 190
2 Suroviny nepoživatelné, s výjimkou paliv	1 799	2,1	9,9	2 187	4,9	12,0	-316	-388
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	7 036	8,4	37,2	4 412	9,9	-20,9	-452	2 623
4 Živočišné a rostlinné oleje	209	0,2	10,6	72	0,2	-5,7	112	137
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	7 617	9,1	11,0	4 287	9,6	4,1	2 742	3 330
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	13 915	16,6	0,4	11 198	25,0	-1,6	2 483	2 716
7 Stroje a dopravní prostředky	33 291	39,8	12,1	15 076	33,7	-5,3	13 793	18 214
8 Průmyslové spotřební zboží	9 782	11,7	8,7	4 470	10,0	-4,9	4 300	5 312
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	448	0,5	-1,0	43	0,1	2,8	411	406

Pramen: ČSÚ

Maloobchod – Indexy tržeb bez DPH (stálé ceny, meziroční změny v %)

	2015				2016				2017				2018				2019
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q
Maloobchod včetně motoristického segmentu	7,9	8,3	5,9	8,5	7,1	8,5	4,7	4,3	7,0	3,5	3,3	4,6	2,7	2,9	2,3	2,1	2,6
Obchod, opravy a údržba motorových vozidel	12,0	14,3	8,3	13,4	8,4	13,4	5,4	4,9	10,7	0,2	-1,2	1,7	-3,6	0,0	-0,9	-4,4	-1,8
Maloobchod kromě motorových vozidel	5,9	5,5	4,8	6,4	6,5	6,0	4,4	4,1	5,1	5,3	5,5	5,9	6,0	4,3	3,8	5,1	4,8
Maloobchod kromě pohonných hmot	5,9	5,6	4,8	6,1	6,5	5,9	4,4	3,9	5,2	5,4	5,5	5,9	6,2	4,2	3,9	5,3	4,8
Prodej pohonných hmot	6,2	4,6	5,2	9,4	6,3	7,1	4,2	5,2	4,2	4,1	5,8	6,4	4,7	5,1	3,0	3,5	4,4
Maloobchod s potravinami	4,5	2,8	4,8	3,9	6,9	3,9	2,4	0,1	0,3	4,0	2,7	2,4	4,8	0,1	1,6	1,6	0,2
Maloobchod s nepotravinářským zbožím	7,3	8,4	4,8	7,9	6,1	7,7	6,4	7,0	10,0	6,8	7,9	8,6	7,4	7,9	5,8	8,0	8,8
Maloobchod s počítačovým a komunikačním zařízením ve spec. prodejnách	23,9	11,6	11,4	7,7	-0,6	5,1	-1,4	6,4	10,7	11,0	10,8	15,0	13,7	8,0	10,8	11,5	7,4
Maloobchod s výrobky převážně pro domácnost ve spec. prodejnách	6,9	6,9	4,1	6,6	5,4	9,0	7,6	2,8	7,0	3,1	6,0	7,1	8,3	7,7	3,5	5,5	6,4
Maloobchod s výrobky pro kulturu a rekreaci ve spec. prodejnách	8,6	13,0	7,4	6,1	10,0	6,9	8,5	4,9	11,8	5,9	6,6	9,6	0,6	11,8	8,5	6,9	18,0
Maloobchod s oděvy, obuví a koženým zbožím ve spec. prodejnách	-1,4	7,3	0,0	7,8	5,3	5,8	2,7	6,2	12,7	9,0	13,7	9,7	2,0	9,2	2,8	6,7	11,5
Maloobchod s farmaceutickým, zdravotnickým, kosmetickým a drogistickým zbožím ve spec. prodejnách	2,8	2,3	1,6	4,1	1,9	4,5	3,7	4,1	5,3	2,4	1,3	3,1	3,7	4,2	2,7	3,9	1,9
Maloobchod ve stáncích a na trzích	2,5	2,1	1,5	1,1	-3,1	-2,3	2,7	1,4	3,6	3,4	-1,8	1,4	7,0	-0,8	-0,6	-0,7	0,7
Maloobchod mimo prodejny, stánky a trhy	21,5	19,7	11,5	16,9	15,1	19,1	18,4	20,0	19,8	16,5	16,7	16,1	17,3	15,4	17,6	17,9	17,1
Maloobchod prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby	29,5	26,9	14,3	20,1	18,6	23,0	24,8	23,9	25,3	21,4	20,3	19,1	20,7	17,6	20,6	20,1	19,5

Pramen: ČSÚ